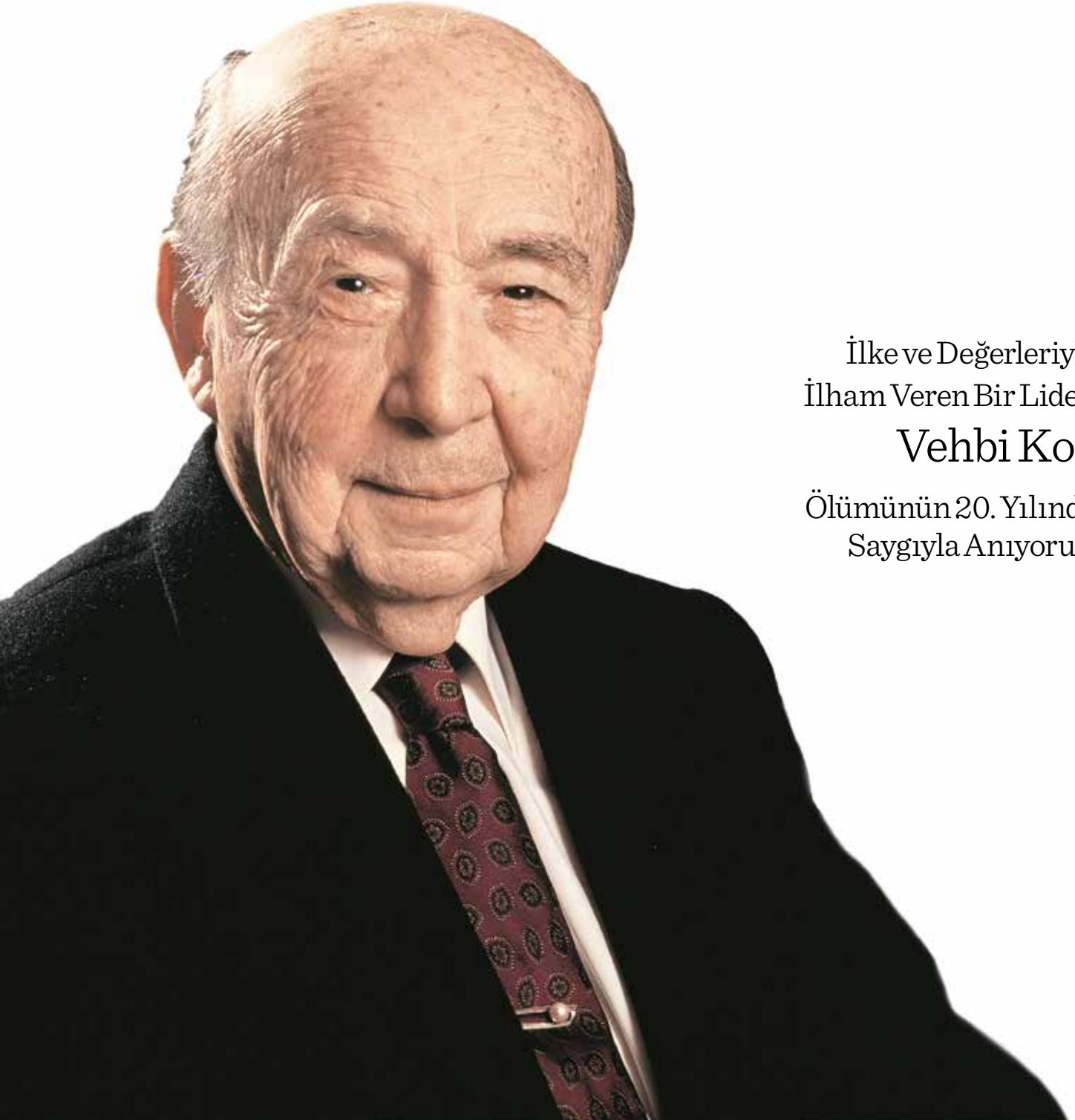

Noreena Hertz: "Yeni
Kuşak Üretim Sürecine
Dahil Olmak İstiyor"

Farkındalık İçin Ülkem
İçin Elçileri El Ele

BizdenHaberler

İlke ve Değerleriyle
İlham Veren Bir Lider:
Vehbi Koç
Ölümünün 20. Yılında
Saygıyla Anıyoruz.

doğru düzgün
Bu sayfada ~~adama~~ bir ilan olması için, işini
~~adam~~ ^{layığıyla} yapan ~~bayanlar~~ ^{kadınlar} olarak haftalardır
çalışıyoruz. ~~insanoğlunun~~ ^{insanlığın} tarih boyunca
kendi elleriyle yarattığı ve aslında ~~erkekliğe~~ ^{insanlığa}
sığmayan toplumsal cinsiyet eşitsizliği üzerine
kafa yoruyoruz. ~~Tam bu işin adamı~~ ^{Bu iş için biçilmiş kaftan} dediğimiz
arkadaşlarımız başta olmak üzere pek çok
kişiyle görüştük.

insan
Sonra düşündük ki, ~~adam~~ olana
bir söz yeter:

**Kafamızdaki kalıplar, kullandığımız kelimelerle kendini
ele verir. Cinsiyet eşitliğini sağlamaya sözlerinle başla.**

Koç Topluluğu'nun değerli üyeleri,

Topluluğumuzun kurucusu merhum Vehbi Koç'un aramızdan ayrılışının üzerinden tam 20 yıl geçti. Ailesine, memleketine ve yaşadığı çağa hizmet etmiş olmanın inancını taşıyarak büyük bir huzur içinde aramızdan ayrıldı. O'nun ilham verici hayat hikayesi yalnızca bizlere değil pek çok genç insana yol gösterici oluyor. Ülkesi ve Koç Topluluğu için yaptıkları saymakla bitmiyor. Bugün bıraktığı eserlerin büyüklüğünü, yarattığı etkiyi, ilke ve değerlerinin önemini daha çok hissediyoruz. Merhum Vehbi Koç'u rahmet ve şükranla anıyoruz.

Topluluğumuzun ilke ve değerleri ışığında, çağımızın gerektirdiği her türlü yeni gelişmeyi yakından takip ediyor, hızlı bir şekilde değerlendirip uygulamaya alıyoruz. Özellikle dergimizin bu sayısında yer verdiğimiz teknoloji, arge ve inovasyon konularına olan odağımızı daha da artırmayı hedefliyoruz.

Bu kapsamda 2016 yılının ana temalarından birinin "Dijital Dönüşüm" olması gerektiğini Aralık 2015'te yaptığımız Üst Düzey Yöneticiler Toplantısı'nda dile getirmiştik.

BU YIL BAŞLATTIĞIMIZ "KOÇ TOPLULUĞU DİJİTAL DÖNÜŞÜM PROJESİ" İLE TOPLULUĞUMUZUN VAR OLAN REKABETÇİ GÜCÜNÜ VE ÖNCÜLÜĞÜNÜ YENİ BOYUTLARA TAŞIYACAĞIMIZA İNANIYORUM.

Ürün, hizmet, iş süreçleri ve iş modellerini kökten değiştirme potansiyeline sahip olan yeni teknolojilerin nimetlerinden tüm şirketlerimizin en yüksek seviyede yararlanması ve tehditlerine karşı hazırlıklı olması, değer yaratan ve sürdürülebilir gelişmelerin ve gerekli değişiminin gerçekleştirilmesi amacıyla bu yıl, "Koç Topluluğu Dijital Dönüşüm Projesi"ni başlatıyoruz. Bu proje kapsamında;

Topluluk için ortak bir vizyon oluşturulması ve hedef birliği sağlanmasını ve şirketlerimizde dijital dönüşüm farkındalığının eş ve yüksek düzeye ulaşmasını hedefliyoruz.

Bu proje ile Topluluğumuzun var olan rekabetçi gücünü ve öncülüğünü yeni boyutlara taşıyacağımıza inanıyorum.

Son zamanlarda maalesef Ülkemiz ve aslında tüm dünya zor günler geçiriyor. İçinde bulunduğumuz bu dönemin bir an önce geride kalmasını, Ülkemizin ve dünyanın yeniden huzur ve barış ortamına kavuşmasını ümit ediyorum. Yaşanan terör saldırılarında yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Bu ay, Türk milletinin iradesini temsil eden ve egemenliğimizin simgesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşunun 96'ıncı yıldönümü... Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün tüm dünya çocuklarına armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın herkese esenlik getirmesini diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla

Levent Çakıroğlu
CEO

İmtiyaz Sahibi

Koç Holding A.Ş.
Adına
Levent ÇAKIROĞLU
(Sahibi)

**Genel Yayın
Yönetmeni**

Oya ÜNLÜ KIZIL

**Sorumlu
Yönetmen**

Şeniz AKAN

**Yayın
Koordinatörü**

Deniz ENBERKER
KARAKIŞ

Collective**Yayın Kurulu**

Serdar TURAN
Emin GÖRGÜN

Yayınlar Direktörü

Serdar TURAN

Direktör

Emin GÖRGÜN

Editörler

Aynur ŞENOL ALTUN
Nesrin KOÇASLAN
Cenk SARIOĞLU

Art Direktör

Pınar GÜVEN

Fotoğraf Editörü

Şeref YILMAZ

Kollektif Yayıncılık
Reklam Tasarım ve
İçerik Hizm. A.Ş.
Mat-Set Plaza
Yeşilce Mah. Emektar
Sk. No:5 Kat:4
Kağıthane İSTANBUL

**Baskı ve Cilt
(Matbaa)**

Elma Basım
Halkalı Cad. No: 164
B-4 Blok Sefaköy-
Küçükçekmece
İSTANBUL
Tel: (0212) 697 30 30
Fax: (0212) 697 70 70

Yayın Türü

Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili

Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı
ve resimler kaynak
belirtilmek suretiyle
kullanılabilir.

Bizden Haberler'e
ulaşmak şimdi çok
daha kolay. iPad
uygulamamız ile
dergimiz dilediğiniz
yerde...

**KATKIDA
BULUNANLAR**

Gamze ÜNAL
Merlin ÖZKAN

KAPAK

Mart - Nisan 2016

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

- 06 **KISA KISA**
Koç Topluluğu Gündemi...

- 12 **MERCEK**
İlham Veren Bir Yaşam Hikayesi
Vehbi Koç

DETAY

- 22 **RÖPORTAJ**
Noreena Hertz: “Yeni Kuşak Üretim
Sürecine Dahil Olmak İstiyor”

- 26 **RÖPORTAJ**
TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi:
“İnovasyon ve Ar-Ge’nin Yoğun Olduğu
Bir İklim Yaratmalıyız”

- 30 **RÖPORTAJ**
Şener Aktürk: “Orta Doğu Haritası
Yeniden Çizilebilir”

- 34 **ANALİZ**
Reform Paketinden Ar-Ge ve
İnovasyon Teşviki Çıktı

- 37 **RAKAMLAR**
Türkiye İnovasyonda Atağa Hazır!

- 38 **ANALİZ**
Dünya ve Türkiye Ekonomisi Kritik
Bir Eşikten Geçiyor

BİZ

- 42 **SOSYAL SORUMLULUK**
Farkındalık İçin Ülkem İçin Elçileri El Ele...

- 48 **KOÇ SPOR FEST**
Koç Spor Fest İlk Kez Kış
Oyunlarıyla Başladı

YAŞAM

- 50 **MERAK**
Bilim Dünyasına Damga Vuran Gelişmeler

- 54 **SANAT**
İstanbul’un İmgeleri Dünü ve Bugünüyle
Ağa Han’da...

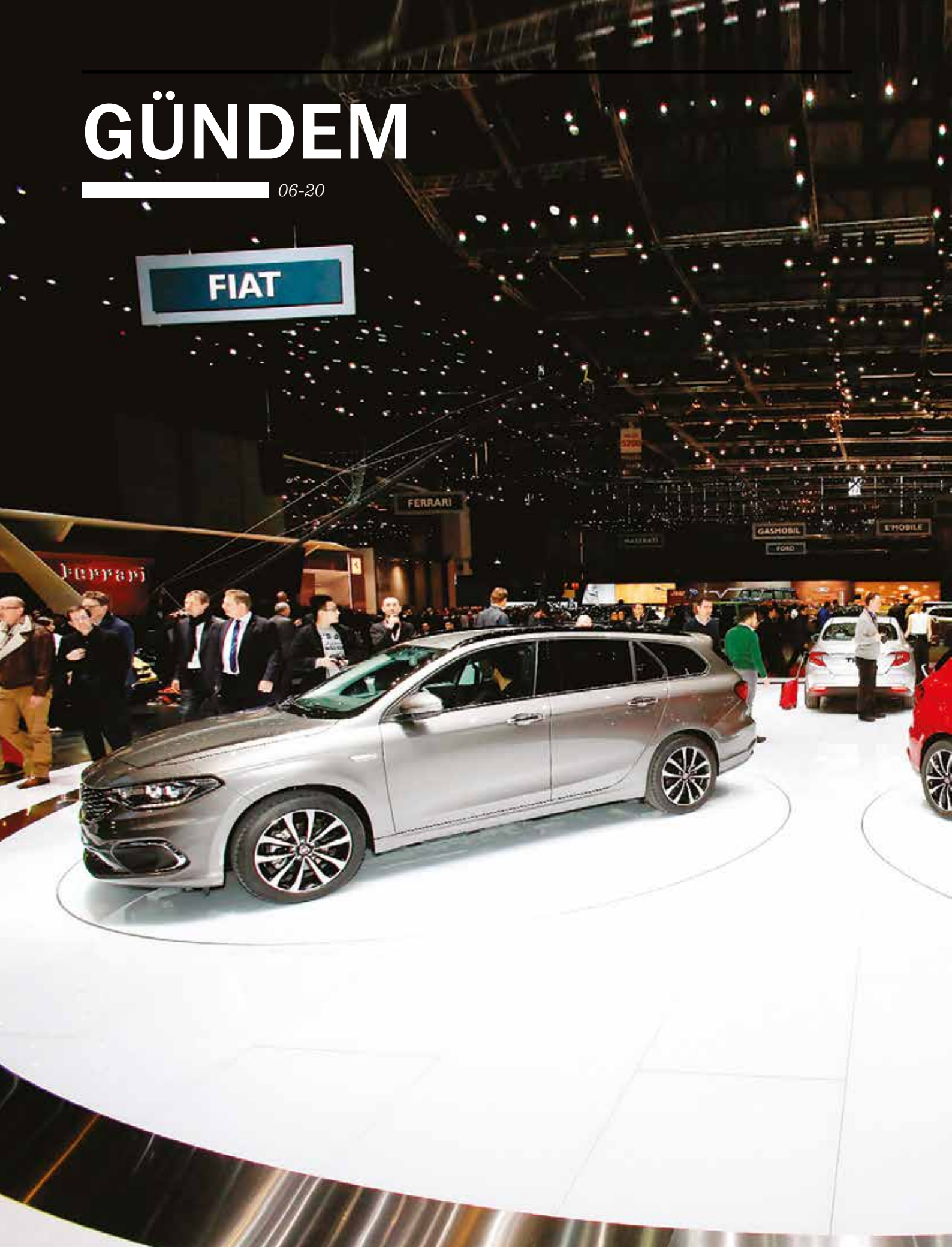
- 58 **HOBİ**
Çocuklara ve Her Daim Çocuk Kalanlara

- 60 **3 SORUDA**
Prof. Dr. Ali Nesin: “Matematiği Sevdirmek
İçin Matematiği Anlatıyorum”

GÜNDEM

06-20

06

KISA KISA

- Ömer M. Koç: "Küresel Arenada Yeni Başarılar İçin Çalışacağız"
- Egea Ailesi Dünya Sahnesinde
- Ford, Yeni Ürün Stratejisini Cenevre'de Sergiledi
- Ford Otosan Türkiye ve Avrupa Lideri
- Türk Traktör'den Yeni Tesis Yatırımı
- Enerji Verimliliği Çalışma Grubu Faaliyetlerine Aralıksız Devam Ediyor
- Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç'tan Allianz'a Ziyaret
- Düzey 40 Yaşında!

12

MERCEK

İham Veren Bir Yaşam Hikayesi

Koç Holding
Yönetim
Kurulu Başkanı
Ömer M. Koç,
önümüzdeki
dönemde yurt
içindeki liderliği
perçinleyerek
faaliyet gösterilen
alanlarda pazar
payının artırılmasını
hedeflediklerini
söyledi.

“KÜRESEL ARENADA YENİ BAŞARILAR İÇİN ÇALIŞACAĞIZ”

KOÇ HOLDİNG YÖNETİM
KURULU BAŞKANI ÖMER
M. KOÇ, TOPLULUĞA
MESAJINDA YURT DIŞI
AÇILIM FIRSATLARINI
TİTİZLİKLE İNCELEYEREK
KÜRESEL BAŞARILARA
ODAKLANACAĞINI AÇIKLADI.

2008 yılından bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini yürüten ve Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu Tüpraş'ın Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapan Ömer M. Koç, Koç Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı oldu. Ömer M. Koç yaptığı açıklamada, “Türkiye'nin ekonomik ve sosyal kalkınmasında bu denli önemli bir paya sahip olan ve uluslararası arenada ülkemizi başarıyla temsil eden bir Topluluğun ve ailenin mensubu olmaktan onur duyuyorum. Sevgili ağabeyim ve Yönetim Kurulu Başkanımız Mustafa V. Koç'u çok erken ve zamansız kaybetmenin derin acısını içimizde taşıırken, kendisini bir kez daha rahmetle anıyorum. Bizlere emanet ettiği bayrağı daha da ileriye taşımayı hem bir sorumluluk hem de bir görev olarak görüyorum.

Önümüzdeki dönemde de Koç Topluluğu olarak, Türkiye ekonomisinin lokomotifini olmayı sürdürürken, küresel arenada ülkemizi yeni başarı hikâyeleri ile buluşturacağımıza yürekten inanıyorum” dedi.

“İNOVASYONDA CESARETLİ ADIMLAR ATACAĞIZ”

Ömer M. Koç, Topluluk çalışanlarına yönelik yayınladığı mesajda da şu görüşleri paylaştı: “Önümüzdeki dönemde bilhassa, yurt dışı açılım fırsatlarını titizlikle inceleyeceğiz, küresel arenada yeni başarılar için çalışacağız. Yurt içindeki liderliğimizi perçinleyerek faaliyet gösterdiğimiz alanlarda pazar payımızı artırmayı hedefleyeceğiz. İnovasyon ve yeni teknolojiler konusunda cesaretlili adımlar atacağız.”

Mesajında Ülkemizin ekonomik olarak kalkınmasına sağlanacak katkının yanında, sosyal ve kültürel gelişimine olan desteğin de artarak devam edeceğini vurgulayan Ömer M. Koç, mesajını şöyle noktaladı: “Çok büyük bir aile olan Koç Topluluğunun bir ferdi olarak, vizyonumuzu ve hayallerimizi gerçekleştirmek için yoğun çaba sarf edeceğim.”

FUEL OIL DÖNÜŞÜM PROJESİNE LİDERLİK ETTİ

Koç Holding'in Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini üstlenen Ömer M. Koç, 2004 Nisan ayında Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi, Mayıs 2008'de ise Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevine atandı. Ömer M. Koç aynı zamanda birçok Koç Topluluğu şirketinin Yönetim Kurulu Başkanı ve üyesi olarak görev yapmaktadır. 2006 yılında Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi olan Ömer M. Koç, 2008 yılından bu yana da şirketin Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürütmektedir. Tüpraş'ın Akdeniz'in en rekabetçi rafineri şirketi olması yolunda, üretim kapasitesi artışı, enerji verimliliği, Ar-Ge gibi birçok konuda atılımlar gerçekleştiren Ömer M. Koç, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde tek seferde yapılan en büyük sanayi yatırımı olma niteliği taşıyan “Fuel Oil Dönüşüm Tesisi” projesine liderlik etti.

Bir ülkenin gelişimi için sadece ekonomiye dayalı atılımların yeterli olmadığını her fırsatta vurgulayan Ömer M. Koç, “Kültür-sanat ve eğitime yönelik işler yan alanlar olmaktan çıkılarak toplumsal hayatımızı tamamlayıcı unsurlar haline getirilmelidir” hedefiyle ülkemizin sosyal kalkınmasını destekleyecek sayısız çalışmaya katkı sağlarken, pek çok projeyi hayata geçirdi.

RAHMI M. KOÇ

Koç Holding Şeref Başkanı

“Başından beri Egea projesini takip ediyorum. Hatta, aracın dış tasarımının ilk aşamalarında, FCA’nın İtalya’daki Stil Merkezi’nde, baş tasarımcı dahil pek çok görüşmelerimiz oldu. Tasarımların ulaştığı son noktayı çok beğendim. Lansman öncesi de Egea ailesinin yeni modellerini bizzat inceledim ve test ettim. Müşteri beklentileri iyi çalışılmış, donanımı, motor seçenekleri titizlikle belirlenmiş.”

EGEA AİLESİ DÜNYA SAHNESİNDE

EGEA AİLESİ, SEDAN, HATCHBACK VE STATION WAGON MODELLERİ İLE İLK KEZ 86’NCİ CENEVRE OTOMOBİL FUARI’NDA SERGİLENDİ. FUARA KATILAN KOÇ HOLDİNG ŞEREF BAŞKANI RAHMI M. KOÇ, “BÖYLE KÜRESEL PROJELER HEM MEMLEKETİMİZ EKONOMİSİ HEM DE AR-GE VE ÜRETİM KABİLİYETLERİMİZİN GELİŞMESİ İÇİN ÇOK ÖNEMLİ” DEDİ.

FCA Stil Merkezi ve Tofaş Ar-Ge tarafından geliştirilen ve EMEA (Avrupa-Ortadoğu-Afrika) Bölgesi’nde 40’tan fazla ülkede satılmak üzere Bursa’da üretilen Egea ailesi, bir arada ilk kez 86’nci Cenevre Otomobil Fuarı’nda sergilendi. Egea sedanın yanı sıra merakla beklenen hatchback ve station wagon karoserli versiyonları da fuarda büyük ilgi gördü.

Fiat standında gerçekleşen Egea lansmanına Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Koç Holding CEO’su Levent Çakıroğlu, Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen ve Tofaş CEO’su Cengiz Erolu katıldı. FCA üst düzey yetkililerinin de hazır bulunduğu lansmanın ardından açıklamalarda bulunan Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç “Bursa’da ürettiğimiz otomobiller sadece bizim değil fuarın da yıldızı” dedi. Egea’nın üç modelini yan yana görünce Tofaş çalışanları ile bir kez daha gurur duyduğunu dile getiren Rahmi M. Koç, “Böyle projelerin artması hem memleketimiz ekonomisi hem de Ar-Ge ve üretim kabiliyetlerimizin artmasında büyük önem taşıyor” dedi. Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen, Fiat Egea’nın

ilk modeli Sedan’ın dünya lansmanını İstanbul Autoshow’da yaptıklarını hatırlatırken, “Şimdi ise üçlü Egea ailesini burada hep birlikte görüyoruz. Tamamlanan seri, Fiat’ın üç araç ile birden C sınıfına güçlü bir biçimde dönüşünü ifade ediyor” dedi.

Tofaş’ın Egea’nın ürün geliştirme aşamalarında önemli rol aldığını ifade eden Tofaş CEO’su Cengiz Erolu, “Tofaş olarak üç yeni modelimizle, oluşan talebi karşılayabilmek için dün 3 vardiyaya geçtik. Üç yeni modelimiz, Tofaş’ı dünyanın pek çok noktasına güçlü bir biçimde taşıırken, Fiat markasını da Türkiye’de zirveye çıkartacak. Egea projesinde çalışanlarımız FCA ile çok iyi bir işbirliği gerçekleştirirken muazzam bir performans sergilediler. Ülkemize ve tüm paydaşlarımıza değer yaratma hedefiyle çalışmaya var gücümüzle devam edeceğiz.” dedi.

Geçtiğimiz yıl Ekim ayında Türkiye pazarına sunulan Sedan gövde tipinin ardından, Cenevre’de dünya prömiyerleri gerçekleşen Hatchback Mayıs, Station Wagon gövde tipi ise Eylül 2016’da Türkiye’de satışa sunulacak.

FORD, YENİ ÜRÜN STRATEJİSİNİ CENEVRE'DE SERGİLEDİ

Yeni ürün stratejisi ile Ford markasına duygu, heyecan ve yepyeni müşteri deneyimi katmayı hedefleyen Ford, Cenevre Otomobil Fuarı'nda en yeni modellerini tanıttı. Vignale ailesinin yeni üyeleri S-MAX Vignale, Edge Vignale ve Kuga Vignale Concept modellerinin yanı sıra 2017 yılından itibaren satışa sunulacak olan 5 kapılı Mondeo Vignale modeli de ilk kez Cenevre'de görücüye

çıktı. Ford, Vignale ile yüksek kalite ve kişiye özel üst seviye donanım talep eden müşterilerine daha geniş bir ürün portföyü ile ulaşmayı hedefliyor. GT'den Fiesta ST200'e uzanan yüksek performanslı araçları ile de fuarda kendinden söz ettirmeyi başaran Ford, spor otomobil severlerin büyük beğenisini kazandı. Ford yepyeni GT'nin hem yol hem de yarış versiyonlarını Avrupa'da ilk kez

bir arada görücüye çıkarmış oldu. Ford'un SUV segmentindeki temsilcisi Kuga'nın yeni versiyonu da Cenevre'de prömiyerini yaptı. Yeni Kuga, SYNC 3 ile teknolojisini en üst seviyeye çıkarırken, yeni 120 PS 1.5 litre TDCi dizel motoruyla dikkat çekiyor. SYNC 3 sistemi daha hızlı performans ve basitleştirilmiş komutlar sunarken beş ilave dili destekliyor.

FORD OTOSAN TÜRKİYE VE AVRUPA LİDERİ

FORD OTOSAN; PAZARIN REKOR DÜZEYDE BÜYÜDÜĞÜ 2015 YILINDA; BİNEK, HAFİF TİCARİ VE AĞIR TİCARİ ARAÇ SATIŞLARI İLE PAZARIN ÜZERİNDE BÜYÜME KAYDETTİ.

Ford Otosan, 2015 yılı sonuçlarını ve 2016 yılı planlarını kamuoyuyla paylaştı. 2015'te Türkiye ticari araç satış liderliğinin yanı sıra ihracatın da lokomotifleri olan Ford Otosan, ürettiği araçlarla 2015 sonu itibarıyla Ford'u Avrupa'nın bir numaralı ticari araç markası konumuna taşıdı. Ford Otosan Genel Müdürü Haydar Yenigün, "Ford Otosan'ın iç pazardaki başarısını artırırken, ihracat odaklı büyümeye devam edeceğiz. Bugün geldiğimiz noktada, bölgesel bir otomotiv şirketi olmaktan çıktık. Otomotiv teknolojilerinin küresel oyuncusu haline geldiğimize ve önümüzdeki dönemde bu

konumumuzu daha da pekiştireceğimize inanıyoruz. Bunu yaparken; sürdürülebilirliğimizin ve Ford'un yeni nesil vizyonunun önemli temel taşlarından inovasyon, Ar-Ge faaliyetlerimiz ve dijitalleşme çalışmalarımızdan güç alacağız" dedi. Türkiye ihracatının lokomotifleri olan otomotiv sektöründe 2015 sonuçlarıyla birlikte son 5 yıldır ihracat şampiyonu olduklarını ve kendi ihracat rekorlarını kırdıklarını da vurgu yapan Yenigün, "Türkiye ticari araç ihracatının %65'ini biz yapıyoruz. 2015'te, bir önceki yıla göre %32 artışla 253.644 adet araç ihraç ederek kendi rekorumuzu kırdık. İhracat gelirimizi de geçen seneye göre %11 artırarak 3,9 milyar dolar ihracat geliri elde ettik. 2014 yılında 73 olan ihracat pazarı sayımızı, bu yıl 82'ye çıkararak ihracat pazarlarımızda da büyüdük. İhracat odaklı büyümemiz devam edecek" dedi. Ford'un Avrupa ticari araç satışlarındaki başarısına dikkat çeken Yenigün: "Ford'un Avrupa'daki en büyük ticari araç üretim merkezi Ford Otosan olarak, Courier'den Transit'e uzanan geniş ürün portföyümüzle Ford'u Avrupa'da ticari araç liderliğine taşımış olduk" diye belirtti.

FORD OTOSAN'IN 2016 HEDEFLERİ

- 2016 yılında, iç pazarda SUV yılı mottosu ile yeniliklere devam edilecek ve yüksek pazar performansı hedefi sürecek.
- Ecosport, Yeni Kuga, Edge ve Yeni Ranger modelleri pazara sunulacak.
- Önemli büyüme noktası olarak görülen ihracata daha fazla odaklanılacak.
- 2020'de 50 ülkede bayi ve distribütör yapılanması için çalışmalar devam edecek.
- Ford Trucks ile 2016'da Doğu Avrupa'da açılacak yeni bayiliklerle global büyümeye devam edilirken yurt içi yatırımların rotası da ağırlıklı olarak İnönü Fabrikası'na çevrilecek.
- Şirketin dijital dönüşümüne öncelik verilecek.
- Ar-Ge yetkinlikleri geliştirilerek küresel büyümeye güç verilecek ve mühendislik ihracatı geliştirilecek.

TÜRK TRAKTÖR'DEN YENİ TESİS YATIRIMI

Türk Traktör, Türk inşaat sektörünün ihtiyaçlarını, 'her zaman daha iyisini yapma yaklaşımı' ve yüksek teknoloji ürünü iş makineleriyle karşılıyor. Yeni iş makineleri tesisi, Marmara Bölgesi'ne son teknoloji ürünleriyle ve servisiyle hizmet verecek. Türk Traktör, 25.000 m² alana

kurduğu doğrudan satış ve servis hizmeti sunan iş makineleri tesisinin üçüncüsünü hizmete açtı. Tesis bölgeye Case marka iş makinelerinin ürün yelpazesinde bulunan tüm ürünlerin dağıtımını yaparken; Case ve New Holland markalı ürünlerin servis hizmetini de sunacak. Tesisin açılış töreni,

Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, CNH Industrial N.V CEO'su ve Case ile New Holland İş Makineleri Marka Başkanı Richard Tobin, Koç Holding Savunma Sanayi, Diğer Otomotiv, Bilgi Grubu Başkanı Kudret Önen, Türk Traktör Genel Müdürü Marco Votta'nın katılımıyla gerçekleşti.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÇALIŞMA GRUBU FAALİYETLERİNE ARALIKSIZ DEVAM EDİYOR

Enerji verimliliği dünyanın korunmasında önemli bir adımdır. Enerji verimliliğinin artırılması aynı zamanda ekonomi üzerinde ağır bir yük olan enerji kaynaklarındaki dışa bağımlılığın azaltılmasına da katkı sağlayacaktır. Türkiye'de uzun süredir devam eden enerji verimliliği çalışmaları, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ve buna bağlı diğer mevzuatların da yardımı ile daha farklı bir boyut kazanmış ve çalışmalar hızlandırılmıştır. Ülkemizdeki enerji verimliliği seviyesinin daha üst bir noktaya taşınmasında Koç Topluluğu şirketlerine büyük bir sorumluluk düşmektedir. Bu sorumluluk bilinci ile bir araya gelen Koç Topluluğu şirketlerinin enerji yönetimi sorumlularının oluşturduğu "Enerji Verimliliği Çalışma Grubu" çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Çalışma grubu, enerji verimliliği konularındaki iyi uygulamaların paylaşıldığı, enerji ve enerji verimliliği konularında paralel hareket etmek için kararların alındığı, uzun vadeli stratejilerin oluşturulduğu, enerji verimliliğinde yeni teknolojilerin değerlendirildiği, alternatif enerji kaynakları ile ilgili ortak görüşlerin oluşturulduğu, konu ile ilgili mevzuat değişikliklerinin

tartışıldığı ortak bir çalışma platformudur. Çalışma grubuna, Arçelik, Arçelik LG, Aygaz, Entek, Ford Otosan, Otokar, Tat Gıda, Tofaş, Tüpraş, Türk Traktör enerji yönetimi ekipleri destek vermektedir.

11 FABRİKA VE TESİSE TEKNİK ZİYARET YAPILDI

Çalışma grubu, çalışmalarına 2012 yılında başlamış olup yıl içerisinde gerçekleştirilen planlı görüşmeler ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Çalışma grubu, gerçekleştirilen enerji verimliliği ve yönetimi çalışmalarının yerinde görülmesi amacı ile toplantılarını farklı grup şirketlerinde gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda 2012 yılından bugüne Arçelik Çamaşır Makinesi Fabrikası, Arçelik-LG Klima Fabrikası, Aygaz Gebze Fabrikası, Entek İzmit Santrali, Ford Otosan Gölcük ve Yeniköy Fabrikaları, Otokar Fabrikası, Tofaş Fabrikası, Tüpraş İzmit Rafinerisi, Türk Traktör Ankara ve Sakarya Fabrikaları ziyaret edilmiştir. Gerçekleştirilen teknik ziyaretler kapsamında hem çalışma grubu gündem konuları gözden geçirilmekte, hem ziyaret edilen işletme ekipleri tarafından yürütülen çalışmalar ile ilgili teknik sunumlar gerçekleştirilmekte, hem de tesis saha ziyaretleri gerçekleştirilerek uygulamalar yerinde görülmektedir.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ UYGULAMALARI İLE ÖNEMLİ BİR TASARRUF SAĞLANDI

Çalışma grubuna dahil olan şirketlerde gerçekleştirilen enerji verimliliği ve yönetimi faaliyetleri her yıl sonunda raporlanmakta-

dır. Bu rapor, çalışma grubunun en önemli çıktısıdır. Raporlama, her yıl Ocak ayının ikinci haftası olarak tanımlanmış ve çeşitli etkinlikler ile yürütülen "Enerji Verimliliği Haftası" içerisinde gerçekleştirilmektedir. 2015 yılı sonunda hazırlanan son rapora göre Koç Topluluğu şirketlerinin 2015 yılında gerçekleştirdikleri enerji verimliliği uygulamaları ile toplamda 45,2 milyon TL maddi kazanç sağlanmıştır. 2012-2015 dönemi düşünüldüğünde kazanç miktarı, 351,7 milyon TL'ye ulaşmıştır. 2012 yılından bu yana enerji verimliliği konusunda yoğun mesai harcayan çalışma grubu, bağlı bulundukları şirketlerin enerji verimliliği hedefleri doğrultusunda 2016 yılında da çalışmalarına devam etmektedir. 2015 yılında alt çalışma gruplarıncı çalışma başlatılan, enerji verimliliği açısından kritik öneme sahip, elektrik motorlarında enerji verimliliği, LED aydınlatma uygulamaları ve güneş enerjisi konularına ek olarak 2016 yılı için de farklı alt çalışma gruplarıncı çalışılacak konular belirlenmiştir. Grup gerçekleştirdiği çalışmalarda Koç Topluluğu Çevre Kurulu ile de paralel hareket etmektedir.

KOÇ HOLDİNG ŞEREF BAŞKANI RAHİMİ M. KOÇ'TAN ALLIANZ'A ZİYARET

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Allianz'ın yeni binasını ziyaret etti.

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Allianz Türkiye'nin yeni binası Allianz Tower'ı ziyaret etti. Allianz Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Cansen Başaran-Symes, CEO'su Aylin Somersan-Coqui ve Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Turul'un ev sahipliğinde gerçekleşen ziyaretin ardından Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, yeni binaya ilişkin gözlem, öneri ve takdirleri bir mektupla paylaştı.

Rahmi M. Koç'un ziyaretine yazılı olarak teşekkür eden Allianz Türkiye CEO'su Aylin Somersan-Coqui, Rahmi M. Koç'a hitaben; "Ziyaretiniz ve övgüleriniz bizlere onur verdi. Binaımızda hepimizin daha verimli ve daha mutlu çalışabilmesi için dizayn edilmiş mekanlarımızla ilgili olarak çalışanlarımızdan aldığımız geri bildirimler çok olumlu. Sizin de takdir etmeniz bizleri

çok sevindirdi" dedi. Aylin Somersan-Coqui mektubunu şu sözlerle noktaladı: "Topluluğunuzdan güçlü temellerle devraldığımız şirketlerimiz için, Allianz Türkiye olarak vizyonumuzda yeni nesil sigortacılığı daha ileriye taşımak ve toplumun yaşam kalitesini artıran sosyal bir marka olmak var. Bu hedefle çalışmaya devam ediyoruz."

DÜZEY 40 YAŞINDA!

Koç Holding'in bünyesinde başta gıda olmak üzere, her türden hızlı tüketim malının satış ve dağıtımını yapmak üzere 1975 yılında kurulan Düzey Tüketim Malları Sanayi Pazarlama ve Ticaret, 40. kuruluş yılını kutladı.

40. yıl etkinliğinde konuşan Düzey Pazarlama Genel Müdürü Metin Yılmaz farklı firma ve markalara ait ürünlerin satış ve dağıtımını gerçekleştiren Düzey Pazarlama'nın, kadrosu ile yurt çapında gıda ve gıda dışı hızlı tüketim mallarının satış ve dağıtımını yaptığını belirtti. Bugüne kadar Kav, General Electric, Tat, Aymar, Knorr, Maret, SEK, Pastavilla gibi lider yerli markaların yanı sıra Johnson Wax, BAT, Sony, Ferrero gibi dünya markalarının pa-

zarlanması önemli başarılarla imza attığını söyleyen Düzey Genel Müdürü Metin Yılmaz, bugün ise, halen grup şirketlerimizden Tat Gıda'ya ait Tat, Sek ve Pastavilla markaları ile grup dışı ürünlerden Maret ve Ferrero'nun markaları olan Nutella ve Kinder ürünleri ile çeşitli markaların da satış ve dağıtımını gerçekleştirdiğini söyledi. Şirketin bundan sonra da faaliyetlerini tanınmış ulusal ve uluslararası markaların satış ve dağıtımını üstlenerek sürdürmeye devam edeceğini belirten Metin Yılmaz, bu ekibin daha nice yıllar boyunca yeni başarılarla imza atmasını dilerken, kuruluşunda ve bugünlere ulaşmasında katkıları, emeği geçen tüm çalışanlara şükranlarını sunduğunu belirtti.

Koçfinans 20 Yaşında

Türkiye'nin ilk finansman şirketi olan Koçfinans sektöründeki 20. yılını kutladı. Tüketiciciye doğrudan finansman sağlamak amacıyla 1995 yılında kurulan Koçfinans, 2015 yılında sektördeki 20. yılını "20 Harika Yıl" temasıyla kutladı. 2008 yılında konut kredisi ve sigorta acenteliği faaliyet izinlerini de bünyesine katan Koçfinans, ağırlıklı taşıt kredisi olmak üzere, beyaz eşya, eğitim, motosiklet, mobilya ve benzeri alanlarda, birden fazla sektörde marka bağımsız olarak hizmet sunuyor ve "20 yıldır olduğu gibi hayatın her alanında yanınızdayız" mesajını tüm paydaşlarına iletiyor.

Arçelik'e Enerji Verimliliği Haftası'nda 2 Ödül

Arçelik, 14-16 Ocak tarihleri arasında bu yıl 35. kez düzenlenen Enerji Verimliliği Forumu ve Fuarı'nda 2 ödüle birden layık görüldü. Üretimde sürdürülebilir enerji verimliliği ile enerji yoğunluğunu kendi sektörü içerisinde en çok azaltan fabrika olduğu için Çayırova Çamaşır Makinesi İşletmesi, Elektrikli Teçhizat İmalatı sektöründe EVET (En Verimli Endüstriyel Tesis) kategorisinde birincilik ödülünü aldı. 2015 yılında hayata geçirdiği üretimde enerji verimliliği projeleriyle Eskişehir Buzdolabı İşletmesi de SEVAP-2 (Sanayide Enerji Verimliliğinin Artırılması Projeleri) kategorisinde ikincilik ödülünü kazandı.

Avis 6. Kez Skalite Ödülünü Kazandı

Avis, Türkiye'nin turizm Oscarları olarak kabul edilen Skalite 2015 Ödülleri'nde 6. kez yılın "En İyi Araç Kiralama Şirketi" unvanına layık görüldü. Avis, müşterilerine sunduğu kaliteli hizmet yaklaşımı, yaygın erişimi ve yüksek marka algısıyla en yüksek oyu alarak yine sektöründeki en iyi araç kiralama şirketi oldu. Avis Türkiye Genel Müdür Yardımcısı İnan Ekici, "Avis araç kiralama sektörünü Türkiye'de yoktan var eden bir şirket olarak 40 yılı aşkın süredir sunduğu müşteri memnuniyeti odaklı, öncü ve yenilikçi hizmetlerle sektörü şekillendirmeye devam ediyor. Hizmet kalitemizin teyidi niteliğinde olan bu ödülü altıncı kere kazanmanın mutluluğunu yaşıyoruz" dedi.

Worldcard Türkiye ve Avrupa Birincisi

Yapı Kredi Worldcard, The Nilson Report'un Aralık 2015 Raporu'na göre Türkiye'de ve Kıta Avrupası'nda birinciliğini sürdürüyor. "Dünyanın En Büyük Kredi Kartı Portföyleri" araştırmasında Yapı Kredi Worldcard 7 milyar 580 milyon dolarlık hacimle bu yıl da Türkiye'nin ve Kıta Avrupası'nın birinci markası olarak sıralamadaki yerini aldı. Yapı Kredi Bireysel Bankacılık ve Kartlı Ödeme Sistemleri Grup Direktörü Serkan Ülgen, "Worldcard, lider ve yenilikçi yaklaşımımıza yakışan bir kimlik ile kredi kartı olmanın çok daha ötesine geçerek sektörü daima ilklerle tanıştıran marka oldu. Ayrıca sunduğumuz hizmetler neticesinde tüketiciyle çok güçlü bir bağ kurduk. Müşterilerimiz ile kurduğumuz karşılıklı güven ilişkisinin bir sonucu olarak da tam 27 senedir kredi kartları pazarında lider konumda bulunuyoruz" dedi.

Koçfinans TAF ile Bayinin Yükünü Azaltıyor

Koçfinans, Bayi Finansmanı (BAF) ürünlerinden olan Takas Finansmanı (TAF) ile sıfır araç satışlarında takasa alınan araçların, bayiye yarattığı finansman yükünü azaltıyor. Takas Finansmanı (TAF) öncesinde takasa aldıkları 2. el araçları hızla nakde dönmek amacıyla büyük ölçüde kullanıcı fiyatının altında değerlendirilen bayiler; Takas Finansmanı ürününün hayata geçmesi ile değerinde takasa aldıkları 2. el aracı, yine değerinde satarak müşterilerine avantaj yaratıyorlar.

2015 Gladıyatörleri'nde 3 Ödül Ford'un!

Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin (ODD) düzenlediği "ODD Satış ve İletişim Ödülleri, 2015 Gladıyatörleri" töreninde Ford Otosan 3 ödül kazanmanın mutluluğunu yaşadı. Ford Otosan, 2015 yılı otomobil ve hafif ticari araç satış rakamlarına göre belirlenen "Satış" kategorisinde 2 ödül aldı. Ayıca "En Çok Satılan Hafif Ticari Araç Modeli" Ford Tourneo Courier ve "En Çok Satılan Hafif Ticari Araç Markası" da Ford oldu.

Yapı Kredi'nin 2 Projesine Stevie Awards'dan Ödül

Yenilikçi yaklaşımlarıyla sektöre öncülük eden Yapı Kredi, dünyanın en saygın iş dünyası ödülleri Stevie Awards'dan iki ödülle döndü. Yapı Kredi Çağrı Merkezi, Satışta İnovasyon kategorisinde Gümüş Stevie'ye, Yapı Kredi çalışanlarına özel, "Birlikte Daha Güçlü" sloganı ile ortaya çıkan 44 Projesi ise İlişki Yönetimi Çözümü kategorisinde Bronz Stevie Ödülü'ne layık görüldü. Stevie Awards'da, Yapı Kredi Çağrı Merkezi'nin sektörde bir ilk olan "Çağrı Merkezinden Direkt Bireysel İhtiyaç Kredisi Satışı" hizmeti, jüri üyeleri tarafından bankacılık sektöründe inovatif bir uygulama olarak değerlendirildi. Hizmetin sektöre yenilikçi bir anlayış sunması ve müşterilerin hayatını kolaylaştırması Yapı Kredi'ye Gümüş Stevie ödülünü kazandı.

**AİLEME,
MEMLEKETİME
VE YAŞADIĞIM
ÇAĞA HİZMET
ETTİĞİM İNANCIYLA
BÜYÜK
BİR HUZUR
DUYUYORUM.**

Vehbi Koç

İLHAM VEREN BİR YAŞAM HİKAYESİ

GİRİŞİMCİ, YOL GÖSTERİCİ, MEMLEKET SEVDALISI, CESUR,
VİZYONER... ONU TANIYAN İNSANLARIN ONUNLA İLGİLİ SÖZLERİ HEP
AYNI KAVRAMLAR ÜZERİNDE BİRLEŞİYOR. VEFATININ 20. YILINDA
KOÇ TOPLULUĞU KURUCUSU VEHBİ KOÇ'U BU KAVRAMLAR IŞIĞINDA
SEVGİ VE SAYGIYLA ANIYORUZ.

Koç Topluluğu'nun Kurucusu Vehbi Koç'un vefatının üzerinden 20 yıl geçti. Koç, geride bıraktığı değerler ve ülkemize kazandırdıklarıyla sevgi, saygı ve özlemle anılmaya devam ediyor.

Bu yıl çalışkanlığı, üretkenliği, hayır-sever kimliği ve geleceği öngören bakış açısıyla Türkiye'ye değer katan ve 25 Şubat 1996 yılında vefat eden Koç Topluluğu Kurucusu Vehbi Koç'un aramızdan ayrılışının 20. senesi... Bu kez onu, yaşamı boyunca yolunun kesiştiği insanların, onu anlatırken kullandığı kavramlar ışığında anıyoruz. Kısacası Vehbi Koç'u Vehbi Koç yapan yaşam ve başarı kodlarında...

Vehbi Koç vefat ettiği 1996 yılından bu yana her yıl kendisini tanıyan insanların anıları ve kendisiyle ilgili güzel sözleri ile anılıyor, hatırlanıyor. Bugün geriye dönüp tüm bunlara baktığımızda, onu tanıyanların sözlerinde işaret ettikleri çok önemli kavramların, Vehbi Koç'un 95 yıllık yaşamını başarılarla doldurmasına sebep olan kavramlar olduğunu görüyoruz. Tıpkı kodların toplamda bir yazılıma hayat vermesi gibi, bu birbirinden değerli özellikler de Vehbi Koç'u müthiş bir lider, örnek alınası bir insan haline getiriyordu.

Vehbi Koç yaşamı boyunca iş insanları dışında; sanatçılardan politikacılara, bilim insanlarından gazetecilere ve yazarlara her meslekten insana temas etmiş ve onlarda izler bırakmış bir insandı. Çok iyi bir dinleyiciydi. Büyük bir merakla sorular sorar, hep karşısındakini konuşturmak,

bilgi almak isterdi. Karşısındaki hangi meslekten olursa olsun, ona kendi alanıyla ilgili sorular sorar ve cevaplarını ilgiyle dinlerdi. Bu onu başarılı kılan en önemli özelliklerinden biriydi.

Vefatının üzerinden 20 yıl geçmesine rağmen hala bu kadar berrak, bu kadar güçlü ve bu kadar sevgiyle anımsanıyor olmasının altında, hiç kuşkusuz ki sahip olduğu bu etkileyici ve onu başkalarından farklı kılan özellikler yatıyor. Bu özellikler bugün herkese ilham vermeye ve başarı haritasını çizmeye yardımcı oluyor. Yeni nesiller onu hayatı boyunca kaleme aldığı mektupları, notları, anıları ve öğütleriyle tanırken, tüm bu miras değerini ve anlamını korumaya devam ediyor.

"MİLLİ MÜCADELE RUHU İLE ÇALIŞIRDI"

1901 yılında Ankara'da "üzüme alaca düştüğü vakit" başlar Vehbi Koç'un yaşam hikayesi. Cumhuriyet'in doğuşuna tanıklık edip adeta cumhuriyetle birlikte gelişir, işlerini büyütür. Savaş yıllarının tüm sıkıntısını görmüş, özgürlüğün, demokrasinin, memleketin kıymetini birebir yaşayarak öğrenmiştir. Hayat boyu attığı her adımı, kendi şirketinin yararını gözettiği kadar ülkesinin de kazanımlarını düşünerek bir memleket sevdalısı olarak atar. Öyle bir

sevdadır ki bu, memleketi için bir gün şöyle diyecektir: "Benim anayasam şudur: Devletim ve ülkem var oldukça ben de varım. Kurduğum müesseselerin ve kendi varlığımın memleketin varlığı ile devam edeceğine inanarak hareket ettim. Demokrasi varsa hepimiz varız."

Vehbi Koç'un bu sevdasına yakından tanıklık etmiş kişilerden birisi de 9. Cumhurbaşkanı Merhum Süleyman Demirel'dir. Onun vatan sevgisiyle ilgili şöyle diyecektir: "Vehbi Bey, büyük bir adamdır. Onun büyüklüğü yalnızca sanayici olmasından, hayır işlerinden gelmiyor. Onun büyüklüğü ülkesini düşünen bir adam olmasındandır."

"TÜRK EKONOMİSİNİN MACELLANI"

Esnaflıktan tüccarlığa, tüccarlıktan sanayiciliğe uzanmasını sağlayan girişimci ruhuyla hep bir adım sonrasına nasıl ulaşacağını hesaplarını yapıyor ve açtığı her iş imkanı yüzlerce insanın istihdamına imkan sağlıyordu.

Gazeteci yazar Ertuğrul Özkök Vehbi Koç'un hiç dinmeyen girişimci ruhu için şu sözleri söylüyordu: Vehbi Bey'in başarısının sırrı, her şeyin 'Devlet' sayıldığı bir dönemde, 'özel' alanı seçme cesareti göstermesi. Şunu söylemek istiyorum: O dönemi hayal edin. Cumhuriyet'in ilk 20-30 yılı. Güçlü bir devlet oluşuyor. Tek parti dönemi. Girişimci ruhu henüz gelişmemiş. Devlete kapağı atan, bunun rantını yiyor. İşte öyle bir dönemde bir insan çıkıyor ve geleceğini, henüz olmayan bir sektörde, özel sektörde arıyor. Siz bu insana ne dersiniz? Ben, keşif ruhuna ve kaşiflere büyük saygı duyarım. Benim için Vehbi Bey, Türk ekonomisinin 'Macel-

lanı'dır' Başarısının sırrını bu ileri görüşlülük ve cesaretle görüyorum."

HER İYİ LİDER GİBİ, GERÇEK BİR YOL GÖSTERİCİ

Vehbi Koç gerek iş hayatında gerekse yaptığı hayır işleriyle daima yol gösterici oldu. Güneri Cıvaoğlu kendisinin bu misyonunu şöyle anlatmıştı: "Türkiye'ye özel sektör kavramını ve saygınlığını Vehbi Bey getirmiştir. Sanayiye o kurmuştur, uluslararası açılımları o yapmıştır, ilk yabancı sermayeyi o getirmiştir. Vergi vermenin kutsal olduğunu ortaya koyan kişidir.

Vehbi Bey bir sürecin simgesi. Cumhuriyet'ten sonra ne üretirseniz satıyordunuz. Çünkü ne sanayide ne tarımda üretim yoktu. Vehbi Bey ticarete, satışta ve üretimde yer aldı. Sonra bir malın diğerinden ayrılması için marka geldi. Marka dönemine de Vehbi Bey damgasını

VEHBİ KOÇ'UN NASİHATLARI

- Ailenizi seviniz ve sayınız.
- Çok çalışınız.
- İyi okuyunuz.
- Ciddi ve bilgili olunuz.
- Sosyal sorunlarla ve politikayla zamanında ilgileniniz.
- Mesleğinize sevgi ve sabırla sarılınız.
- Her zaman dürüst ve saygılı olunuz.
- Olgun ve yararlı olunuz.
- Hesabınızı biliniz.
- Dostlarınızı iyi seçiniz.
- Yazılı bilgiler unutulmaz; not alınız.
- Zamanında evleniniz.
- Fotoğraf güzel şeydir, üzerine ne amaçla çekildiğini yazın ve güzel bir yerde saklayın.
- Duyguların etkisi önemlidir; güler yüzlü, tatlı dilli olunuz.
- Sağlığınıza dikkat ediniz.
- Çalışma, eğlence, dinlenme ve sporda dengeye dikkat ediniz.
- Dine önem veriniz.

Vehbi Koç, bir ilke imza atarak Türkiye'de Ford markalı otomobil ve kamyonların üretimine başladı.

Bugün geriye dönüp baktığımızda, onu tanıyanların sözlerinde işaret ettikleri çok önemli kavramların, Vehbi Koç'un 95 yıllık yaşamını başarılarla doldurmasına sebep olan kavramlar olduğunu görüyoruz.

VEHBI KOÇ'UN BAZI İLKLERİ

- 1928**
İlk yabancı temsilcilikler
- 1938**
İlk anonim şirket
- 1948**
İlk yabancı ortaklık ve sanayide ilk yatırım
- 1955**
Arçelik ile ilk çamaşır makineleri, ilk buzdolapları
- 1963**
İlk holding
- 1966**
İlk Türk otomobili
- 1970**
İlk dış ticaret şirketi
- 1973**
İlk halka açık şirket
- 1980**
İlk özel müze
- 1982**
İlk iş yeri eğitimleri

vurdu. Sonra marka yeterli olmadı. Markanın bir adım ötesine gitti; yaşam tarzı haline geldi. Vehbi Bey, bir yaşam tarzı sundu.

Bir örnek vereyim: Antalya Kemer'de buluştuk. İlk kez mavi yolculuğa çıkmıştı. Şarık Tara ve Nurettin Koçer'in tekneleriyle, bir grup halinde. Akşam yemeğinde konuşuyoruz. Vehbi Bey, Antalya'da bir kıyıya çıkmış. Orada köylüler hemen kendisini karşılamış. Buyur etmişler; çay, peynir-ekmek, karpuz ikram etmişler. Demişler "Biz sizi çok severiz". "Niye seversiniz?" demiş. "Sen" demişler, "bize ilk traktörü sen verdin, ilk otomobili sen verdin, ilk buzdolabını sen verdin, ilk Aygaz'ı senden aldık. Hatta şimdi gelinler çamaşır makinesi, bulaşık makinesini de senden alıyor." Bu, bir kere Türkiye'ye bir yaşam tarzı verdiğini gösteriyor. Ama bir şey daha söylemişler ki o, Vehbi Bey'i çok duygulandırmış; "Bilir misin" demişler "biz seni en çok niye severiz? Çünkü sen vergilerini ilan ettin, herkesin de vergilerini ilan etmesini söyledin ve şampiyon oldun." Türkiye'de vergi şampiyonu olmanın gururu da Vehbi Bey'e aittir. Şimdi özel kesim, devletin çok önüne geçtiyse Vehbi Bey'in açtığı, karlarını küredığı yollardan yürüyerek geçti."

HER FIRSATTA TOPLUMA KATKI SAĞLAMAYI GÖREV BİLDİ

Yüreği memleket sevgisiyle atan Vehbi Koç'un, memleketi için yapacakları elbette sadece iş

dünyasındaki çalışmaları olmayacaktı. Vehbi Koç varlık sahibi olan vatandaşların, bilhassa iş adamlarının kendi işlerinden başka memleketin sosyal meseleleri ile de meşgul olmaları gerektiğine inanıyor ve bu inanç doğrultusunda başta kendisi büyük bir özveriyle çalışıyordu. Bu sebeple Vehbi Koç iktisadi faaliyetlerde olduğu gibi sosyal yatırımlarda da sürdürülebilir, tek-rarlanabilir ve örnek alınabilir işlere, kurumlara hayat verdi. Vakfın kuruluşuna kadar Türk Hava Kurumu'na en yüksek bağışlardan birini yapan, Ankara'da Göz Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne katkılarda bulunan Vehbi Koç, bu yardımların devamlılığının garanti altına alınması için 1969 yılında yeni bir ilke daha imza attı ve Türkiye'nin ilk özel vakfı olma özelliğini taşıyan Vehbi Koç Vakfı'nı kurdu. O gün bir ilk olarak Türk toplumuna kazandırılan Vehbi Koç Vakfı, Türkiye'nin kalkınmasına destek olma bakış açısıyla 47 yıldır eğitim, kültür ve sağlık alanında eserler hayata geçirdi, toplumsal ihtiyaçlara çözüm üretmeyi hedefledi.

1967 yılında kurulan Türk Eğitim Vakfı, 1985 yılında kurulan Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı da binlerce insanın hayatına dokunan işlere imza attı. 1994 yılında Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı'ndaki çalışmaları nedeniyle Birleşmiş Milletler Dünya Nüfus Planlaması Ödülü'ne layık görülmesi de Vehbi Koç'un toplumsal sorumluluk bilincinin somut bir ödülü oldu. Ancak onun için en büyük ödül bu vakıflar

“Hayatı boyunca, başta ailesi olmak üzere herkese yol gösteren, yenilikçi ve vizyoner yaklaşımıyla Türk ekonomisine katkı sağlayan Vehbi Koç’u saygıyla anıyoruz.”

sayesinde hayatına dokunduğu binlerce, on binlerce insanın mutluluğuydu.

TORUNLAR İÇİN YAPTIRILAN HEYKEL

Bunca başarıya rağmen Vehbi Koç mütevazı kişiliği ile tanınırdı. “Hayatımda elde edebildiğim başarıyı Allah’a, yurduma, değerli çalışma arkadaşlarımla işbirliğine ve çalışma sevgime borçluydum” derdi. Örneğin yine bu mütevazılığı sebebiyle heykelinin yapılması fikrinden hiç hoşlanmamış, Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen onu hassas bir gerekçe ileri sürerek ikna etmişti. Büyükerşen sonradan bu anısını anlatırken; “Vehbi Bey’in Holding ve şirketlerindeki heykelini ben yaptım. Vehbi Bey’in hayatında poz verdiği tek adam da benim ve de yalnızca 20 dakika poz verdi. Saat tutmuştu. Bir kere Eskişehir’e geldiğinde, Vehbi Bey’in yüz ölçülerini ve maskını aldım. Daha sonra da poz vermeye ikna ettim. Bu pozda bakışını, duruşunu yakalamaya çalıştım. Aslında bu işlerden hoşlanmadığını biliyorum. Onu, ‘Torunlarınız geldiğinde resminize bakacak, ama alıp şöyle okşayabilmeli sizin yüzünüzü’ diyerek ikna edebildim” diyecekti.

Mütevazılığı ile ilgili bir başka güzel anıyı gazeteci, yazar Yavuz Donat aktarıyor. “Havaalanında gördüğüm olurdu. Bazen alan görevlileri yanına yaklaşırlardı. ‘Vehbi Bey siz şöyle buyurun efendim?’, ‘Nereye?’, ‘Efendim siz VIP’ten binin’ ‘Yoo olmaz, orası önemli insanlara ait. Biz sade vatandaşız’ derdi.”

Gerçekten de Vehbi Koç mütevazı ve geleneklere bağlı yaşam tarzı ile sade bir vatandaş gibi yaşıyor ve bununla her zaman övünüyordu.

Mütevazı kişiliğiyle bilinen Vehbi Koç, her zaman halkına yakın bir iş insanı olmayı tercih etti.

“ARÇELİK DİYE BİR ŞİRKET VAR, ÇOK GÜZEL TELEVİZYON YAPIYORLAR”

Mütevazılığı bir yandan da Vehbi Koç'un israftan kaçan bir yaşam tarzı sürmesine sebep oluyordu. Son derece tutumluydu ve tüm ailesi-ne, çalışma arkadaşlarına da tutumlu olmalarını öğütlerdi. Vehbi Koç'un tutumluluğuyla ilgili merhum Zeki Alasya 2006 yılının Şubat ayında yayınlanan Bizden Haberler Özel Vehbi Koç sayısında gülümseten bir anısını paylaşmıştı: “Vehbi Bey gerçekten çok ciddi, işinde son derece disiplinli bir adamdı ama özel hayatında ve ilişkilerinde son derece sıcak bir kişiliği vardı, espriliydi. Esprili olmasının ötesinde çok doğru, çok sağlıklı bir espri anlayışı vardı. Örnek vereyim: İlk davetine epey erken gittik, öyle istedi. Diyelim ki 19.00'da oradaydık, bir saat kadar konuşuldu, sohbet edildi. Yemeğe geçmeden önce, ‘İzin verirseniz ben her akşam muhakkak ajansı dinlerim, buyurun hep beraber dinleyelim’ dedi. Bir televizyon; televizyonun ilk icadından bir örnek. Çizikli, parazitli de bir görüntü. Daha sonra ‘Buyurun efendim sofraya’ dedi ve anlattı; ‘Yurdumdaki ve dünyadaki bütün haberleri izlerim ve her gün 4-5 gazete okurum’ dedi. Bir süre sonra ben de bir konuşma yaptım, ‘Beyefendi çok meşgulsünüz, bir sürü şirketiniz var, karıştırıyor ya da hatırlamıyor olabilirsiniz ama sizin şirketleriniz arasında oldukça önemli, ünlü

bir şirketiniz vardır, Arçelik. Bu Arçelik şirketi, televizyon imal eder. Şimdi belli yaşlarda gözü-müze dikkat etmemiz lazım. Emir buyurursanız, sanıyorum güzel bir televizyon gönderirler. Çok da güzel televizyon yapıyorlar. Benim evimde de Arçelik televizyon var, çok mutluyum, çok memnunum’ dedim. Benim evimde yok ama öyle bir espri yaptım. Biraz soğuk bir hava esti ama Vehbi Bey inanılmaz bir kahkaha patlattı, ölüyordu gülmekten, çok güldü. ‘Hay siz ölme-yin’ dedi. Kısa bir süre sonra bir yemek daha yenildi; televizyon değişmişti.”

KAVRAMLARIN İÇİNİ DOLDURAN BİR YAŞAM

Daha nice güzel şey söylendi onun ardından. Fakat en önemli Vehbi Koç'un bu söylenen sözlerin, hayatına atfedilen kavramların hepsinin hakkını veriyor, içini dolduruyor olması. Ailesi, dostları iş dünyasının seçkin isimleri, bilim adamları, basın mensupları, sanatçılar ve çocuklar... Onu bir kez dahi görmemiş ama onun yarattığı imkanlarla eğitimlerini sürdüren ve geleceğe emin adımlarla yürüyen pırl pırl çocuklar... Hayatını, ülkenin geleceğine ve kalkınmasına adanmış, liderlik vizyonu ile pek çok ilke imza atmış bir Türkiye sevdalısı olan Topluluğumuzun Kurucusu Vehbi Koç'u kalplerimizde her gün büyüyen bir sevgi ve özlemlerle anıyoruz.

CAN KIRAÇ'IN KALEMİNDEN VEHbİ KOÇ 20. ÖLÜM YIL DÖNÜMÜ MESAJI

İnsanı yücelten ve tarihe geçmesini sağlayan en önemli özellik O kişinin gelecek kuşaklara örnek olma vasfıdır.

Bugün, O'nun açtığı yolda ilerleyen yüzlerce genç "Vehbi Koç"lar, her alanda ülkemizi ve ulusumuzu mutlu ufuklara taşımaya yönelmişlerdir.

Vehbi Koç, her faniye nasip olmayan bu örnek kişiliği ile gelecek kuşaklara yol göstermeye devam edecektir.

* * *

21 Ocak 2016 Perşembe sabahı kaybettiğimiz Vehbi Koç'un torunu Mustafa V. Koç'a gösterilen duygu dolu samimi ilgi ve hayranlık açıklamaları, Vehbi Koç'un gelecek kuşaklar için beslediği güvenin anlamlı bir kanıtı olmuştur.

Yanyana, ebedî uykularına devam edecek olan "Mustafa Vehbi Koç"lar, bundan sonra gelecek kuşaklara örnek olmaya devam edeceklerdir.

Ne Mutlu onlara!

* * *

Bu duygularla Vehbi Koç'un ve Mustafa V. Koç'un manevî huzurlarında tâzimle eğiliyorum.

25 Şubat 2016

PROF. DR. YAVUZ ALANGOYA'NIN ARDINDAN...

KOÇ TOPLULUĞU'NA UZUN YILLAR ÖNEMLİ KATKILARDA BULUNAN, BAŞARILI ÇALIŞMALARI, TİTİZLİĞİ VE CENTİLMENLİĞİ İLE ÖRNEK BİR YÖNETİCİ OLARAK TANINAN PROF. DR. YAVUZ ALANGOYA'YI, KENDİSİNİ YAKINDAN TANIYAN DEĞERLİ İSİMLER ANLATTI.

RAHMI M. KOÇ

Koç Holding Şeref Başkanı

Prof. Dr. Yavuz Alangoya hem komşumdu, hem danışmanımdı. Koç Üniversitesi'nin kuruluşundan bu yana mütevelli heyetinde beraber çalıştık. Çok sevdiğim, saydığım aziz bir dostumdu. Akşamları bir yere yemeğe gittiğimizde arabayla ya da motorla beraber dönerdik. Hukuki bir sorunum olduğu zaman ilk ona danıştım. Mütevelli heyeti toplantılarında birçok zaman karar vermezden evvel onun ağzına bakardık. O da, görüşünü eldivensiz dile getirir ve ondan hiç taviz vermezdi. Ailemizin bir parçası olan Emine Hanım ile çok mesut ve bahtıyardı. Zaman zaman onlarla yurt dışında buluşurduk ve büyük keyif alırdık. Bir tekne almaya karar verdiğimiz zaman, "ne boyda bir şey istiyorsunuz?" diye sorduğumda "Kıçında oturup viski içecek büyüklükte bir şey istiyorum" demişti, hiç unutmam. Kendisi hem senyör, hem hakiki bir centilmendi. Vefatından önceki pazar

günü kendisiyle uzun uzun konuşmuş-tuk. Ne yazık ki aramızdan erken ayrıldı. Hem Koç Üniversitesi hem de İstanbul Üniversitesi değerli bir öğretim üyelerini kaybetmiş oldu. Yokluğunu daima hissedeceğim. Allah'tan geride kalan hanımına, evlatlarına ve torunlarına uzun ömürler vermesini diliyorum.

CAN KIRAC

Koç Holding Eski Yöneticisi

Prof. Dr. Yavuz Alangoya'yı kaybettik! Şaşkınlım ve derin bir teessür içindeyim! Ölüm, gene pırl pırl bir canı aldı aramızdan. Biliyorum, her ölüm erken ölümdür, ama Yavuz Hoca'nın ölümü sıra dışı bir ölüm oldu. Eşi Emine Hanım'ı bağırma basıyorum ve sessizce içimden ağlıyorum.

İNAN KIRAC

Koç Holding Eski Yöneticisi

Yavuz Bey, insanı seven, Topluluğa bağlı, kendisinden çok şey öğrendiğimiz değerli bir hoca, değerli bir dosttu. Aramızdan erken ayrılması hepimizi derinden üzdü. Kendisini her zaman sevgi ve saygıyla anacağız.

PROF. DR. UMRAN İNAN

Koç Üniversitesi Rektörü

36 yıl Amerika'da çalıştıktan sonra Türkiye'ye rektör olarak döndüğümde Yavuz Bey ile ilk tanışmam mütevelli heyet toplantıları ve ilgili yemekler sırasında oldu. Kendisinin derin hukuk bilgisi ve konulara çok boyutlu ve itinalı yaklaşımını hep hayranlıkla izledim. Ülkemizdeki politik ortam ve gidişatlar hakkında da kendisinden çok şeyler öğrendim. Yavuz Bey üniversitemizin dimdik ve tavizsiz destekçilerinden biri idi ve üniversitemizin bugünkü konumuna gelmesinde katkıları çok büyük. Yavuz Bey, medeni usul hukuku ve icra-iflas hukuku alanlarında yaptığı seçkin yayınlar ve yetiştirdiği öğrencilerle ülkemizin en yetkin hukukçularındandı. Bu vasfıyla hukuk fakültemize olan emeklerini şükranla yad edeceğiz. Akademik titizliği ve özeni bizim için yol gösterici olmaya devam edecek. Entelektüel derinliği, yaşam görgüsü, eleştirel aklı, akademik titizliği ve tüm bunları büyük bir zarafetle paylaşmasıyla Yavuz Bey'i her zaman büyük bir sevgi ve saygıyla hatırlayacağız.

ALİ İHSAN İLKBAHAR

Koç Holding Eski Yöneticisi

"1997 yılı sonbaharında, Otosan'da Ford'la yaptığımız ortaklık anlaşması müzakereleri çok yorucu ve uzun sürüyor, bir türlü bitiremiyorduk. Bir akşam, Ford ekibinin başında olan Clive Cooper ve Yavuz Hocamızla durumu değerlendirmiş ve 'birbirimize güvenmeyip, karşı tarafın yanlış bir hareketini engelleyecek hukuki tedbirlerle vakit geçirdiğimiz' konusunda mutabakata varmıştık. Ertesi sabah, her zaman güler yüzü ve parıldayan gözleriyle, insana pozitif enerji saçan Yavuz Hocamız, Amerikalı hukukçuyu, işe sadece hukuk açısından değil aynı zamanda iş adamı olarak bakıp risk üstlenmemiz konusunda ikna edince işler yürümeye başlamıştı. Yavuz Hocamızın büyük emeği geçtiği bu anlaşma, Ford Otosan'ı 30-40 binlik üretimden 400 bine çıkaracak yolu açıp, Türkiye'nin ihracat, üretim, Ar-Ge ve iç pazar lideri yapan bir başlangıç olmuştur. Bu yolda Yavuz Alangoya Hocamızın katkıları hiç unutulmayacaktır. Sen rahat uyu Sevgili Hocam."

TAMER ŞAHİNBAŞ

*Koç Üniversitesi
Mütevelli Heyeti Üyesi*

"Yavuz Alangoya'yı kısaca anlatabilmek zor. O'nu önce çok kıymetli bir hukuk insanı olarak hatırlamamız gerekiyor. Öyle ki, Koç Üniversitesi'nin kuruluş öncesi ve sonrasında hiçbir zaman bizi 'hukuksuz' bırakmadı. Hatta ötesine geçip, 'çifte dikiş' diye tanımlayabileceğimiz hukuki güvenceler elde etmemizi sağladı. Bugün O'nun sayesinde Rumeli Kavağı kampüsündeyiz. Tabii, memleket sevgisini, fikirlerine güvenini, bir İstanbul beyefendisi olduğunu, her zamanki centilmenliğini, mizahi yaklaşımlarını ve kişisel zevkini yansıtan şıklığını hatırlamadan 'Yavuz Hoca'yı tarif etmek mümkün olamaz. Bu kadar 'comme il faut' bir kişilik ne yazık ki aramızdan çok erken bir biçimde ayrıldı. O'nu hiç unutmayacağım. Yolu hep aydınlık olsun."

ÇELİK ARSEL

Koç Holding Eski Yöneticisi

"Yavuz Hoca Holding'in en saygın ve sevilen yöneticilerinden biriydi. O kadar ki, kıdemli maliyeciler birbirlerine hitaben kullandıkları üstadım sözünü onun için de kullanırlardı. Her zaman çok nazik ve güler yüzlüydü. Mobil Gaz'ın alımı ve diğer enerji projelerinde kendisiyle çok yakın çalıştım. İşinde titiz ve çok başarılıydı. Ani kaybı, ailesi gibi bizleri de çok sarstı. Kendisini çok özleyeceğiz. Işıklar içinde yatsın."

DETAY

22-40

22

RÖPORTAJ

Noreena Hertz: “Yeni Kuşak Üretim Sürecine Dahil Olmak İstiyor”

26

RÖPORTAJ

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi: “İnovasyon ve Ar-Ge’nin Yoğun Olduğu Bir İklim Yaratmalıyız”

30

RÖPORTAJ

Şener Aktürk: “Orta Doğu Haritası Yeniden Çizilebilir”

34

ANALİZ

Reform Paketinden Ar-Ge ve İnovasyon Teşviği Çıktı

37

RAKAMLAR

Türkiye İnovasyonda Atağa Hazır!

38

ANALİZ

Dünya ve Türkiye Ekonomisi Kritik Bir Eşikten Geçiyor

NOREENA HERTZ “YENİ KUŞAK ÜRETİM SÜRECİNE DAHİL OLMAK İSTİYOR”

2008 KRİZİNİ ÖNCEDEN TAHMİN EDEN BİRKAÇ UZMANDAN BİRİ OLAN EKONOMİST NOREENA HERTZ, ÜZERİNDE ÇALIŞTIĞI K KUŞAĞI VE KARAR ALMA SÜRECİNDE BİREYLERİN SORUMLULUKLARINI BİZDEN HABERLER DERGİSİ İÇİN ANLATTI.

► *Merlin Özkan*

Geçtiğimiz ay gerçekleşen Koç Topluluğu 29. Üst Düzey Yöneticiler Toplantısı için Türkiye'ye gelen Noreena Hertz, konuşmasının ardından Bizden Haberler Dergisi adına sorularımızı yanıtladı. Küresel ekonominin pek çok belirsizlik içerisinde olduğuna vurgu yapan Hertz, olumsuz senaryoda bu belirsizliklerin kötü sonuçlarında yeni bir kriz beklentisi içerisinde olduğunu söylüyor. Ancak yine de olumlu senaryonun da olduğunu söyleyen Hertz, “Bu gibi karmaşık, belirsiz ve hızla değişen dönemlerde doğru hareket edenler kazanır. Bunun için riskleri gerçekçi bir gözle değerlendirip, olası olumsuzluklardan nasıl kurtulabileceğimizi düşünmek gerekiyor” diyor.

Ayrıca röportajında yeni bir kuşak hakkında da bilgi veren Hertz, K kuşağı olarak nitelediği bu kuşak için özellikle iş dünyasına yönelik tavsiyelerde bulunuyor.

2008 ekonomi krizini önceden bilen birkaç uzmandan birisiniz. O zaman bu sonuca nasıl varmıştınız? Elinizde nasıl veriler vardı?

O dönem, borçluluk seviyeleri üzerine çalışıyordum ve henüz kimsenin hakkında konuşmadığı hızla büyüyen kredi seviyelerini bizzat gözlemleyebiliyordum. Birkaç yıl içinde ciddi bir sorun yaratacağı kesin olan bir düzeyde kredi veriliyordu. 2004 yılından bahsediyorum, insanların küresel ekonomiden en hoşnut olduğu zamanlar... Bu tarz dönemlerde insanlar kötü haberleri göz ardı etme eğiliminde olabiliyor. Yaklaşan krize karşı kolektif bir körlük durumu hakimdi adeta. Ben duruma çok daha objektif baktığım için insanların görmek istemediği çatlakları görebiliyordum.

O zamandan bu yana sekiz yıl geçti. Sizce krizin etkilerinden tamamen kurtulabildik mi?

Krizin etkilerini çeşitli yollardan görmeye devam ettiğimizi düşünüyorum. Tüm Avrupa'da ciddi bir işsizlik sorunu var. Özellikle Türkiye, Yunanistan, İspanya, Portekiz gibi ülkelerde genç işsizlik sorunu önemini koruyor. Bu durum, 2008 krizinin bir mirası. Krizin bir başka mirası ise toplumun farklı segmentlerindeki eşitliklessiz etkisi oldu. Zengin kesim 2008 krizinden yoksul kesime göre daha az etkilenmişti. Bu etkiyi hala görebiliyoruz. Ayrıca insanların geleceğe dair umut hislerinde de krizin etkilerini hala gözlemlemek mümkün. Bugün tüm dünyada bir ebeveyne geleceğin nasıl olacağını sorsanız, çocuklarını kendilerinden çok daha zor bir hayatın beklediğini söyler. Bu da oldukça endişe verici bir durum. Son olarak, bugün tüm dünyada seçmenlerin verdiği siyasi kararlarda da 2008 krizi etkilerinin görüldüğünü söyleyebiliriz. Bugün Donald Trump gibi politikacıların yükselmesine sebep olan, insanların kriz sonrası aşırı sağ ya da aşırı sol politikalara yönelmesi oldu. Çünkü haklarını ve taleplerini savunacak karizmatik, sert politikacılara ihtiyaç duyuyorlar.

Türkiye'yi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye aslında iki kriz yaşadı; önce 2001 krizi, ardından 2008 krizi geldi. Oldukça zor zamanlardı. Şimdi de Orta Doğu ve Suriye'deki durumun getirdiği sorunlarla baş ediyor. Vatandaşların güvenlik korkusu arttı. Rusya ve Avrupa Birliği ile yaşanan belirsizlikler de ayrı bir sorun olmaya devam ediyor. Ancak aynıysa olmasa da pek çok ülke benzer sorunlarla baş etmek zorunda kalıyor. Burada önemli olanın,

insanların nasıl bir gelecek istediğini bilip bunun için neler yapabileceğini göstermesi olduğunu düşünüyorum.

Siz de bahsettiniz; yüksek işsizlik oranları gibi

2008 krizinin süregelen etkilerini çeşitli formlarda görmeye devam ediyoruz. Peki yakın gelecekte başka bir kriz beklentiniz var mı?

Dünyanın hala riskli sulara olduğunu ve başka bir küresel krizin yaşanabileceğini düşünüyorum. Bizi krize çekebilecek birtakım potansiyel risklerle karşı karşıyayız. Birçok ülkede konut balonu oluştu ve kredi/mortgage verme seviyelerine baktığımızda, geçmişteki sıkıntılarının yeniden cereyan edebileceğini görüyoruz. Dolayısıyla bu önemli bir sorun. Diğer yandan petrol fiyatlarının artışı önümüzdeki dönemde gerçekleşecek gelişmelere göre petrol ihraç ve ithal eden ülkelerin geleceğini ciddi anlamda etkileyecektir. Birbiri ardına gelen terörist saldırı haberleri küresel ekonominin geleceği açısından çok önemli bir konuma geldi. Rusya'nın da elinde büyük bir kart var; Putin'in her an tüm planları alt üst edebilecek bir şeyler yapmasına kimse şaşmaz. Kısaca küresel ekonomiyi bekleyen birçok tehlike unsuru söz konusu. Bunlar gerçekleşir mi bilmiyoruz, ama gerçekleşirse bir başka resesyon tehlikesiyle karşı karşıyayız.

Bu bahsettikleriniz karanlık taraf, daha parlak bir gelecek senaryosu da vardır değil mi?

Kesinlikle, bu dönemin aslında bir fırsat olabileceğini de vurgulamak istiyorum. Bu gibi karmaşık, belirsiz ve hızla değişen dönemlerde doğru hareket edenler kazanır. Bunun için riskleri gerçekçi bir gözle değerlendirip, olası olumsuzluklardan nasıl kurtulabileceğimizi düşünmek gerekiyor.

“Uzmanlığın demokratikleşmesi” kavramını geliştirdiniz. Biraz açıklayabilir misiniz?

Geleneksel olarak bilgi ya da tavsiyeye ihtiyaç duyduğumuzda, hep işin uzmanına, profesöre, doktora, ekonomiste gideriz. Ancak işin uzmanlarının her zaman en doğru tahminlerde bulunmadığını bilmek gerek. Üstelik bunu bir uzman olarak ben söylüyorum. Bugün, eskiden hiç sahip olmadığımız şekillerde yeni uzmanlık alanları edinebiliyoruz. Örneğin eskiden otel seçimi yapmak istediğimizde, seyahat acentası ya da danışmanına başvururduk. Şimdi internette kendi aramalarımızı kendi başımıza yapıyoruz. Bu durum iş hayatında da geçerli. Bugün şirketlerin kendi içlerindeki farklı uzmanlık alanlarına erişme konusunda oldukça başarılı olduğunu düşünüyorum. Şirket yapılanmasında yukarıdan aşağıya tüm seviyelerde yer alan çalışanların deneyim ve geri bildirimini dinleyebili-

NOREENA HERTZ RÖPORTAJINDAN ÖNE ÇIKANLAR

ENDİŞELİYİM!

Küresel ekonomiyi bekleyen birçok tehlike unsuru söz konusu. Bunlar gerçekleşir mi bilmiyoruz, ama gerçekleşirse bir başka resesyon tehlikesiyle karşı karşıyayız.

UMUTLUYUM!

İçinde olduğumuz bu dönemin tüm karmaşasına rağmen aslında bir fırsat olabileceğini de vurgulamak istiyorum. Bu gibi karmaşık, belirsiz ve hızla değişen dönemlerde doğru hareket edenler kazanır.

UYARIYORUM!

İş liderlerini K kuşağı konusunda uyarıyorum. Çünkü önümüzde 5 yıl içerisinde çalışanlarının bir kısmı K kuşağından olacak. Ya olan bitene seyirci kalırsınız ya da bu kuşağı tanıyarak beklentilerine yönelik sonuçlar üretirsiniz.

“Bugün teknoloji sayesinde 7/24 bir şeyler yapmak, yanıt vermek, etkileşime girmek mümkün ancak akıllı iş kararları vermek istiyorsanız, özellikle de liderlik pozisyonunda olanların bu karar için kendine yeterli zamanı ayırması şart.”

yorlar. Markalar sahadaki satış danışmanlarının görüşlerini aktif olarak dinliyor. Çünkü yaptıkları araştırmalarda, organizasyon yapısında daha alt kademede olan çalışanların, satışlar ya da bir ürünün performansı gibi konularda daha iyi tahmin yürüttüğünü gördüler.

Yani karar alıcıların daha fazla kişinin görüşlerini dikkate alması gerek diyorsunuz.

Bugün karar alıcılar çeşitli yollardan bilgi toplayabiliyor. Eski gibi önce uzmandan görüş almak zorunda değiller. Alt kademedeki doğru bir düzlemde bilgi toplamak, oldukça verimli sonuçlar doğuracaktır.

Karar almanın bir sanat olduğunu söylüyorsunuz. Verimli bir karar alma sürecinin formülü nedir? İnsanlar nasıl daha iyi kararlar alabilir?

“Gözünü Dört Aç” adlı kitabım tam bu konuyla ilgili. Kısaca, karar alırken üç önemli noktayı dikkate almak gerekiyor. Birincisi, doğru bilgi toplamak. Alt kademedeki yukarıya doğru çalışanların görüşlerini dinlediğinizde daha doğru kararlar alırsınız. Bu, organizasyon yapısı içinde doğru karar alma mekanizmasını oturtmakla olur. Bu konuda yapılan pek çok araştırma farklı cinsiyet ve yaş gruplarından oluşan ekiplerin, farklı yetenek ve deneyime sahip çalışanları barındıran ekiplerin, daha az çeşitlilik içeren ekiplere göre daha doğru kararlar aldığını gös-

teriyor. Önemli olan ekiplerinizi farklı bir bakış açısıyla oluşturmak.

İkincisi, zorlayıcı ve yeni fikirlere açık olmak. İnsanlar içgüdüsel olarak kendi düşüncelerini yansıtan fikir ve bilgilere açıktır. Bunun için farklı bakış açılarını aramak gerekiyor. Ayrıca karar alırken kişisel duygu durumu ve hatta fiziksel durumunuzu da dikkate almalısınız.

Son olarak karar almak için gerekli zamanı ayırmak gerek. Bugün teknoloji sayesinde 7/24 bir şeyler yapmak, yanıt vermek, etkileşime girmek mümkün ancak akıllı iş kararları vermek istiyorsanız, özellikle de liderlik pozisyonunda olanların bu karar için kendine yeterli zamanı ayırması şart.

Peki karar alırken içgüdülerimizi ne kadar dikkate almalıyız?

Sayırsız deneyim ve aynı işi defalarca yaptıktan gelen bir içgüdüden bahsediyorsak, bence dikkate almalıyız. Yüzlerce saat aynı operasyonu yapmış bir cerrah ya da ustalaşmış bir tenis oyuncusunun içgüdüleri önemlidir. Ancak kimi zaman, içgüdü sandığımız şey aslında yorgunluk ya da duygusal durumumuzla da alakalı olabiliyor. Bu durumlarda kişinin içgüdülerini bir araç olarak kullanması, fakat sadece onlara güvenmemesi gerekiyor. Önemli olan içgüdü ve verinin bir birleşimini sağlamak.

K jenerasyonu nedir peki? Y jenerasyonu, Z jenerasyonu ile ilgili yıllardır yazıyoruz ancak K jenerasyonunu pek bilmiyoruz. Anlatabilir misiniz?

K jenerasyonu 13-23 yaş arasındaki nesil. K harfi ise, The Hunger Games filminin cesur ve adil kahramanı Katniss Everdeen'den geliyor. Ben bir süredir K kuşağı üzerine araştırmalar yapıyorum. Bana göre K jenerasyonu üç temel faktörle şekilleniyor: Teknoloji, ekonomik sıkıntı ve varoluşsal tehditler.

Teknoloji konusundan kimse onların eline su dökemez. Hayatlarının büyük bir kısmını online olarak yaşıyor, inanılmaz bir hızla mesajlaşıyorlar. Dijital dönem öncesini hatırlamıyorlar bile. Bahsettiğim 13-23 yaş arasındaki nesil, hemen hemen her şeyi online gerçekleştiriyorlar. Yani teknoloji konusu bu kuşağın en önemli unsuru.

Diğer yandan bakıldığında bu kuşak üzerindeki en belirgin durumlardan biri de ekonomi... Ekonomik çöküşler onları oldukça etkileyen bir tehdit niteliğinde çünkü bu dönemde dünya en büyük ekonomik durgunluğu yaşıyor. Elbette bu durum kuşağı açık şekilde etkiledi.

Ayrıca bu kuşak maalesef inanılmaz derecede güvensiz ve endişeli. Ama bu sevgili, arkadaş, daha güzel elbiseler vs. gibi şeylerden dolayı duyulan bir endişe değil. Çok daha kapsayıcı ve dünyayı yakından ilgilendiren meseleler konusunda endişe duyuyorlar. Bu nesil 11 Eylül, Ankara, Paris gibi terör saldırılarıyla büyüyor. Bu olaylara doğrudan maruz kalmaları bile, akıllı telefonlarıyla etkilerini 7/24 takip edebiliyorlar. Yaşanan tüm bu gelişmeler onları derinden etkiliyor. Bu kuşak selfie kuşağı ama sanılanın aksine selfish (bencil) değil. Her türlü toplumsal gelişmeyi yakından takip ediyorlar.

Şirketler bu yeni nesil için nasıl daha iyi fırsatlar sunabilir?

Öncelikle şunu bilmeniz gerekiyor. Bu kuşağın sadece yüzde 6'sı büyük şirketlere güveniyor, geri kalanlar şirketlere güvenmiyor. Ancak güven kazanmaya açıklar. Onlar şeffaf iletişimi seviyorlar. Bu yüzden de iş dünyası liderlerinin önünde iki seçenek var: 'Arkalarına yaslanıp oturup bekleyecekler ya da bu kuşağı tanıyarak beklentilerine yönelik sonuçlar üretecekler. Açıkçası ben şirketlere ikincisini öneriyorum. Çünkü bugün doğrudan temas etmeseler de şirketlerin öncelikle bu neslin gelecekte işgücünün önemli bir kısmını oluşturacağını kavraması gerek. Gelecek beş yıl içinde K Jenerasyonu işgücünün yüzde 30'unu oluşturacak. Sonra bu neslin neleri önemseydiği ve ne istediğini iyi analiz etmesi gerekiyor. Bu kuşağın yüzde 70'i bir ürünü sosyal medyada bir arkadaşını sergilediği için almak istiyor.

Belirttiğim gibi K jenerasyonu eşitsizlik, toplumsal adalet, cinsiyet sorunları gibi kavramlarla yakından ilgileniyor. Dolayısıyla şirketlerin onların değerlerine hitap edecek şekilde harekete geçmesi gerekiyor. Bu anlamda Koç Holding iyi bir örnek. HeForShe kampanyasının Türkiye'deki tek lideri olan Koç, cinsiyet eşitliği sorununu benimseyerek bu nesile hitap etmek adına önemli bir adım attı.

Ayrıca bu nesil iş dünyasında pasif tüketici ya da çalışan olmak değil, üretim sürecine dahil olmak istiyor. Dolayısıyla işverenlerin bu neslin görüşlerini aktif olarak belirtebileceği ve dinleneceği ortamlar yaratması gerekiyor. İleride en başarılı şirketlerin, bugün bu nesli iyi anlamış ve hem tüketici hem de çalışan olarak onlara nasıl hitap edeceğini iyi öğrenmiş şirketler olacağına inanıyorum. Ve bunun için şirketlerin hemen bugün harekete geçmesi gerekiyor.

%6

K kuşağının sadece yüzde 6'sı büyük şirketlere güven duyuyor.

%30

Gelecek beş yıl içinde K Jenerasyonu iş gücünün yüzde 30'unu oluşturacak.

%70

K kuşağının büyük bir kısmı bir ürünü sosyal medyadaki arkadaşında gördüğü için alıyor.

Noreena Hertz'e göre 13-23 yaş arası olan kuşağın ismi K kuşağı... Buradaki K harfi ise, The Hunger Games filminin cesur ve adil kahramanı Katniss Everdeen'den geliyor.

K KUŞAĞINA

ULAŞMAK İÇİN

NELER YAPMALIYIZ?

Bu kuşağın güvenini kazanmak istiyorsanız siz de onlar gibi düşünün! Eşitsizlik, çevre, adaletsizlik gibi toplumsal değer yargılarını yakından ilgilendiren konularda hassas olun ve bu hassasiyeti onlarla samimi bir şekilde paylaşın.

Samimiyet konusunun altının çizilmesi gerekiyor. Çünkü bu konuda mükemmeli arıyorlar. Söylemlerinizi ve eylemlerinizi birbirini tutmalı!

İnanılmaz anlayışlı bir kuşakla karşı karşıyayız. Hataları da kolay affediyorlar. Ancak bunun için şeffaf iletişim kurulmasını istiyorlar.

Onların ihtiyaçlarını nasıl karşılayabileceğiniz ve yalnız olmadıklarını nasıl hissettireceğiniz konusunda kafa yormalısınız!

Bu kuşak hala yüz yüze iletişime inanıyor. Bu nedenle görüşmeyi online yapmak yerine yüz yüze görüşmelere önem verin!

TİM BAŞKANI MEHMET BÜYÜKEKŞİ: “İNOVASYON VE AR-GE’NİN YOĞUN OLDUĞU BİR İKLİM YARATMALIYIZ”

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ BAŞKANI MEHMET BÜYÜKEKŞİ TİM OLARAK SADECE İHRACATTA BİR KATMA DEĞER YARATMAK DEĞİL, TÜRKİYE MARKASININ ULUSLARARASI ALANDAKİ ALGISINI GELİŞTİRMENİN ÖNEMLİ OLDUĞUNU VURGULUYOR.

► Cenk Sarıoğlu

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Türkiye ekonomisinin önemli figürlerinden bir tanesi... Bu nedenle onların belirlediği stratejiler, çalışmalar ve hedefler Türkiye ekonomisini de yakından ilgilendiriyor. TİM'in 2023 yılı için belirlediği 500 milyar dolar ihracat hedefi ise Türkiye'nin 2023 vizyonu içerisinde önemli bir yer teşkil ediyor. TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, dönemin konjonktüründe belirlenen dünya ticaret hacminden %1,5'lik pay alma hedefinin halihazırda sürdürüğünü belirtiyor.

TİM'in yaklaşık 5 yıldır Türkiye ekonomisinin ivme kazanması noktasında üstlendiği önemli rollerden biri de Ar-Ge ve inovasyon alanında yarattığı farkındalık... Bu kapsamda hayata geçirilen 'Türkiye İnovasyon Haftası' etkinlikleri de büyük bir farkındalık ve etki alanı yarattı. Bu çalışmaların ivmeyle devam edeceğini vurgulayan Mehmet Büyükekşi 2023 yılı için belirlenen yüzde 3 hedefine ulaşılmasında gidilecek çok yol olduğunu da sözlerine ekliyor.

2015 yılında ihracatın gerilemesi de göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin 2023 yılı için koymuş olduğu 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşılmasını mümkün görüyor musunuz? Ayrıca 2016 yılı için ihracatta ne gibi gelişmeler bekliyorsunuz?

2015 yılı tüm ekonomiler için olduğu gibi

Türkiye ekonomisi için de oldukça zorlayıcı bir yıl oldu. Yerel para birimlerinin dolar karşısında değer kaybettiği, petrol ve emtia fiyatlarında şiddetli dalgalanmaların yaşandığı, siyasi istikrarsızlığın ve yakın coğrafyamızda yaşanan terör ve şiddetin ekonomide, özellikle dış ticarete yoğun hissedildiği bir yılı tecrübe ettik. Dünya ticareti %11 daraldı. Ülkemizin ihracatının dolar bazlı değeri de %8,7 geriledi. Bununla beraber, ülkemizin performansı 71 Dünya Ticaret Örgütü ülkesinin 53'ünden daha iyi noktada. Dünya ticaretinden aldığımız pay da %0,95 ile en üst noktaya ulaştı.

2023 yılında 500 milyar dolar hedefini belirlerken karşımızda üç senaryo vardı. Dünya ticaretinin 25 trilyon dolar, 34 trilyon dolar veya 50 trilyon dolar olması tahmin ediliyordu. 2008 yılında bu çalışmayı yaparken 18,2 trilyon dolarlık bir dünya ticaret hacmi vardı. Bu senaryolardan 34 trilyon dolarlık seviye en uygun olarak belirlendi ve %1,5'lik pay ile 500 milyar dolar hesaplandı. Bugün, yaşadığımız küresel sorunlar dünya ticaret hacminin tahminlerin çok altında olduğunu gösteriyor. Bizim asıl hedefimiz olan 2023 yılında dünya ticaretinden %1,5'lik pay alma senaryomuz ise, ulaşılabilircek bir hedef olarak görünüyor.

2016 yılından ihtiyatlı bir iyimserlik içindeyiz. Şubat ayında ihracatımız aylık bazda %3,25 artış sergileyerek 14 ay sonra yükseliş gösterdi. Bu durum bizleri ziyadesiyle memnun etti. Önümüzdeki aylarda da bu seyrin kalıcı olmasını bekliyoruz. Parite kaynaklı negatif etkinin azaldığı, petrol ve emtia fiyatlarının nispi artış yaşadığı bir zaman diliminden geçiyor olmamız, ihracatımızdaki artışın yukarı yönlü ivmelenmesine dair umutlarımızı diri tutuyor.

TİM'in "2015 yılı Ekonomi ve Dış ticaret Raporu'nda ihracatta yüksek teknolojlili ürünlerin payının düşük olduğu belirtiliyor ve yüksek teknolojlili sanayilerde yatırım ve üretim konusunda yeniden ve en baştan ihracat temelli olarak ele alınması gerektiği vurgulanıyor. Bu konuda ne gibi önlemler alınması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Çağımız bilginin çok büyük önem arz ettiği bir zaman dilimi. Gelecek teknoloji yoğun sektörlerin ellerinde yükseliyor. Bildiğiniz üzere,

dünyanın önde gelen dergilerinden Fortune dergisi, her yıl en değerli şirketleri açıklıyor. Bu listenin en üst sıralarına göz attığımızda, dev petrol şirketlerinin ve bankaların yanında, Apple ve HP gibi teknoloji, Amazon gibi internet sitesi şirketleri var.

Ülkemizin de en çok ihtiyaç duyduğu etmenlerden birisi hiç şüphesiz ihracat pastamızda yüksek teknolojlili ürünlerin oranını artırmak. Bu hedefe ulaşmak için girişimciliğin önünde engel bulunmadığı, inovasyon kültürünün toplumun her kesimine sirayet ettiği, Ar-Ge çalışmalarının yoğun olduğu bir iklim yaratmak durumundayız.

Biz de Türkiye İhracatçılar Meclisi olarak, bu hedefler doğrultusunda çeşitli çalışmalar yürütüyoruz. Girişimciliğin desteklenmesi amacıyla TİM-TEB girişim evlerini 2015 yılında 4 adet açtık. 2016 yılında beş adet daha girişim evi açıyoruz. Girişimcilerimizi yatırımcılarla buluşturmak amacıyla ortaya konan melek yatırımcılar projesinde aktif rol alıyoruz. Türkiye İnovasyon haftalarını düzenlemeye devam ediyoruz. 250 Ar-Ge ve 500 tasarım merkezi açma projemizi hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Bu projelerle katma değeri yüksek, teknolojik ürünlere yatırımların artmasını ve toplumun her kesiminden insanımızın teknoloji yoğun sektörlerle yönelmesinin önünü açmaya gayret ediyoruz. Umuyoruz ki yakın zamanda ülkemiz genç nüfusunun da etkisiyle bu alanlarda başarıları yakalayacaktır.

2014 yılı itibarıyla Türkiye'de Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı psikolojik seviye olan yüzde 1'i aşarak yüzde 1,01'e yükseldi. Sizce psikolojik seviyenin aşılması 2023 yılı için belirlenen yüzde 3 hedefine ulaşılmasında olumlu bir etki yaratacak mı? Son açıklanan Ar-Ge Reform Paketi ile sağlanan desteklerin etkili olacağını düşünüyor musunuz?

Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiğini bizler her platformda vurguluyoruz. Bu kapsamda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız tarafından açıklanan son Ar-Ge reform paketini oldukça önemli buluyoruz. Bizler de bu paketin oluşturulma safhasında birtakım önerilerle katkıda bulunmaya gayret ettik. İhracatçılarımıza ileri teknoloji girişimleri için finansman desteği talebimiz, Ar-Ge merkezlerine dair taleplerimiz, Ar-Ge personel harcamalarına ilişkin taleplerimiz, Ar-Ge ve tasarım personeline gelir vergisi istisna oranlarının artırılmasına ilişkin taleplerimiz, teknoloji geliştirme bölgelerine dair

İnovatif düşünce iklimi, yeni ürünler geliştirilmesi ve yeni stratejiler geliştirilmesine, bu durum da ihracatımızda büyük atılımlar yaşanmasına neden olabilir. İşte bu nedenle, inovasyonun teşvikinin ihracat rakamlarımıza uzun vadede büyük katkılar sunacağına inanıyoruz.

“
İhracatçılarımızın
güçlü olduğu
bölgelerin başında
hiç şüphesiz AB
geliyor. Gerek
güçlü talebin
oluşması, gerek
coğrafi yakınlık
ihracatçımızı AB
pazarında oldukça
başarılı kılıyor.”

taleplerimiz, yenilikçi firmaların desteklenmesine yönelik taleplerimiz, Ar-Ge çalışmalarının en önemli unsuru olan insan kaynağının zenginleştirilmesine yönelik taleplerimiz Ar-Ge Reform Paketi'nde yer buldu. Bundan ayrıca büyük mutluluk duyduk.

2023 yılı için belirlenen yüzde 3 hedefine ulaşılmasında kuşkusuz gidilecek çok yol var. Ancak, %1'lik eşiğin geçilmesi elbette önemli. Önümüzdeki süreçte bu ivmeyi kaybetmeden sürekli bir artış yakalanması gerektiğine inanıyoruz. Firmalarımız bu konularda daha da bilinçlenip üniversite-sanayi işbirliği hususunda ilerlemeler kaydedilmesi durumunda hedeflerimize daha hızlı ulaşacağımıza inanıyoruz.

İnovasyonu ülke gündemine taşımak amacıyla 4 yıldır 'Türkiye İnovasyon Haftası' etkinlikleri düzenliyorsunuz. Öncelikle inovasyon ile ihracatın artması arasındaki ilişkiyi anlatır mısınız? İnovasyon haftası ile bu hedeflerinize ne kadar ulaşabildiniz?

Türkiye İnovasyon Haftası etkinliklerimizde bu yıl beşinci yılımıza girdik. Bu yıla Ege'nin incisi İzmir'den start verdik. İzmir'de 3. yılımızda oldukça yoğun ilgi ve katılımı karşılaştık. Geleceğimizin emaneti, ülkemizin yaratıcı beyinleri gençlerimize olan güvenimiz arttı. Bu yılki inovasyon yolculuğumuza Mayıs ayında Ankara'da devam edip, Aralık'ta İstanbul'da final vereceğiz. Her yıl artan bir oranda katılımların

gerçekleştiği inovasyon haftası etkinliklerimizin ülkemizde inovasyon kavramının bilinirliğine ve inovatif düşüncenin yaygınlaşmasına büyük katkılar sağladığına inanıyoruz. Geçtiğimiz yıl sadece İstanbul'da 50.000 katılımcı ile buluştuk. Her geçen yıl artan oranda katılımıyla ilerleyen inovasyon haftası buluşmalarımız inanıyoruz ki ülkemizde inovasyon bilincinin yayılmasında büyük katkılar sağlıyor. Her şey hayalle başlar, cesaretle gelişir ve azimli, disiplinli bir çalışmayla nihayete erer. İnovasyon, yenilik demektir. İnovasyon, zeka demektir. İnovasyon, duvarın ardını görebilmek demektir. İnovatif düşünce iklimi, yeni ürünler geliştirilmesi ve yeni stratejiler geliştirilmesine, bu durum da ihracatımızda büyük atılımlar yaşanmasına neden olabilir. İşte bu nedenle, inovasyonun teşvikinin ihracat rakamlarımıza uzun vadede büyük katkılar sunacağına inanıyoruz.

İhracatın artırılması amacıyla oluşturulan sektörel tanıtım grupları, Turquality platformu ve "Turkey, Discover the Potential" kampanyalarının etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz? Özellikle "Turkey" marka ve logosunun Türkiye'nin pazarlama kapasitesine nasıl katkı yapmasını bekliyorsunuz?

Dünyada artık ne anlattığınız kadar, nasıl anlattığınız da çok önemli. En basitinden bir kahve dükkânına girerken bile, ortama bir göz atıyoruz. Bir kıyafet alırken, bizi vitrindeki mankenler

TİM'in 5 yıldır düzenlediği İnovasyon Haftası etkinlikleri, Türkiye'nin Ar-Ge ve inovasyon alanındaki önemli çalışmalarını gösteriliyor.

MEHMET BÜYÜKEKŞİ RÖPORTAJINDAN ÖNE ÇIKANLAR

ÖNEMLİ BULUYORUM

"Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiğini bizler her platformda vurguluyoruz. Bu kapsamda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız tarafından açıklanan son Ar-Ge reform paketini oldukça önemli buluyoruz."

GÜVENİYORUM

"İhracatçılarımız, dünyada ayak basmadık yer bırakmadı desek abartmış olmayız. 2015 yılında 239 ülkeye ihracat yaptık. Bu anlamda ihracatçılarımızın alternatif pazara yönelme konusunda oldukça maharetli olduğunu gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz. Bu konuda ihracatçılarımıza çok güveniyorum."

İNANIYORUM

"Şubat ayında AB'nin ithalatından aldığımız pay %1,21 ile rekor kırdı. Ancak, bu bizim için şaşırtıcı değil. Son gelişmeyi de yıllardır artış trendinde olan AB ithalatındaki payımızın bir adım öteye geçmesi olarak değerlendirebiliriz. Önümüzdeki dönemde de bu oranını artacağına inanıyoruz."

cezbediyor. "Turkey, Discover the Potential" markası ile bu basit mantığı küresel bazda bir çağrıya dönüştürüyoruz. Küresel algımızı yükseltmek adına çıktığımız uzun soluklu yolculuğumuzda hedefimiz; Anadolu coğrafyasının, insanımıza yüzyıllar boyu kattığı değerleri, kalite anlayışını, ticaret ahlakını, hem kendi toplumu-muza, hem de tüm dünyaya tanıtmak.

Yeni markamızla ilgili ilk yılda aldığımız tepkiler genelde olumlu oldu. Fuarlarda olsun, görsel tanıtımlarda olsun, bir uyum yaratma ve dikkat çekebilmek istiyoruz. Markamızın zamanla bilinirliğinin artarak devam etmesini ve ülkemizin ihracatına katkılar sunacağını düşünüyoruz.

Rusya ile yaşanan "uçak krizi" ile yeniden gündeme gelen alternatif pazar arayışında son dönemde ne gibi adımlar atıldı? Türkiye'nin pazar çeşitliliği açısından neler söyleyebilirsiniz? Türkiye'nin AB ithalatındaki payının şubat ayında rekor seviyeye ulaşmasını bu kapsamda değerlendirebilir misiniz?

Uçak krizinden sonraki süreçte ihracatımızda büyük oranda yaş meyve-sebze, deri gibi sektörlerimizde gerileme yaşandı. Bu dönemde biz bu kriz yaşanmadan önce de alternatif pazar arayışımıza hiçbir zaman ara vermedik. Ancak krizden sonra bu süreci daha hızlandırdığımızı söyleyebiliriz.

İhracatçılarımız, dünyada ayak basmadık yer bırakmadı desek abartmış olmayız. 2015 yılında 239 ülkeye ihracat yaptık. Bu anlamda ihracatçılarımızın alternatif pazara yönelme konusunda oldukça maharetli olduğunu gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz.

İhracatçılarımızın güçlü olduğu bölgelerin başında hiç şüphesiz AB geliyor. Gerek güçlü talebin oluşması, gerek coğrafi yakınlık ihracatçılarımızı AB pazarında oldukça başarılı kılıyor. Şubat ayında AB'nin ithalatından aldığımız pay %1,21 ile rekor kırdı. Ancak, bu bizim için şaşırtıcı değil. Son gelişmeyi de yıllardır artış trendinde olan AB ithalatındaki payımızın bir adım öteye geçmesi olarak değerlendirebiliriz. Önümüzdeki dönemde de bu oranını artacağına inanıyoruz.

İran'a yönelik BM yaptırımlarının peyderpey kaldırılması, bu ülkenin yeniden dünya ekonomisine entegre olmasının önünü açıyor. İran'ın yeniden küresel ekonomiye eklenmesinin Türkiye ekonomisi ve özellikle ihracat açısından değerlendirebilir misiniz?

İran hem coğrafi, hem de tarihi olarak en yakın olduğumuz ülkelerden birisi. İran'a uygulanan ambargo döneminde ülkemiz ambargodan muaf olan 7 ülkeden birisiydi. O dönemde dahi belirli oranda gelişen ihracatımız, yeni dönemde çok daha yüksek oranlara ulaşabilir. Bu bağlamda, 365 gün fuar mantığıyla harekete geçirdiğimiz Türkiye Ticaret Merkezleri projemizin ikinci ayağını Tahran'da yakın zamanda hayata geçiriyoruz. İran'daki varlığımızı güçlü kılacığına inandığımız bu projeden büyük beklentilerimiz var. Benzer biçimde İran'a yatırım yapmak isteyen yabancı yatırımcıların, İran'ı çok iyi bilen Türk sanayicisinin tecrübelerinden yararlanmak isteyeceğini düşünüyoruz. Bu nedenle, İran'a yapılacak yatırımlarda ülkemizin bir köprü olmasını bekliyoruz. Bu durum bizi İran pazarında daha güçlü kılacak ve ihracatımız da ivme kazanacak.

ÇOK BİLİNMEYENLİ SURIYE DENKLEMİ “ORTA DOĞU HARİTASI YENİDEN ÇİZİLEBİLİR”

BAĞDAT VE ŞAM'DA ÜLKELERİN MEVCUT TOPLUMSAL YAPILARINI TEMSİL EDEN YÖNETİMLER KURULMADAN ÇÖZÜME ULAŞMANIN MÜMKÜN OLMADIĞINI BELİRTEN DOÇ. DR. ŞENER AKTÜRK'E GÖRE IRAK VE SURIYE TOPRAKLARI ÜZERİNDE YARIM DÜZİNE “POTANSİYEL” DEVLET BULUNUYOR.

► Cenk Sarıoğlu

Suriye'nin başkenti Şam'da 15 Mart 2011'de ilk gösteriler başladığında, herkes bunun 2010 yılında Tunus'ta başlayan ve dalga dalga Kuzey Afrika ve Orta Doğu'ya yayılan Arap Baharı'nın bir parçası olduğu konusunda hemfikir. Beşar Esad'ın istifasını ve 1963 yılından beri ülkeyi idare eden Baas Partisi'nin iktidarı bırakmasını talep eden gösteriler kısa sürede ülkeye yayıldı. Mübarek, Kaddafi, Binali gibi Esad'ın da kısa sürede devrileceği düşünülüyordu. Ancak hükümet güçleri pek çok şehirdeki gösterileri kanlı bir şekilde bastırdı ve olaylar daha da büyüdü, çatışmalar yerini iç savaşa bıraktı ve Suriye kısa sürede dünyanın odaklandığı en büyük uluslararası sorun haline geldi. Bugün IŞİD'den PYD'ye, Rusya'dan İran'a kadar birçok örgütün ve devletin fiili olarak içinde olduğu çok bilinmeyenli bir denkleme dönüşen Suriye sorununun nasıl başladığını, temel dinamiklerini ve en önemlisi de nasıl çözülebileceğini Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Şener Aktürk ile konuştuk.

Suriye'deki ayaklanmayı Arap Baharı'ndan ayıran temel dinamikler nelerdi? Suriye'deki durumu ve gelinek noktayı sizin bakış açınızla özetleyebilir misiniz?

Suriye'yi Arap Baharı'nın yaşandığı diğer ülkelerden ayıran önemli dış siyasal ve iç siyasal etkenler var. Bu örnekte dış siyasal etkenler daha belirleyici oldu. Arap Baharı malumunuz Tunus ile başladı, oradan Kuzey Afrika'nın diğer Arap ülkelerine, Arap Yarımadası'ndaki bazı ülkelere ve Suriye'ye sıçradı. Fakat Tunus, Libya ve Mısır'daki örneklerin aksine Suriye'de eski rejimi askeri ve siyasal olarak desteklemeye yeterli gücü ve niyeti olan önemli birer bölgesel ve küresel aktör, İran ve Rusya vardı. Oysa Mısır, Libya ve Tunus örneklerinde böylesi aktörler mevcut değildi. Hatta tam tersine Libya örneğinde Fransa başta olmak üzere ABD de Kaddafi rejiminin bir an önce düşmesini hızlandırıcı müdahalelerde bulundular. Burada kısmen Suriye'ye benzeyen örnek Şii çoğunluklu ama Sünni bir hanedanın idaresinde olan Bahreyn olabilir. Bahreyn'deki protestolara karşı Suudi ordusu doğrudan bir askeri müdahale ile devrim ihtimalini hızlıca bertaraf etti. İç siyasal etkenlere bakacak olursak; Tunus'ta Bin Ali ve Libya'da Kaddafi rejiminin aksine, Suriye'de Esad rejiminin önemli bir azınlığın desteğine sahip olduğu bu süreçte görmüş oldu.

Suriye'de bölge ülkeleri ile ABD ve Rusya'nın da sürece dâhil olması sorunu nasıl bir düzleme oturtuyor?

Burada iki farklı seviyede müdahaleden bahsediyoruz. ABD, Fransa, Türkiye, Katar ve Suudi Arabistan'ın bazı muhalif gruplara yaptığı yardım dolaylı bir yardım. Bu saydığım ülkelerin hiçbirinin kendi askerleri Suriye'de savaşmıyor, destekledikleri gruplar üzerinden dolaylı bir vekâlet savaşı yürütüyorlar. Oysa İran'ın kara kuvvetleri ve Rusya'nın hava kuvvetleri başta olmak üzere bu iki ülke bizzat kendi ordularıyla Suriye'ye doğrudan askeri müdahalede bulundukları için savaşın aktif taraflarından biri sayılıyorlar. Müdahale seviyesindeki bu farklılık da hangi eksen için Suriye'nin hayati önem arz ettiğinin iyi bir göstergesi. Belli ki Rus-İran eksenini için Suriye'deki Esad rejimi doğrudan askeri müdahale gibi bir riske bile girmeye değecek kadar hayati bir müttefik ya da yatırım. Bu diğer taraf için aynı seviyede geçerli olmayabilir.

Dış güçlerin müdahalesinin sorunun çözümüne herhangi katkısı olduğunu sanmıyorum. Herhangi bir dış destek olmasaydı ve sahada sadece Suriyeli yerel unsurlar çarpışıyor olsaydı, muhtemelen Esad rejiminin çökmesi daha hızlı olurdu. Neden böyle diyorum? Tankları ve uçaklarıyla düzenli ordu Esad rejiminin emrinde olduğu halde, Afganistan ve Lübnan başta olmak üzere Irak ve Yemen de dâhil dış ülkelerden on binlerce Şii milis ve iki yabancı

ordunun yardımına muhtaç olması, Suriye içinde yerel desteğin çok az olduğunun bir işareti.

ABD'nin eski başkanlarından Jimmy Carter'ın Ekim 2015'te New York Times gazetesinde bir yazısı vardı. Carter, "A Five-Nation Plan to End the Syrian Crisis" (Suriye Krizini Sona Erdirmek için Beş Ülke Çözümü) başlıklı yazıda tek tek saydığı ABD, Türkiye, Suudi Arabistan, Rusya ve İran'ın bir araya gelerek sorunu çözebileceklerini vurguluyordu. Ona katılıyorum çünkü sorunun şu anda çözülmemesinin sebebi, sahadaki askeri denge ya da dengesizliklerden ibaret değil. Kendisi Fransa'yı saymamış ama Fransa'yı da saymak lazım.

Ukrayna ve Suriye müdahaleleri bağlamında Rusya'nın son dönemdeki dış ve iç politikasını değerlendirebilir misiniz?

Rusya'nın en azından 2008 yılından itibaren ekonomik ve askeri yükselişinin getirdiği bir genişleme sürecine girdiğini düşünüyorum. 2008'den itibaren müdahil olduğu üç kriz de aslında Türkiye ve Batı ittifakını doğrudan karşısına aldığı krizler. Ağustos 2008'deki Gürcistan savaşı, ki o savaşta belki de eski Sovyet Cumhuriyetleri arasında en Batı yanlısı diyebileceğimiz Mihail Saakaşvili yönetimi mağlup edilmişti. Daha sonra da Saakaşvili bu mağlubiyetin getirdiği ağır yükü birlikte Gürcistan'da siyasal gücünü tamamen yitirdi. Gürcistan'ın

ŞENER AKTÜRK

Lisans eğitimini Chicago Üniversitesi'nde tamamlayan Şener Aktürk, Chicago Üniversitesi ve Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'de yüksek lisans ve doktora çalışmalarını tamamladı. Harvard Üniversitesi, Rusya ve Avrasya Çalışmaları Merkezi'nde doktora sonrası araştırmacı ve misafir öğretim üyesi olarak görev aldı. 2010 yılından bu yana Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olan Aktürk'ün "Almanya, Rusya ve Türkiye'de Etnisite Rejimleri ve Milliyet" ve "Türkiye'nin Kimlikleri" adlı iki kitabı bulunuyor.

“
Geldiğimiz
noktada savaşı
kesinlikle
kazanabilecek
nihai bir unsur
olmadığı için
bir çeşit güç
paylaşımına
gidilmesi er ya da
geç gerekecek.”

başına Saakaşvili'ye göre çok daha fazla Rusya'ya yakın; en azından Türkiye, ABD ve Rusya arasında nötr pozisyonda duran Bidzina İvanişvili hükümeti geldi. Bu birinci kriz ve gerileme alanıydı. Kronolojik olarak ikincisi Suriye olabilir, sonuç olarak 2011'de başladı savaş ama Rusya'nın doğrudan müdahalesi Eylül 2015'te olduğu için onu üçüncü olarak bırakmak daha mantıklı. Rusya açısından en önemli olanı elbette ki Şubat 2014'te Ukrayna'da Rus yanlısı Yanukoviç hükümetinin devrilmesine neden olan süreç. Ukrayna, Gürcistan ve Suriye gibi değil. Ukraynalı diye bir halk olduğunu pek çok Rus ve Rus tarih yazımı kabul etmiyor. Ukrayna'nın başkenti Kiev, Rus devletinin kurulduğu yer. Bütün eski Sovyet Cumhuriyetleri arasında açık ara en büyük ikinci nüfusa ve ekonomiye sahip, Rusya'nın Avrupalılık iddiasının coğrafi olarak köprüsü konumunda olan ve Rusya üzerinde çok büyük domino etkisi olabilecek bir ülke. Orada bir demokratikleşme ve Batı'ya dönüş, Rusya içindeki muhalefet için de çok büyük bir ilham kaynağı olabilecek bir ülke. Dolayısıyla Ukrayna'nın yörüngesinden çıkmasını Rusya hem beklemiyordu hem de Yanukoviç hükümetten çekilince en azından 90'lardan beri Rusyacı partileri destekleyen tüm Doğu ve Güney Ukrayna'nın Rusya'nın tarafını tutacağını düşünüyorlardı ama bu olmadı ve Moskova, Ukrayna'da umduğunu bulamadı. Bugün geri dönüşü olmaksızın Ukrayna'nın kaybedildiği fikri Rus siyasi elitlerinde yerleşiyor. Bu da Mart 2014'ten itibaren Rusya'nın daha saldırgan ve daha irrasyonel tepki vermesine yol açıyor.

Rusya'nın Soğuk Savaş dönemindeki gibi eski Sovyet Cumhuriyetlerinin ötesinde Orta Doğu gibi farklı ve uzak bir bölgeye yansıtabilecek kadar askeri gücü bulundğunun farkında değildi kamuoyu. Oysa Putin'in 2010 yılından itibaren uzun vadede yüz milyarlarca dolar ama o dönem için bile on milyarlarca dolar harcayarak başlattığı bir askeri modernizasyon projesi var. Suriye müdahalesi o askeri modernizasyonun Rus donanmasının ve hava kuvvetlerinin gücünü gerçekten çok üst bir seviyeye çıkardığını gösterdi.

Suriye'de ABD'nin yaklaşımı hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Rusya'nın Suriye'de daha yoğun bir askeri müdahaleye yönelmesinin sebeplerinden biri Ukrayna, onu detaylı olarak açıklamaya çalıştım. Bir diğer sebebi de ABD'nin kendi tanımladığı kırmızı çizgileri ihlal ettiği halde Suriye rejimine müdahale etmeyeceğini göstermiş olması. Guta'da kimyasal saldırı olduğunu ABD, Fransa, Türkiye dahil dünya kamuoyunun büyük bir kısmı kabul etti fakat buna rağmen Obama yönetimi müdahale etmedi. Bu bir dönüm noktası olarak görülebilir ama ben bunun semptom olarak görülmesi gerektiğini düşünüyorum. ABD'nin müdahale etmemesi Rusya'yı cesaretlendirmiş olsa da şu soruyu sormak gerekir: ABD neden müdahale etmedi? Başkan Obama'nın ikinci başkanlık döneminde kadrosu değişti, bazıları buna da önem atfediyor. Çünkü ilk dönemde Hillary Clinton gibi uluslararası insani müdahaleleri destekleyen bir dışişleri bakanı vardı. Clinton'ın dışişleri bakanlığı döneminde özellikle Libya'da ABD'nin takındığı tavra bakacak olursak Kaddafi'nin gitmesi için uçuşa yasak bölge oluşturulması, Libya Hava Kuvvetleri'nin etkisiz hale getirilmesi ve muhaliflerin kazanması için doğrudan askeri ve diğer müdahalelerin yapıldığını görürüz. Fakat 2013'te artık Clinton yok, Biden ve Kerry'den oluşan değişik bir ekip var. Ama bence ekip de yine bir semptom. Çünkü baktığınız zaman 2011-2012'de birçok ülkenin Esad rejiminin bir an önce devrileceği ve devrilmesi gerektiği yönünde bir mutabakatı var. Ama 2012 sonu en geç 2013 yılbaşı gibi ABD sessiz bir şekilde bu mutabakattan geri çekiliyor.

Burada İran anlaşması gözden kaçırılan “grand strategic” bir değişiklik. Obama'nın bir başkan olarak tarihe bırakmak istediği bir miras var. Obama her türlü riski göze alarak İran ile barıştı demek ki bu onun için çok kritik bir stratejik hamle idi. Bu hamleyi bir numaralı stratejik öncelik haline getirdiğiniz zaman Suriye'ye müdahalede bulunulmayacağı önceden bilinebilecek yapısal bir sonuç haline geliyor çünkü Suriye'de İran ordusu var. Suriye'ye yapılacak bir müdahale Amerikan ordusunu doğrudan İran ordusu ile karşı karşıya

getirir ve İran ile normalleşme süreci biter. Bu pek fazla vurgulanmayan unsurun önemli olduğunu düşünüyorum. Bu aynı zamanda ABD'nin Orta Doğu'da bir eksen değişikliğine işaret ediyor olabilir. Çünkü İran ile barış süreci; Suudi Arabistan, İsrail ve Türkiye'ye dayanan ABD'nin klasik ittifak örgüsünü daha da karmaşıklatacak.

Türkiye'nin Suriye politikası hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Türkiye'yi tabii ABD ve Rusya ile ekonomik ve askeri güç açısından karşılaştırmak mümkün değil. Suriye'deki savaştan en çok zarar gören taraflardan birisi. Ama unutmamak lazım, Ürdün ve Lübnan da oldukça zor durumda kaldılar. Çünkü bunlar gerçekten çok küçük ülkeler ve nüfuslarıyla karşılaştırılabilecek oranda Suriyeli mülteci akınına uğradılar. Dış yardımlar olmadan Ürdün'ün ayakta kalması mümkün değil. Lübnan'ın dengeler üzerine oturan siyasi yapısı nedeniyle bırakın bir milyon mülteciyi, 100-200 bin kişilik bir nüfusun bile o dengeyi istikrarsızlaştırabilecek bir etkisi var. Ama Türkiye mutlak sığınmacı sayısı açısından 2,5 milyon ile en fazla Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapan ülke konumunda.

Türkiye 2011 yılında başta ABD ve Fransa olmak üzere Batı ittifakının teşviki ve desteği ile müdahil oldu Suriye iç savaşına ama o ülkelerden çok önemli bir farkı var; Suriye ile sınırdaş ve en uzun sınırı Suriye ile. Şu anda da Batı ittifakının desteklediği muhalifler neredeyse kesin bir mağlubiyete uğramakta oldukları için bu vekalet savaşından en az zararlı çıkmaya çalışıyor.

Türkiye'nin buradaki pozisyonlarından bundan birkaç yıl önce çok daha rahat bir şekilde uygulanabilecek olanı uçuşa yasak bölge olurdu. En azından Halep ve kuzeyinde uçuşa yasak bölge oluşturulabilseydi birkaç milyon mültecinin, Kuzey Irak'ta olduğu gibi Kuzey Suriye'de de güvenli bir şekilde yaşayabileceği böyle bir bölge oluşturulabilirdi.

Geldiğimiz noktada gecikmeden bir ateşkes ve savaşı kesinlikle kazanabilecek nihai bir unsur olmadığı için bir çeşit güç paylaşımına gidilmesi er ya da geç gerekecek. Rusya ve İran desteği olsa bile Şam yönetimi Kamışlı'dan Rakka'ya kadar bütün Suriye'yi ele geçirebileceğini gerçekçi olarak düşünüyör olamaz. Onların da odaklandığı zaten batıdaki muhaliflerin ortadan kaldırılması. Ne PYD ile bir çatışması var, ne de IŞİD ile çok yoğun bir çatışması var. Doğu Suriye'yi ele geçirmek üzere somut bir çabası olduğunu görmüyoruz.

IŞİD'in bölgedeki varlığı ve geleceğine ilişkin bugünden nasıl bir yorum yapmak gerekir?

Irak ve Suriye'nin toprak bütünlüğüne ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Harvard Üniversitesi'nden Profesör Stephen Walt'un provokatif bir bir tezi var, "IŞİD de herhangi bir 'devrimci devlet' gibi şu anda radikal dönemini yaşıyor; tıpkı Bolşevik Devrimi sonrası Rusya ya da İslam Devrimi sonrası İran'da olduğu gibi... IŞİD de o dönemi yaşıyor ve zamanla sınırları belli bir toprakta devlet olmayı kabul edip normalleşecek."

Ben bu teze katılmıyorum çünkü hem IŞİD'in ideolojisi çok ekstrem hem de zaten çökmüş olan iki merkezi devletin ortasında yani doğal bir sınırı yok. Katıldığım kısmı şu; Türkiye'nin tezlerinden birisidir bu: Ana akım Sünni Müslüman grup -ki Suriye'de çoğunluk, Irak'ta da yüzde 40'a yakın bir ağırlığı var bu grubun- Bağdat ve Şam'daki merkezi hükümetlerde temsil edilmedikleri sürece orada bir çeşit Sünni ayaklanması devam edecek. Çünkü bir temsil açığı var ve o açığın bir kısmı Özgür Suriye Ordusu, Ahrar uş-Şam, IŞİD, bir kısmı PYD, bir kısmı Erbil'deki fiili Kürt yönetimi tarafından kapatılıyor. Bunlar kendilerini Bağdat ve Şam'da görmeyen gruplar. Bağdat ve Şam'da çoğulcu temsiliyete dayalı, Irak ve Suriye'nin var olan toplumsal yapısını nispeten temsil eden yönetimler olmadan bunları ortadan kaldırmak çok zor; ki bazıları da kalkmayacak muhtemelen. Irak ve Suriye toprakları üzerinde yarım düzine potansiyel devlet var.

Suriye'de bir reform olursa IŞİD'in de beslendiği en azından yerel kaynak büyük ölçüde kuruyacaktır. Sonuçta genel olarak Orta Doğu'da; ama bu iki devlet fiilen çöktüğü için özel olarak Bağdat'ta ve Şam'da çoğulcu bir çözüm süreci gerekiyor. Bu çözüm ülkelerin bütünlüğü korunarak mı sağlanacak yoksa müdahil olan başta da belirttiğimiz altı ülke bir araya gelip özerk bölgeler hatta fiilen bağımsız devletler şeklinde mi Irak ve Suriye topraklarını yeniden organize etmeye karar verecek, o da büyük güçlerin vereceği bir karar.

Suriye'de çoğunluğu oluşturan ana akım Sünni Müslüman grubun Irak'ta da yüzde 40'a yakın bir ağırlığı bulunuyor.

REFORM PAKETİNDEN AR-GE VE İNOVASYON TEŞVİKİ ÇIKTI

AR-GE HARCAMALARININ GSYH'YE ORANINDA PSİKOLOJİK SINIR OLAN YÜZDE 1'İ 2014 YILINDA AŞMAYI BAŞARAN TÜRKİYE'NİN, YÜZDE 3 OLAN 2023 HEDEFİNE ULAŞMASI AMACIYLA HAZIRLANAN "REFORM PAKETİ" 1 MART'TA YÜRÜRLÜĞE GİRDİ.

Gelişmekte olan ülkeler, 1980'li yıllardan itibaren emek yoğun ve doğal kaynağa dayalı ihracat yaparken, Ar-Ge'ye yatırım yaptıkları oranda teknoloji yoğun ürün ve hizmet ihraç eder duruma geldiler. Bugün ihracat içinde yüksek teknolojlili ürünlerin payı Güney Kore'de yüzde 29, Çin'de yüzde 28, Brezilya'da yüzde 11, Rusya'da yüzde 9, Hindistan'da yüzde 7 düzeyine ulaşırken, Türkiye'nin ihracatında yüksek teknolojlili ürünlerin payı 2014 yılı itibarıyla bir önceki yıl ile aynı düzeyde kalarak yüzde 3,4 oldu.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'in yayınladığı 2015 yılı Ekonomi ve Dış ticaret Raporu'nun "Stratejik Değerlendirme ve Öneriler" bölümünde de dile getirildiği üzere Türkiye'nin ihracatında yüksek teknolojlili ürünlerin payının düşük kalmasından daha vahim olan durum ise; en yüksek artışın "düşük teknolojlili" sanayi ürünlerinde gerçekleşmiş olması. Raporda bu nedenle yüksek teknolojlili sanayilerde yatırım ve üretim konusunun yeniden ve en baştan ihracat temelli olarak ele alınması gerektiği vurgulanıyor.

Bir ürünün "Yüksek teknolojlili" kategorisinde sınıflandırılması için imalatında kullanılan Ar-Ge yatırımlarının yoğunluğuna bakılıyor. Ekonomik krizin yaşandığı 2008 yılı ve sonrasında bir miktar gerilemekle birlikte gelişmiş ülkelerin Ar-Ge harcamalarının milli gelirleri içindeki payı yüzde 4,5'e kadar ulaşıyor. AB'de ortalama yüzde 3,5, OECD ülkelerinde ortalama yüzde 3 düzeyinde seyreden Ar-Ge harcamalarının GSYH'ye oranı, Çin'de yüzde 2,01 olarak ölçülüyor.

TÜRKİYE PSİKOLOJİK SINIRI AŞTI AMA...

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2015 yılı Aralık ayında 2014 yılına ait Ar-Ge faaliyetleri araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Araştırmaya göre, 2013 yılında GSYH içerisinde yüzde 0,95 olan Ar-Ge harcamalarının payı psikolojik seviye olan yüzde 1'i aşarak 2014'te yüzde 1,01'e yükseldi. Böylece kamu kuruluşları, üniversiteler ve özel sektörün 2014 yılında Ar-Ge'ye yaptığı harcamaların tutarı 2013 yılına göre yüzde 18,8 artarak 17 milyar 598 milyon liraya ulaştı.

Ancak psikolojik sınır aşılsa da Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan Anahtar dergisinde yer alan bir analizde 2023

yılında yüzde 3'e ulaşması hedeflenen Ar-Ge harcamalarının GSYH'ye oranının mevcut koşullarda mümkün görünmediği vurgulandı. 2014 itibarıyla yüzde 1,01'e ulaşan Ar-Ge harcamalarının GSYH'ye oranının 2023 yılında yüzde 1,35 seviyesinde kalacağı hesaplandı. Bu kapsamda 1 Mart'ta yürürlüğe giren Reform Paketi büyük bir önem taşıyor. 33 maddeden oluşan Ar-Ge Reform Paketi'nde tasarım faaliyetlerinin desteklemesi, Ar-Ge yatırımlarının ve Ar-Ge personelinin istihdamının artırılması, üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi, bilişim firmalarının güvenli ve kaliteli yazılımlar geliştirmelerini sağlamaya yönelik standart belirleme ve yetkilendirme sisteminin getirilmesi öngörülmüyor.

TEKNOGİRİŞİM

SERMAYELERİNE DESTEK

Bu kanunla, teknogirişim sermayesi desteğinin, girişimcilerin ihtiyaçlarına göre daha etkin bir şekilde verilebilmesine yönelik olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yetki veriliyor. Bu kapsamda teknoloji alanında orijinal bir fikri olan ancak bunu hayata geçirecek yeteri kadar finansmana sahip olmayan girişimcilerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması hedefleniyor. Bu kapsamda;

- Girişimcilere tahsis edilen desteklerin belirli bir bölümü Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecek.
- Rekabet öncesi işbirliklerine proje bedelinin yüzde 50'sine kadar olan kısmı geri ödemesiz olarak desteklenebilecek.
- Tasarım faaliyetlerinde bulunanların aldıkları destekler, özel fon hesabı uygulamasından yararlanabilecek.
- Ar-Ge projesi kapsamında yurt dışından yapılacak alımlar, Gümrük Vergisi, her türlü fon, Damga Vergisi ve harçtan müstesna tutulacak.

● Ar-Ge ve tasarım imkan ve kapasiteleri kısıtlı olan özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler, sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen Ar-Ge ve tasarım harcamalarının belirli bir kısmını beyanname üzerinden indirim konusu yapabilecek.

● Temel bilimler alanlarında en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, iki yıl süreyle Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacak.

● Türk Tasarım Danışma Konseyi'nin önerileri doğrultusunda, tasarım yarışmalarında sergilenen tasarımların tescil giderleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulacak ödenek imkanları çerçevesinde geri ödemesiz olarak desteklenebilecek.

EĞİTİMDEN ÜRETİME HER ALANI DESTEKLEYEN PAKET

Hazırlanan yasa Ar-Ge ve inovasyonu temelden çözümlmeye odaklanılıyor. Bu nedenle çalışan personelin niteliğini artırmak amacıyla doktora, yüksek lisans ve lisans mezunlarına farklı oranlarda gelir vergisi istisnası getiriliyor. Bunun yanında temel bilimler alanında mezunların istihdamı da teşvik ediliyor. Yeni düzenleme ile yükseköğretim öğrencilerine verilen burs, kredi ve her türlü nakdi yardımlara ilişkin ödemelerin, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yapılması hedefleniyor. Yasaya göre bilim alanında başarılı öğrencilerin teşvik edilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen bilimsel yarışmalarda ilk 3'e giren lise öğrencilerinin ilgili dallardaki lisans programlarına yerleştirilmesinde, ek puan uygulanması sağlanacak.

FİKRİ IŞIK

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

“Dünyada bilim ve teknolojiye sahip olan ülkeler ile olmayanlar arasındaki fark her geçen gün açılıyor. Dünya artık 4. sanayi devrimine doludizgin ilerliyor. Türkiye bu yarıştan kopmamak için, orta gelir tuzağına daha fazla takılıp kalmamak için mutlaka daha katma değeri yüksek ürünler üretmek, üretim yapısını nitelikli ve sürekli hale getirmek zorunda. Bu açıdan da Türkiye için mecburi istikamet Ar-Ge ve inovasyondur.”

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık'ın Reform Paketi konusundaki açıklamalarından alıntıdır.

lefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde 10'unu ve öz sermayenin yüzde 20'sini aşmamak üzere, ticari ve kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılacak. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500 bin lirayı aşmayacak. Projelerin finansmanında kullanılmak üzere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, gecikme faiziyle birlikte tahsil edilecek.

Kanunla, sanayi katılımı ibaresi, “off-set” ibaresini de kapsadığından, bu ibare yürürlükten kaldırılıyor. Teknoloji geliştirme bölgelerinde geliştirilen ürünlere ve işletmelerin öz kaynakları kullanılarak başarıyla tamamlanan projeler sonucu ortaya çıkan ürünlere de teknolojik ürün deneyim belgesi verilecek.

YABANCILARA SÜRESİZ ÇALIŞMA İZNI

Türkiye'nin Ar-Ge ve yenilik ekosistemini güçlendirmek, teknoloji transferini sağlamak, işletmelerin teknoloji seviyesini yükselterek katma değeri yüksek ürünler üretimini sağlamak için eğitim düzeyi, mesleki deneyimi, bilim ve teknolojiye katkısı, Türkiye'deki faaliyetinin veya yatırımının ülke ekonomisine ve istihdama etkisi önemli olan yabancılara, süresiz çalışma izni verilebilecek.

Kanunla, tasarım personelinin görevleri ile ilgili ücretleri de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamına alınıyor. Ar-Ge ve tasarım personelinin, hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile ulusal bayramlar ve genel tatil günlerine isabet eden ücretleri istisna kapsamına alınarak, personelin daha esnek çalışmasına olanak sağlanıyor. Ar-Ge, tasarım ve yazılım personelinin yüksek lisans ve doktora geçirdiği sürelerin gelir vergisi stopajı kapsamında değerlendirilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilecek. TÜBİTAK-Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji Serbest Bölgesinde çalışan tasarımcı personelinin ücretleri de Gelir Vergisi istisnası kapsamına alınacak.

GİRİŞİMCİLERE DESTEK!

Yasa aynı zamanda girişimcileri de desteklemeyi hedefliyor. Bu kapsamda aynı sektör grubunda faaliyet gösteren girişimcilerin yer aldığı tematik teknoloji geliştirme bölgeleri olarak “İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgeleri” oluşturuluyor. Bu bölgedeki girişimcilerin Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamındaki teslim ve hizmetleri, KDV'den istisna olacak, ayrıca yönetici şirket, damga vergisi ve harçlara ek olarak emlak vergisinden de muaf tutulacak.

Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi, Ar-Ge veya tasarım projelerini değerlendirecek, projesi uygun görülen girişimcilere bölge içerisinde yer tahsis edecek. Yabancı uyruklu Ar-Ge ve tasarım personelinin de istihdam edileceği teknoloji Geliştirme bölgelerinin en fazla 3 yıl içerisinde faaliyete geçirilmesi planlanıyor.

YATIRIMCIYA VERGİ İNDİRİMİ

İhtisas teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunanlara gelir ve kurumlar vergisi mükel-

TÜRKİYE İNOVASYONDA ATAĞA HAZIR!

TÜRKİYE, KÜRESEL İNOVASYON
ENDEKSİ SIRALAMASINDA
2015 YILINDA 141 ÜLKE
ARASINDA 58. OLDU.

Cenk Saroğlu

KRİZ SONRASI AR-GE HARCAMALARINI EN
HIZLI ARTIRAN ÜLKELER (2008/2013)

GSYH payı olarak

ÜLKE	%
Çin	118
Polonya	166
Türkiye	157
Güney Kore	156
Slovenya	144

Özel sektör harcamaları olarak

ÜLKE	%
Polonya	234
Çin	228
Macaristan	180
Slovenya	171
Türkiye	168

TÜRKİYE'NİN SIRALAMASI

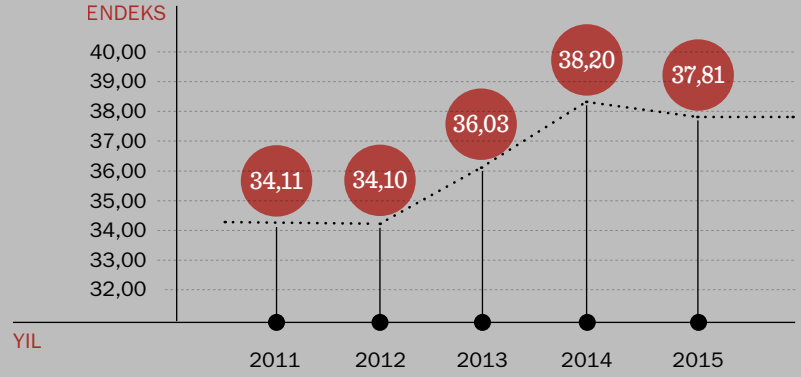
YIL	SIRA
2011	65
2012	74
2013	68
2014	54
2015	58

EN İNOVATİF ÜLKELER

2015'te İnovasyon Ligi'nin liderleri değişmedi

ÜLKE	ENDEKS
1 - İsviçre	68,30
2 - İngiltere	62,42
3 - İsveç	62,40
4 - Hollanda	61,58
5 - ABD	60,10

TÜRKİYE'NİN ENDEKS DEĞERİ

ENDEKSİN İKİ BİLEŞENİ VAR: İNOVASYON GİRDİ ENDEKSİ VE İNOVASYON ÇIKTI ENDEKSİ
TÜRKİYE GİRDİ ENDEKSİNDE **71.** ÇIKTI ENDEKSİNDE **46.** SIRADA YER ALIYOR

GİRDİ ALT ENDEKSİNİN 5 BİLEŞENİ VAR

Türkiye'nin bileşenlere göre sıralaması

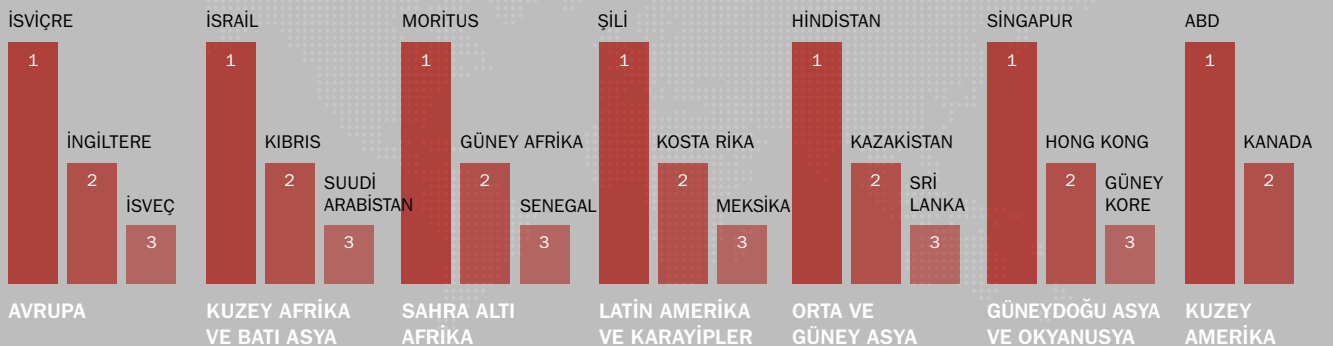
BİLEŞENLER	SIRA
Kurum ve Kuruluşlar	84
İnsan Kaynağı ve Araştırma	50
Altyapı	63
Pazar Gelişmişliği	58
İş Gelişmişliği	117

ÇIKTI ALT ENDEKSİNİN 2 BİLEŞENİ VAR

Türkiye'nin bileşenlere göre sıralaması

BİLEŞENLER	SIRA
Bilgi ve Teknoloji Çıktısı	60
Yaratıcı Çıktılar	37

BÖLGE ŞAMPİYONLARI

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ KRİTİK BİR EŞİKTEN GEÇİYOR

DÜNYA ÇALKANTILARLA DOLU BİR 2015 YILINI GERİDE BIRAKTI. DELOITTE TÜRKİYE'NİN HAZIRLADIĞI 'SORU VE CEVAPLARLA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ' EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU'NA GÖRE 2016 YILINDA HEM DÜNYA HEM DE TÜRKİYE EKONOMİSİ OLDUKÇA ÖNEMLİ BİR DÖNEMDEN GEÇİYOR.

► Nesrin Koçaslan

2 015 yılı tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de belirsizlikler, beklentiler, terör olaylarının ve mülteci krizinin baskısı altında geçti. Küresel ekonomideki dalgalanmalar, Çin'deki ekonomik kriz ve gelişmekte olan ülkelerin büyümelerinin beklentilerin altında kalması, tüm dünya ekonomisinin hesaplarını yeniden sorgulaması gerektiğini gösterdi. Tüm bunların sonucunda dünya ekonomisi 2015'te yüzde 3,1 büyüme ile krizden bu yana gerçek-

leşen en düşük seviyedeki büyümeye tanık oldu. Bu denli zorlu geçen bir yılın ardından gelen 2016'dan beklentiler her ne kadar yüksek olsa da tüm dünyayı 2015 yılında zorlayan koşulların bu yıl da devam ettiğini söylemek hiç de yanlış olmaz.

Bu çerçevede, Deloitte Türkiye'nin hazırladığı 'Soru ve Cevaplarla Dünya ve Türkiye Ekonomisi' Ekonomik Görünüm Raporu'na göre hem dünya ekonomisi hem de Türkiye ekonomisi kritik bir eşikten geçiyor.

KÜRESEL GÖRÜNÜM

Rapora göre dünya ekonomisi 2016'da, 2015 yılından kalan birtakım sorunlarla mücadele etmeye devam ediyor. Geçtiğimiz yıl, küresel piyasalarda dalgalanmalara neden olan risk başlıkları içerisinde Fed'in faiz artırımı sürecine girmiş olması, Çin'de devam eden dengelenme süreci, sert bir şekilde düşen petrol fiyatlarının yer aldığını görüyoruz. Risk başlıkları arasına etkisi halen devam eden yeni likidite koşullarını da eklemek gerekiyor.

Küresel büyüme açısından zor bir yılı geride bıraktığımızın altını çizen rapor, IMF'in rakamlarını değerlendirerek, ekonomik büyümenin 2015'te yüzde 3,1 ile krizden bu yana gerçekleşen en düşük seviyeye gerilediğine dikkat çekiyor. Bu düşük seviyeli büyümenin temel sebebi ise elbette, krizden bu yana büyümenin yüzde 80'den fazlasını karşılayan gelişmekte olan ülkelerde süregelen ve hatta derinleşen yavaşlama. Rapora göre; 2016'da küresel büyümenin sınırlı miktarda hızlanarak yüzde 3,4; 2017'de ise yüzde 3,6 olması bekleniyor.

GELİŞMİŞ EKONOMİLER SEYRİNİ SÜRDÜRÜYOR

Gelişmiş ekonomilerde ise durum biraz daha farklı... Bu ülkelerdeki büyüme 2015'te de hafif ivmelenmeyi sürdürdü. Geçen yıl yüzde 1,9 büyüyen gelişmiş ekonomilerin 2016 ve 2017'de yüzde 2,1 büyümesi bekleniyor. Bu ekonomiler içerisinde ABD yine önde olmayı sürdürüyor. Euro Bölgesi'nde ise umut verici bir toparlanma olsa da bununla beraber riskler de büyük... Mülteciler, tüm dünyayı etkisi altına alan terör eylemleri, son olarak da büyüme ve özellikle enflasyon dinamikleri; bu ülkelerin ekonomileri adına tedirginlik veren gelişmeler olarak öne çıkıyor. IMF ise Bölge'nin 2016 ve 2017'de yüzde 1,7 büyümesini bekliyor.

ÇİN'DE NELER OLUYOR?

Hiç kuşku yok ki dünya ekonomisinin en yakından takip ettiği ülkelerin başında Çin geliyor. Çin'in dönüşüm sürecini ciddi bir sarsıntı olmadan devam ettirip ettiremeyeceği, bu ve önümüzdeki yılların en önemli gündem maddelerinden biri, belki de en önemlisi. Rapora göre dönüşüm genel hatlarıyla yatırım ve imalat ağırlıklı bir ekonomiden, tüketim ve servis ağırlıklı bir modele geçmeyi gerektiriyor ki bu bir oranda oluyor; ama bu esnada büyümede arzulanan çok daha sert bir yavaşlama olması kaçınılmaz olabiliyor. IMF kriz öncesinde yüzde 10'lar düzeyinde büyüyen ülkede 2017'de büyümenin yüzde 6'ya kadar yavaşlamasını, ancak sonra tekrar ivmelenmesini bekliyor. Bu, ideal bir "yumuşak iniş" senaryosu, ama olaylar bu şekilde mi gelişecek, yoksa Çin'de daha sert bir yavaşlama mı göreceğiz, temel soru bu. Bunun da ardında temel etken, Çin'in özellikle kriz sonrası biriktirdiği kırılganlıklarda. Bu kırılganlıkların en önemlisi yüksek borç yükü ve emlak sektöründe aşırı şişkinliğe neden olan arz fazlası. Çin özellikle kriz sonrasında yüksek büyüme oranlarını korumak için borçlanarak dönüşümü geciktirdi. 2007'de yüzde 160 civarında olan toplam borç/GSYH oranı 2014 ortasında yüzde 280'lere kadar çıktı; bu borçların büyük kısmı da şirketler kesimine ait. Son dönemde büyümesinin yavaşlayabileceği ve yuan'daki değer kaybının hızlanabileceği beklentisiyle Çin'den sermaye çıkışları yaşanıyor.

Uluslararası kuruluşlar ve önde gelen ekonomistler şu aşamada Çin kaynaklı bir kriz veya böylesi bir krizin küresel ekonomiyi resesyona sürüklemesini beklemiyor. Ancak, dönüşümün karmaşık ve çetrefilli boyutunun küresel piyasaları önümüzdeki dönemde de dalgalandırmaya devam edeceği oldukça açık...

NİSPETEN GÜÇLÜ BİR BÜYÜME

Türkiye ekonomisi 2014 yılını yüzde 2,9 oranında bir büyüme ile kapatmıştı. 2015 yılını ise Revize edilmiş Orta Vadeli Program tahmini olan yüzde 4 civarında veya bu rakamın biraz altında bir büyüme ile kapatması bekleniyor. Raporun bu büyümeye 'nispeten güçlü' yorumunda bulunmasının altında yatan sebeplerin başında elbette küresel ekonomideki oynaklık ve zayıf seyre ek olarak Fed faiz artışının başlama zamanı ile ilgili belirsizliklerin tüm yıl devam etmiş olması ve Türkiye tarafında ise kendi iç dinamiklerimizdeki (iki seçim süreci,

“*Çin'in dönüşüm sürecini ciddi bir sarsıntı olmadan devam ettirip ettiremeyeceği, bu ve önümüzdeki yılların en önemli gündem maddelerinden biri, belki de en önemlisi...*”

Orta Vadeli Program, 2016'da yüzde 4,5 gibi bir büyüme oranının tutturulacağını öngörüyor. Deloitte'un tahminlerine göre bu rakam bir miktar iyimser...

terör olayları ve bölgesel gelişmeler) olduğunu söyleyebiliriz.

BU SEYRİN DEVAMI MÜMKÜN MÜ?

Revize edilen Orta Vadeli Program, 2016 yılı için büyüme performansının ivmeleneyeceğini ve 2015'in yüzde 4'lük düzeyinin ardından 2016'da yüzde 4,5 gibi bir büyüme oranının tutturulacağını öngörüyor. Deloitte'un tahminlerine göre bu rakam bir miktar iyimser... Rapora göre 2016 yılında büyümenin değil aksine yavaşlamanın olacağı beklentisi hakim. Raporu bu konuyu şu şekilde irdeliyor: "2016 yılında küresel taraftaki çalkantı ve buna bağlı olarak dış finansman tarafındaki görece zayıf görünüm devam edeceğe benziyor. Altını çizmek gerekirse; 2015'te makro-ihiyati tarafta sıkıştıcı bazı önlemler alındı belki ama maliye ve para politikaları büyümeyi oldukça destekledi. Maliye politikası 2016'da da büyümeyi destekleyecek ama aynı şeyi para kredi politikası için söylemek kolay değil. Bu bağlamda son dönemde krediler tarafındaki yavaşlama dikkat çekici... Ayrıca Ocak ayında yayınlanan TCMB Banka Kredileri Eğilim Anketi, 2016'nın ilk çeyreğinde işletme kredilerindeki sıkışmanın devam edeceğine işaret ediyor. Diğer yandan Kasım seçimi sonrasında belirsizlikler azalsa da sona ermedi; risk primi birçok açıdan yüksek seyretmeye devam ediyor. Bu yatırım tarafının belirgin şekilde toparlanması için pek elverişli bir ortam sunmuyor. Dış talep

tarafında da Avrupa'da ekonomik aktivitenin iyileşiyor olması olumlu ama genelde 2016'da büyümeye dış talepten ciddi bir katkı gelmesi kolay gözüküyor. Tüm bunların ışığında biz, 2016'da büyüme oranının yüzde 3 seviyesine gerileyeceğini öngörüyoruz."

REFORMLAR YILI

Raporun da dikkat çektiği konulardan biri 2016'nın, önemli reformların gündeme alınacağı ya da alınması gerektiği bir yıl olarak görülmesi. 2016 yılında sektörel dönüşümler (mikro reformlar), yapısal dönüşümler (makro reformlar) ve AB'ye uyum sürecinde atılacak adımlar konusunda bazı reformların gündeme gelmesi bekleniyor. Özellikle de işgücü piyasası ve yatırım ortamının iyileştirilmesi başlıklarındaki reformlara hükümet tarafında da öncelik verilmesi öngörülüyor. Detaylara bakıldığında ise işgücü verimliliğinin artırılmasına, eğitime, işgücü piyasasının esnekleştirilmesine, kadın istihdamının artırılmasına ve diğer yandan yurt içi tasarrufların yükseltilmesine dönük bir dizi önlem masaya koyulmuş durumda.

1,9
yüzde

2015 yılında gelişmiş ekonomilerin büyüme oranı

2,1
yüzde

2016 ve 2017'de gelişmiş ekonomilerin beklenen büyüme oranı

3,1
yüzde

Dünya ekonomisinin 2015'te gerçekleşen büyüme oranı

BİZ

42-48

42

SOSYAL SORUMLULUK

Farkındalık İçin Ülkem İçin
Elçileri El Ele...

48

KOÇ SPOR FEST

Koç Spor Fest İlk Kez Kış
Oyunlarıyla Başladı

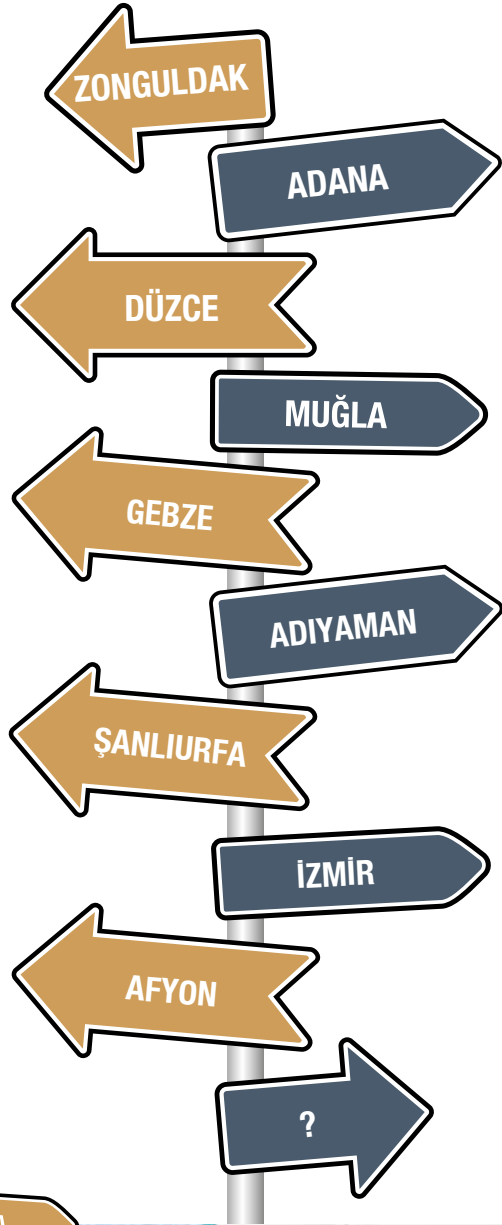
FARKINDALIK İÇİN ÜLKEM İÇİN ELÇİLERİ EL ELE...

KOÇ HOLDİNG, ÜLKEM İÇİN TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ DESTEKLİYORUM PROJESİ KAPSAMINDA ŞİRKETLERİ VE BAYİLERİYLE ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR.

Koç Holding, "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" projesini Türkiye'nin dört bir yanına taşıyacak çalışmalarına yakın bir tarihte başladı. Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAP Vakfı) işbirliğinde Koç Topluluğu'nun gönüllü bayileri olan Ülkem İçin Elçileri aracılığıyla gerçekleştirilen farkındalık seminerle-

Muğla'da ilköğretim öğrencileri için düzenlenen seminerlerin ardından öğrenciler, toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını öğrenmenin mutluluğunu ellerinde tuttukları dövizlerle anlattılar.

ADANA

Adana'da Ülkem İçin Elçisi Ali Gizer organizasyonunda gerçekleştirilen farkındalık seminerlerine il genelinde faaliyet gösteren 250'ye yakın Koç Topluluğu bayisi katıldı.

Adana'da Cumhuriyet Ortaokulu'nda gerçekleştirilen seminerin ardından öğrenciler küçük yaşta cinsiyet eşitliği kavramıyla tanışmanın mutluluğunu yaşadılar.

riyle, projenin hedefleri geniş kitlelere ulaştırılıyor. İllerde gönüllü bayiler aracılığıyla yürütülen çalışmalarla 5.-6.-7.-8. sınıf ve üniversite öğrencileri, kamu kuruluşları, meslek kuruluşları ve iş yerlerine yönelik uygulanan seminerler, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratılması açısından oldukça başarılı oluyor.

Kasım ayında başlanan seminerler bugüne kadar Zonguldak, Adana, Düzce, Muğla, Gebze, Adıyaman, Şanlıurfa, Afyon ve İzmir olmak üzere toplam 9 ilde gerçekleştirildi. Önümüzdeki dönemde diğer illerde de seminerlere devam edilmesi planlanıyor. Seminerlerin amacı ilköğretim öğrencilerinden yerel yöneticilere toplumun her kesiminde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin nedenleri ve sonuçlarına dair farkındalık yaratılması ve duyarlılığı artırarak eşitlikçi, hak temelli yaklaşımı yerleştirecek uygulamalara ilham verilmesi. Bu kapsamda 5 ay gibi bir sürede bu seminerlerle

“*Ülkem İçin Elçileriyle hayata geçirilen farkındalık seminerlerinde illerde öğrencilerden yerel yönetimlere kadar pek çok kişiye ulaşıyor. Birecik ve Halfeti’de olduğu gibi muhtarlarla gerçekleştirilen farkındalık seminerleriyle de toplumun her kesiminde farkındalık yaratılması amaçlanıyor.*”

illerde 1000'e yakın bayiye, 20 bin çalışana, 250'ye yakın yerel yöneticiye ve 2 binin üzerinde öğrenciye ulaşıldı.

İlki Zonguldak'ta, Zonguldak Ticaret Odası ve Zonguldak Fen Lisesi ile Bülent Ecevit Üniversitesi'nde Ülkem İçin Elçisi Beko Bayii Ayşen Orhan organizasyonu ile düzenlenen bu seminerler başarıyla devam ediyor.

Adana'da Ülkem İçin Elçisi Arçelik ve Ford Otosan Bayii Ali Gizer organizasyonunda Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan, Tüpraş Ülkem İçin Gönüllü Eğitimci Didem Sakızlıgil ve TAP Vakfı Genel Müdürü Nurcan Müftüoğlu, Adana Koç Topluluğu bayilerine Toplumsal Cinsiyet Eşitliği konusunda seminer verdiler. Ardından TAP Vakfı eğitimcileri Cumhuriyet Ortaokulu'nda öğrenci ve öğretmenlere bakış açılarını değiştirmeleri ve toplumsal cinsiyet kavramının önemini pekiştirmelerine yönelik bilgiler verdiler.

KOÇ HOLDİNG ŞİRKETLERİNDE DESTEKLEYİCİ PROJELERİN SAYISI HIZLA ARTIYOR

Koç Holding şirketlerinde verilen farkındalık seminerleriyle 20 bin çalışana ulaşıldı. Şirketler ayrıca uyguladıkları insan kaynakları politikalarında 'Koç Topluluğu Eşitlik İlkeleri ve Uygulama Prensipleri'nin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalara imza atıyorlar. Ancak şirketlerdeki çalışmalar bunlarla sınırlı kalmıyor. Pek çok şirket hayata geçirdiği destekleyici çalışmalarla projenin etkinliğini artırıyor. Bu konuda Otokar hayata geçirdiği proje ile 2016 yılı boyunca toplumsal eşitlik için çalışmalar yürüten, kadın istihdamını artıran kurumlara ödül vermeyi planlıyor. Ford Otosan, "Bal Arıları Mühendis Oluyor" adı altında, 81

ilde 81 okulda lise bir öğrencilerine yönelik mesleki farkındalık yaratmayı amaçlıyor. Arçelik- LG üretimde kadınlara yer vermeye başladı. Bu kapsamda 80 kadın Arçelik-LG'de işe başladı. Beko Adana Bölge bayileri, çalışan sayısını eşitleme taahhüdü veriyor. Aygaz, TÜSİAD ve Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu'nun "İş Dünyası Kadına Yönelik Şiddete Karşı" Çalışma Grubu'nda yer alıp, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle İlgili İşyeri Politikaları Geliştirme ve Uygulama Rehberi'nin hazırlanması için çalışmalarını sürdürüyor. Tofaş, oryantasyon programlarına 'toplumsal cinsiyet eşitliği' seminerlerini ekledi.

DÜZCE

Düzce'de Ülkem İçin Elçisi ve Arçelik Bayisi Ergit Çakman organizasyonunda Ülkem İçin Elçisi ve Ford Otosan çalışanı Uygur Gümüşlü tarafından gerçekleştirilen seminerler de bilgilendirici ve keyifli geçti.

GEBZE

Gebze'de Ülkem İçin Gönüllü Elçileri ve Ford Otosan Bayisi Ümmühan ve Aykut Pektekin'in organizasyonunda ve Yapı Kredi çalışanı Ülkem İçin Elçisi Serdar Karakiş tarafında yapılan seminerlerde kadın ve erkek bayiler, eşitlik için bir aradaydı.

Muğla'da Arçelik Bayii ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Kenan Değertaş'ın organizasyonunda gerçekleşen bir diğer eğitimde de yine Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan, TAP Vakfı Genel Müdürü ve Tüpraş Ülkem İçin Gönüllü Eğitmeni Didem Sakızlıgil, Topluluk bayilerine cinsiyet eşitliği kavramının önemini ve projenin hedeflerini anlattılar. Ardından konuyla ilgili Atatürk İlköğretim Okulu, Marmaris Ortaokulu, Sıtkı Zaralı İlköğretim Okulu ve Evrenpaşa İlköğretim Okulu'nda seminerlerle 350'in üzerinde öğrenciye ulaşıldı.

Düzce'de Arçelik Bayii ve Ülkem İçin Elçisi Ergit Çakman organizasyonunda

ve Ford Otosan Ülkem İçin gönüllüsü Uygur Gümüşlü eğitimliğinde düzenlenen farkındalık seminerine ise 100'e yakın Koç Topluluğu bayisi katıldı.

Gebze Ford Otosan Bayisi ve Ülkem İçin Gönüllü Elçileri Ümmühan ve Aykut Pektekin'in organizasyonunda ve Yapı Kredi Ülkem İçin gönüllüsü Serdar Karakiş eğitimliğinde düzenlenen seminerlere ise 70 Koç Topluluğu bayisi katıldı. Bayilerin ardından Özel Bilge Okulları'nda düzenlenen seminerde 250'nin üzerinde öğrenci ile bir araya gelindi.

Adıyaman'da ise Arçelik Ülkem İçin Elçisi Nuri Çelik ve New Holland Trak-

mak Bayisi ve Ülkem İçin gönüllüsü Mehmet Ali Kaynak'ın organizasyonunda seminerler düzenlendi. Ford Otosan Ülkem İçin Elçisi Fatih Kaşka eğitimliğinde düzenlenen ilk seminere 60 Koç Topluluğu bayisi katıldı. Bayilerin ardından Adıyaman Üniversitesi, TPAO Ortaokulu, Fevzi Çakmak Ortaokulu, TOKİ Ortaokulu ve Hüsnü Mustafa Özyeğin Lisesi'nde düzenlenen seminerlerle 600 öğrenci ile bir araya gelindi.

Şanlıurfa'da da Arçelik Bayii ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Hüseyin Sirhan Gökdoğan'ın organizasyonunda ve Ford Otosan Ülkem İçin gönüllüsü Fatih Kaşka eğitimliğinde her ilde olduğu gibi öncelikle ildeki Koç Topluluğu ba-

ZONGULDAK

Zonguldak'lı öğrenciler, Zonguldak Beko Bayii ve Ülkem İçin Elçisi Aşen Orhan organizasyonunda TAPV eğitimcileri tarafından verilen seminerlerden toplumsal cinsiyet eşitliğinin bilincinde ayrıldılar.

İZMİR

İzmir'de bayi, öğrenciler ve yerel yönetim seminerlerinin yanı sıra Kızılay çalışanlarına da seminerler verildi.

“Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum” projesi kapsamında gerçekleştirilen farkındalık seminerleri Zonguldak, Adana, Düzce, Muğla, Gebze, Adıyaman, Şanlıurfa, Afyon ve İzmir’de tamamlandı. Yeni iller ise toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda bilinç oluşması için Ülkem İçin Elçilerinin desteğini bekliyor.

Arçelik Bayii ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Çiğdem Arabacı organizasyonunda ve Tüpraş çalışanı ve Ülkem İçin gönüllüsü Didem Sakızgil tarafından verilen farkındalık seminerine 80 Koç Topluluğu bayisi katıldı.

yilerine yönelik seminerler düzenlendi. Ardından Birecik’te Sadettin Seyhan Karaata İlköğretim Okulu, Emin Saygın İlköğretim Okulu ve Harran Üniversitesi Birecik Meslek Yüksekokulu Öğrencileri seminerlerinin yanı sıra yerel yönetim seminerleri gerçekleştirildi. Gerçekleştirilen bu yerel yönetim

seminerlerine 100’ü aşkın muhtar katıldı. Seminer programının yanı sıra ildeki yerel yöneticilere de ziyarette bulunuldu. Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum Projesi’nin amacı ve hedefleri konusunda bilgi verilmesinin ardından Halfeti ilçesi ziyaret edildi. Tıpkı Birecik’te olduğu

SİZ DE İLLERİNİZDE FARKINDALIK YARATIN!

Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum Projesi’nde Koç Topluluğu bayileri aracılığıyla gerçekleştirilen seminerlerle toplumun her kesiminde farkındalık yaratılması amaçlanıyor. Bu kapsamda başlatılan çalışmalarla önemli bir yol kat edildi.

KOÇ TOPLULUĞU BAYİLERİ İLE İŞBİRLİĞİ

Her ‘Ülkem İçin Projesi’nde olduğu gibi Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum Projesi’nde de Koç Topluluğu bayileri büyük bir önem taşıyor. Bayilerin organizasyonlarında düzenlenen etkinliklerle iller bazında projenin yaygınlaştırılması hedefleniyor.

İLKÖĞRETİM VE LİSE ÖĞRENCİLERİ, ÖĞRETMENLER

Projenin temel hedeflerinden biri cinsiyet eşitliği kavramını çok daha küçük yaşlardaki hedef kitleye ulaştırmak. Bu amaçla ilköğretim ve lise kademesindeki öğrenciler için gerçekleştirilen seminerlerle binin üzerinde ilköğretim ve lise öğrencisine ulaşıldı.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ

Proje öğrenci bilgilendirmelerini sadece ilköğretim ve lise düzeyinde değil, üniversite öğrencisi düzeyinde de gerçekleştirmek istiyor. İller bazında yapılan farkındalık seminerlerinde Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Şanlıurfa Harran Üniversitesi ve Adıyaman Üniversitesi’nde gerçekleştirilen seminerlerde binin üzerinde öğrenciye ulaşarak farkındalık yaratıldı.

KAMU KURUMLARI, YEREL YÖNETİMLER

Projenin belki de en önemli ayaklarından biri seminerlerin kamu kurumları ve yerel yönetimlerle gerçekleştirilmesi... Bu kapsamda Birecik ve Halfeti’de gerçekleştirilen Muhtarlar Toplantısı’nda toplumun her kesimine ‘cinsiyet eşitliği’ kavramının önemini aktarılması için il genelinde yapılabilecekler geliştirildi.

MESLEK KURULUŞLARI, İŞYERLERİ

Proje, kadınların güçlendirilmesi, kadın istihdamının önemi, işe alım politikalarının işyerleri ve meslek kuruluşları tarafından dikkat çekilmesini amaçlıyor. Siz de illerinizde kadın ve erkeklerin iş dünyasında eşit haklarla yer alması adına farkındalık yaratabilirsiniz.

PROJE GELİŞTİRME

Koç Topluluğu bayileri, illerinde yaygın olarak gördükleri kadın konularında Koç Holding ve TAP Vakfı ile işbirliği içerisinde projeler hayata geçirebilirler. Bu kapsamda Adana’da hayata geçirilecek olan Seyhan Rehberlik Araştırma Merkezi’nde Ortaokullar için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Rehber Öğretmenler Çalıştayı örnek olabilecek çalışmalardan biridir.

gibi burada da muhtarlarla bir araya gelinerek konu hakkında seminer geliştirildi. Yerel yönetim ziyaretlerinde özellikle il özelinde toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki son durum hatırlatılarak yapılacak iyileştirilmeler hakkında öneriler getirildi.

Afyon'da Arçelik Bayii ve Ülkem İçin Gönüllü Elçileri Çiğdem Arabacı ve Benal Şahin organizasyonunda ve Tüpraş Ülkem İçin gönüllüsü Didem Sakızlıgil'in eğitmenliğinde düzenlenen farkındalık seminerine 80 Koç Topluluğu bayisi katıldı. Aynı zamanda Afyon TED Koleji'nde ve Park Koleji Sağlık Meslek Lisesi'nde düzenlenen seminerlere 420 öğrenci katıldı.

İzmir'de gerçekleştirilen seminerler üç Ülkem İçin Gönüllü Elçisi'nin işbirliğiyle düzenlendi. Birmot Şube Müdürü ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Mürsel Yakut, Arçelik Bayileri ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Aşkın Baysal ve Engin Soy organizasyonunda ve Tüpraş Ülkem İçin gönüllüsü Didem Sakızlıgil'in eğitmenliğindeki seminerlere 300'e yakın bayi katıldı. Şehirde bayi seminerlerinin yanı sıra Ülkem İçin Projesi'nin hedefleri içinde yer alan farklı hedef kitlelere de yönelik seminerlere imza atıldı. Şehit İdari Ataşe Yücel Çağlar Meslek Lisesi, Gaztemir Mesleki Teknik Anadolu Lisesi ve Türk Koleji'nde gerçekleştirilen seminerlerde yaklaşık 450 öğrenci ile bir araya gelindi. Ayrıca Karabağlar Büyükşehir Belediyesi'nde Yerel Yönetimler Toplantısı ile 250 yerel yönetim mensubuna ulaşıldı. Şehirde bir de farklı olarak Kızılay çalışanlarına seminerler verilerek, farklı hedef kitlelere de ulaşılması hedeflendi.

İLLERDE PROJELER GERÇEKLEŞTİRİLECEK

Ülkem İçin Projesi'nin yereldeki bir diğer hedefi de, Koç Topluluğu'nun gönüllü bayilerinin önderliğinde hayata geçirilen bu farkındalık seminerlerinin yanı sıra Koç Topluluğu bayilerinin illerindeki zayıf bulunduğu kadın konularında paydaşlarla işbirliği yaparak 'destek projeler' hayata geçirmesidir. Bu hedefle amaç, seminerlerle yaratı-

“Adana'da TAP Vakfı ile hayata geçirilmesi planlanan Seyhan Rehberlik Araştırma Merkezi ergenler için toplumsal cinsiyet çalıştay ile orta okul rehber öğretmenlerinin dikkatinin toplumsal cinsiyet eşitliğine çekilmesi amaçlanıyor.”

lan algı değişikliği ile bayilerin “bu konuda ben ne yapabilirim” sorusundan hareketle toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda ilin kalkınmasına yardımcı olmasını sağlamaktır.

Örneğin; bu hedefle planlanan Adana'daki proje oldukça heyecan verici... TAP Vakfı işbirliğinde hayata geçirilecek olan Rehber Öğretmenler Çalıştay ile ortaokullarda çalışmakta olan psikolojik danışman/rehber öğretmenlerin toplumsal cinsiyet konusunda farkındalığını artırarak, bu konuda öğrencilere yönelik paylaşımlar yapmaları ve öğrencileri desteklemeleri amaçlanmaktadır.

SEMINERLER BÜYÜK DEĞER YARATTI

Seminerler, Koç Topluluğu bayilerinin illerde, toplumsal cinsiyet eşitliğinin zayıf olduğu alanların tespit edilmesi noktasında önemli bir değer yarattı. Bayiler bu seminerlerin ardından görüşmelere başlayarak illerini kaldırmak amaçlı destek projeleri hayata geçirmek adına çalışmalarına başladı.

“HEDEFİMİZ SOSYAL SORUMLULUK KÜLTÜRÜMÜZÜN İÇSELLEŞTİRİLMESİ”

Farkındalık seminerlerinde konuşan Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan, bu projede Koç

Şanlıurfa'da farkındalık seminerleri pek çok farklı kitleye hitaben gerçekleştirildi. Arçelik Bayii ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Hüseyin Sirhan Gökdoğan'ın organizasyonunda ve Ford Otosan Ülkem İçin gönüllüsü Fatih Kaşka eğitmenliğinde düzenlenen seminerler oldukça verimliydi...

Topluluğu bayileri aracılığıyla geniş kesimlere ulaşımdan ötürü memnuniyet duyduklarını ifade etti. Ülkem için Projesi'nde başlangıçtan bu yana, en büyük hedeflerinin Koç Topluluğu'nun sosyal sorumluluk kültürünün bayileri-miz ve çalışanlarımız tarafından içselleştirilmesi olduğunu söyleyen Akan, projenin yeni temasında da bu hedefi sürdürmeyi amaçladıklarını belirtti.

Bu farkındalığın sadece kurum ve kuruluşlarda değil bireylerde de eşitlikçi ve hak temelli bir yaklaşım yaratacağına inandıklarını belirten Akan, bu nedenle çalışmalarını Türkiye'nin dört bir yanında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine inşa ettiklerini belirtti.

Ülkem için Arçelik Adıyaman Gönüllü Elçisi Nuri Çelik'in organizasyonunda ve Ford Otosan Ülkem için gönüllüsü Fatih Kaşka eğitimliğinde düzenlenen seminerlerle 600'ün üzerinde öğrenci bilinçlendirildi.

“EŞİTLİK TOPLUMA OLDUĞU KADAR İŞ DÜNYASINA DA KAZANDIRIYOR”

LEVENT ÇAKIROĞLU

Koç Holding CEO'su

8 Mart 1857'de kadınların Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentindeki bir fabrikada başlattıkları grev, Kadınlar Günü için sembolik bir tarih oldu. Onlar daha insanca bir yaşam istiyor; eşitsizliğe, ayrımcılığa, uzun ve insanlık dışı çalışma koşullarına karşı ayaklanıyorlardı. O günden sonra tüm dünya kadınları için simgesel bir nitelik kazanan 8 Mart, 1977 yılında Birleşmiş Milletler tarafından “Kadın Hakları ve Uluslararası Barış Günü” ilan edildi. Bugün bu tarih, Birleşmiş Milletlere üye olan ülkelerde “Uluslararası Kadın Günü” olarak kutlanmaya devam ediyor.

8 Mart 2016 tarihinde de Kadınlar Günü Borsa İstanbul'da iş dünyasını toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye ve kadınların ekonomik hayatta güçlenmesini desteklemeye çağırarak amacıyla gong töreniyle kutlandı. Gong, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Eşi Emine Erdoğan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Dr. Sema Ramazanoğlu, Borsa İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Talat Ulussever, Borsa İstanbul Genel Müdürü ve CEO'su Tuncay Dinc, UN Women Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktörü ve

Türkiye Temsilcisi Ingibjörg Gísladóttir, IFC Türkiye Direktörü Aisha Williams, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, SUTKS Group Yönetim Kurulu Başkanı ve WEPs İş Dünyası Sözcüsü Nur Ger, TİKAD Yüksek İstişare Konsey Başkanı Demet Sabancı Çetindoğan tarafından alındı.

Törende bir konuşma yapan Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Mustafa Koç'un ‘Kadınsız toplum, yarınsız toplumdur’ sözüne vurgu yaparak, “Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitliğinde ilerleme sağlamanın ön koşulu, kadınların ekonomik hayatta güçlenmesidir” dedi.

Kadının ekonomik hayata daha çok katılımı, ekonomik büyüme ve kalkınmaya sıçrama etkisi yaratacak bir güçte olduğunu belirten Levent Çakıroğlu sözlerini şu şekilde sürdürdü: “Toplumsal cinsiyet eşitliği son yıllarda küresel iş dünyasının gündeminde en üst sıralarda yer alan konulardan biri. Tabi ki bu bir tesadüf değil. Araştırmalar gösteriyor ki, eşitlik topluma olduğu kadar iş dünyasına da kazandırıyor. Dolayısıyla, pek çok şirket bu konuyu iş stratejilerine entegre ederek yönetiyor. Cinsiyet eşitliği ayrı bir proje olarak değil; kârlılık, yaratıcılık, inovasyon gibi temel yetkinlikleri güçlendirecek bir fırsat olarak ele alınıyor. Bildiğiniz gibi, biz bu yola Yönetim Kurulu Başkanımız merhum Mustafa Koç'un liderliğinde çıktık. Kendisi ülkemizde bu konunun en büyük destekçilerinden ve UN Women'in dünyadaki 10 Etki Lideri'nden biriydi. Geçtiğimiz yıl başladığımız çalışmalarımız önümüzdeki dönemlerde de aynı hızla devam edecek. Mustafa Koç'un bizlere bıraktığı bu bayrağı mümkün olan en ileri noktaya taşıyacağız.”

KOÇ SPOR FEST İLK KEZ KIŞ OYUNLARIYLA BAŞLADI

KOÇ HOLDİNG'İN, ÜNİVERSİTELİ GENÇLERİ SPOR, MÜZİK VE EĞLENCE İLE BULUŞTURAN GENÇLİK FESTİVALİ KOÇ SPOR FEST'İN BU YIL İLK KEZ TAKVİME EKLENEN KIŞ OYUNLARI AYAĞI TAMAMLANDI.

Koç Holding'in 2006 yılından bu yana gençleri spor, müzik ve eğlence ile buluşturduğu Türkiye'nin en geniş katılımlı spor organizasyonu Koç Spor Fest'in 2016 finalleri bu yıl ilk kez Kış Oyunları ile başladı. Türkiye Koç Spor Fest Üniversite Kış Oyunları, 2-5 Mart tarihleri arasında kış turizminin en önemli merkezlerinden Erzurum Palandöken Dağı'nın zirvesinde gerçekleştirildi. 40'a yakın üniversiteden 400 sporcunun ter döktüğü finaller süresince Kayak Türkiye Şampiyonası ve Snowboard Türkiye Şampiyonası yarışları düzenlendi. Ayrıca Koç Spor Fest, tüm üniversiteli öğrencilerin katılımına açık Kayak ve Snowboard Açık Paralel yarışlarına da ev sahipliği yaptı.

MADALYALAR KOÇ ÜNİVERSİTESİ VE ERZURUM ÜNİVERSİTESİ'NE

Erzurum'da büyük heyecan içinde geçen Kayak Türkiye Şampiyonası ve alt kategorilerdeki yarışlarda Koç Üniversitesi bireysel kadınlarda 4 Altın, 5 Gümüş, 5 Bronz, erkeklerde ise 2 Gümüş olmak üzere toplamda 16 madalya kazandı. Koç Üniversitesi takım olarak ise kadınlarda 3 birincilik, erkeklerde 1 birincilik, 2 üçüncülük ile toplamda 6 kupa kazandı. Koç Üniversitesi öğrencisi Rana Uludağ 4 Altın ve 2 Gümüş ile şampiyonanın en fazla madalya kazanan sporcusu olma başarısını gösterdi. Şampiyonanın bir diğer başarılı takımı ise Erzurum Atatürk Üniversitesi oldu. Bireysel yarışlarda erkeklerde 4 Altın, 4 Gümüş, 2 Bronz olmak üzere toplamda 10 madalya alan üniversite, takım olarak ise erkeklerde 2 birincilik kazandı. Atatürk Üniversitesi adına yarışan Ersin Bey-

2016 KOÇ SPOR FEST ROTASI

18-19 Nisan 2016
İstanbul

21-22 Nisan 2016
Zonguldak

25-26 Nisan 2016
Samsun

28-29 Nisan 2016
Elazığ

2-3 Mayıs 2016
Mersin

5-6 Mayıs 2016
Afyon

9-10-11 Mayıs 2016
Antalya

düz de 4 Altın madalya ile şampiyonanın öne çıkan isimlerinden oldu.

Koç Spor Fest'in bu yıl ilk kez takvime eklenen Kış Oyunları ile başladığını söyleyen Koç Holding Kurumsal Marka Müdürü Okyar Tuncel, sözlerine şöyle devam etti: "Geçtiğimiz yıl 10. yaşını kutladığımız projemizde, bildiğiniz üzere 2009 senesinden beri Türkiye Üniversite Spor Oyunları Federasyonu'nun ana sponsoruyuz. Bu sene spor odaklı yaklaşımımızı daha iyi yansıtacağını düşünerek adını 'Koç Spor Fest' olarak değiştirdiğimiz projemizin bahar etabında onlarca branşta müsabakalar düzenliyoruz. Daha fazla üniversiteli sporcunun organizasyonda yer almasını sağlamak, daha geniş kitlelere ulaşmak ve sporcularımızın başarı-

larını Avrupa'ya taşımak için Kış Oyunları'nı da branşlarımız arasına ekledik" dedi.

KOÇ SPOR FEST İLE MİLYONLARCA GENÇE ULAŞILDI

Koç Spor Fest ile 2006 yılından bu yana 33 şehirde 34 üniversiteye gidildi, 100 bin kilometre yol kat edildi. 89 festivalde 2,5 milyondan fazla gence ulaşılan etkinlik kapsamında 160 bin sporcu mücadele etti. İlk senesinde üniversite spor oyunlarında branş sayısı 12 iken, bu yıl bu sayının 57'ye yükselmesiyle birlikte müsabakalara katılan sporcu sayısı da 26 bine ulaştı. 1 milyon 600 bin kişi konserlere, 530 bin kişi de müsabakalara ve etkinliklere izleyici olarak katıldı. Sosyal medya aracılığıyla 30 milyon kişiye ulaşıldı. Koç Topluluğu Şirketleri Arçelik, Aygaz, Beko, Grundig, Ford Otosan, Ford Trucks, Koçtaş, Opet, Setur, Tat, Turmepa, Tüpraş, Tanı, Avis, Bilkom, Fiat ve Yapı Kredi de düzenledikleri çeşitli etkinliklerle Koç Spor Fest'e destek veriyor. 400 tedarikçi ve 250 kişiden oluşan saha ekibiyle dev bir organizasyon gerçekleştiriliyor. Ekipte üniversiteli gençler de istihdam ediliyor.

BÜYÜK FİNAL ANTALYA'DA

Koç Spor Fest'in bahar etabı, 18-19 Nisan'da İstanbul'dan başlayacak ve sırasıyla Zonguldak, Samsun, Elazığ, Mersin, Afyon ve Antalya'yı ziyaret edecek. Antalya Akdeniz Üniversitesi'nde 9-11 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilecek büyük finalde, 5 bin sporcu mücadele ederken, tribünler de sporculara destek verecek. Gençler sporun yanı sıra Mor ve Ötesi'nin konserleriyle de eğlenceye doycak.

YAŞAM

50-60

50

MERAK

Bilim Dünyasına
Damga Vuran Gelişmeler

54

SANAT

İstanbul'un İmgeleri Düny
ve Bugünüyle Ağa Han'da...

58

HOBİ

Çocuklara ve Her Daim
Çocuk Kalanlara

60

3 SORUDA

"Matematiği Sevdirmek
İçin Matematiği
Anlatıyorum"

2015 YILINDA BİLİM DÜNYASI ARKA ARKAYA İNSANLIĞA HİZMET EDEN İNANILMASI GÜÇ PEK ÇOK ÇALIŞMAYA İMZA ATTI. HEPSİ İNSANLIK İÇİN YENİ OLAN BU BİLİMSEL GELİŞMELERİ KOÇ ÜNİVERSİTESİ BİLİM TOPLULUĞU YÖNETİCİLERİ BİZDEN HABERLER DERGİSİ İÇİN LİSTELEDİ.

► Nesrin Koçaslan

01 KALPLERİ YENİDEN FETHEDEN PLÜTON

Geçen yılın tüm dünyada en çok yansıma bulan gelişmesi Plüton'dan gelen görüntüler oldu. New Horizons (Yeni Umutlar) isimli insansız uzay aracının yaklaşık 10 yıl süren 5 milyar kilometrelik bir yolculuğunun ardından gelen görüntülerde özellikle gezegenin üzerinde beliren 'kalp' bilim dünyasının dışında herkesin bu gelişmeye odaklanmasına yardımcı oldu. 2,370 km genişliğe sahip Plüton'un 12.500 km yakınından geçen uzay aracının gönderdiği yüksek çözünürlüklü görüntüler, uzayın keşfinde büyük bir adım olarak görülüyor.

02 YENİ BİR İNSANSI: HOMO NALEDİ

Bilim dünyası geçen yıl tarihi bir keşfe daha imza attı. Güney Afrika'daki bir mağarada daha önce varlığı bilinmeyen insan benzeri bir türe ait kalıntılar bulundu. Johannesburg kenti yakınlarındaki mağarada 15 farklı vücuda ait 1500 fosilleşmiş iskelet parçası bulundu. Uzmanlar bu keşfi "Size insan atasının yeni türünü tanıştırmaktan memnuniyet duyuyoruz" diyerek tanıttılar. Evrim çalışmaları için dönüm noktası olduğu belirtilen keşif tüm dünyada da büyük bir merak uyandırdı. Yeni türe, bulunduğu mağaranın adı olan Yükselen Yıldız'a atfen "Homo Naledi" ismi verildi.

03 GEN AŞILAMA TEKNİĞİ: CRISPR

2015 yılında bilim insanları HIV'den Down Sendromu'na kadar tedavisi olmayan birçok hastalığın tarihe karışmasını sağlayabilecek ve tıp bilimini kökünden değiştirecek yeni bir genom modifikasyonu yöntemi keşfettiklerini açıkladı. CRISPR adı verilen teknik ile artık insan genomunun en ufak parçalarının bile hatasız bir şekilde yeniden yazılabileceği belirtiliyor. Bu tekniğin en büyük etkisinin tüp bebek tedavisinde görüleceği konuşuluyor. Gen düzeltme tekniği sayesinde genetik hastalıklar taşıyan ailelerin embriyolarındaki hataların "laboratuvar ortamında, hiçbir risk olmadan kolayca düzeltilebileceği" ve bebeklerinin tamamen sağlıklı olarak dünyaya gelebileceği belirtiliyor. Hatta bu tekniğin çaresi olmayan hastalıkların tedavisinden tarım ürünlerinin kalitesinin artırılmasına kadar hayati önemde pek çok faydasının olması bekleniyor.

04 YAPAY SİNİR HÜCRELERİNİN KEŞFİ

İnsan vücudunda yenilenmeyen sinir hücrelerini laboratuvar ortamında geliştiren bilim adamları, yapay sinir hücrelerini gerçek hücrelerle etkileşime soktu ve bu konuda önemli bir adım atılarak başarılı bir çalışma tamamlandı. İsveç Karolinska Institutet'te gerçekleştirilen çalışmada, birbirleri arasında iletkenlik fonksiyonu olan yapay nöronlar, insan nöronlarıyla laboratuvar ortamında iletişime girmeyi başardı. Ancak sentetik nöronların geliştirilmesi, bu deneyden çok daha fazlasını vaat ediyor. Yapay sinir hücrele-

01

02

04

06

06 YENİ ANTİBİYOTİĞİN KEŞFİ

ABD'deki Northeastern Üniversitesi'nden Prof. Kim Lewis ve Almanya'nın Bonn Üniversitesi'nden Prof. Slava Epstein, Dünya Sağlık Örgütü'nün "küresel tehdit" olarak nitelediği antibiyotik direnci konusunda çok önemli bir araştırmaya imza attı. Patojenleri herhangi bir dirençle karşılaşmadan yok eden yeni bir antibiyotik keşfeden Lewis ve ekibinin araştırmaları başta tüberküloz gibi kronik hastalıkların ve stafilokok enfeksiyonlarının tedavisinde büyük umut vaat ediyor. Lewis ve ekibinin kültür ortamında üretilmeyen bakteriler için yeni bir yöntem geliştirme amacıyla başladıkları çalışma, Teixobactin adlı antibiyotik keşfedilmesine olanak sağladı. Yeni antibiyotik kaynağı olarak doğadaki mikroorganizmaların yüzde 99'unu oluşturan "kültür ortamında üretilmeyen bakteriler" üzerinde çalışan ekip, bunun için bakterileri kendi doğal ortamlarında yetiştirmeye yönelik iChip denilen minyatür bir cihaz geliştirdi. iChip sayesinde geliştirilen 25 antibiyotikten biri olan Teixobactin, bakterilerdeki hücre duvarı sentezini bloke ederek direnç geliştirmesini engelliyor. Doğada Teixobactin'e karşı değişik direnç mekanizmalarının olup olmadığını henüz kesin olarak bilinmese de çalışmanın yeni nesil antibiyotiklerin geliştirilmesinde öncü olması bekleniyor. Fareler üzerinde yapılan çalışmalarda Teixobactin'in stafilokok ve streptokok enfeksiyonlarını yok ettiği belirlenmiş. Henüz insan deneyleri yapılmamış olan antibiyotik şu an için tek olumsuz yanı sadece gram pozitif bakterilere karşı etkili olması. 1987 yılından bu yana geliştirilen ilk farklı antibiyotik olan Teixobactin'in piyasaya sunulmasının ise en erken beş yıl sonra mümkün olabileceği belirtiliyor.

07

rinin hasta hücrelerle yer değiştirerek yaraları ve hastalıkları tedavi edebileceği düşünülüyor. Sentetik nöronlar protez endüstrisini etkileyeceği gibi, ameliyatlarda da zarar gören doku ya da organların yerine kullanılabilecek.

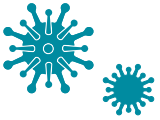
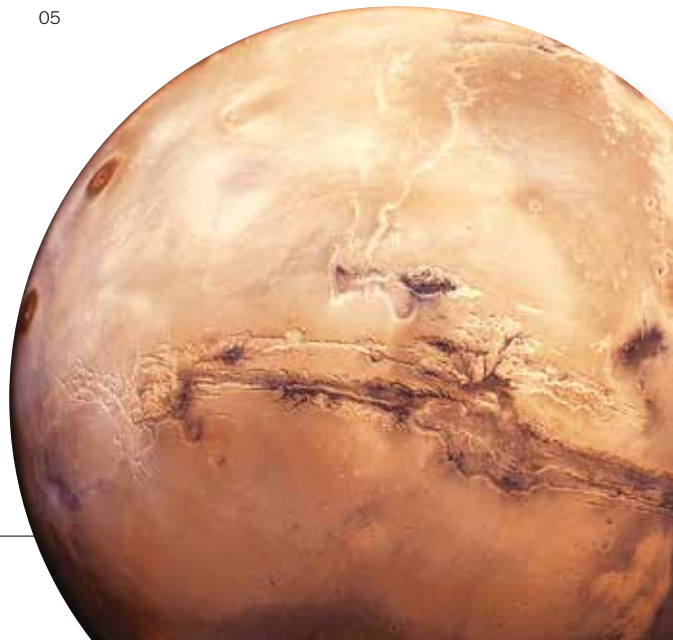
05 MARS'TA YAŞAM!

Hiç kuşku yok ki geçen yılın en çarpıcı buluşu uzun zamandan bu yana gündeme gelen 'Mars'ta su bulundu' söyleminin bu kez 'farklı koduyla' bizlere ulaşmasıydı. NASA TV'den açıklama yapan bilim adamları, gezegendeki son gözlemlerin, Mars'ta tuzlu akarsu bulunduğuna ilişkin teorilerini desteklediği yönünde. Açıklamada koyu renk, dar akıntılar Mars'ın en sıcak aylarında ortaya çıktığını ve yılın geri kalan zamanlarında ise yok olduğu belirtildi. Bulguların ise 2006'dan bu yana Mars yörüngesinde bulunan 'Mars Yörünge Kaşifi' adlı uydudan elde edilen verilere dayandığını belirtildi.

07 MADDENİN YENİ HALİ: JAHN-TELLER METALLERİ

Hemen hemen herkesin temel fizik bilgilerinden biridir maddenin halleri... Bizler maddenin katı, sıvı ve gaz olmak üzere 3 hali olduğunu bilsek

05

de maddenin farklı farklı özellikleri olan ve farklı alanlarda kullanılan 15 hali olduğu biliyor. 2015 yılında Japonya'nın Tohoku Üniversitesi'nde uzun süredir yapılan bir araştırmanın sonucunda maddenin yeni bir hali daha keşfedildi. Araştırma ekibi, karbon-60 atomlarından oluşan "Fulleren (Buckminster fullerene/Buckyballs)" molekülünden yapılan süperiletkenlerle deney yaparken, malzemeye az miktarda rubidyum katarak yeni bir hal meydana gelmesini sağladı. Jahn Teller Metali adı verilen maddenin en önemli özelliği; yalıtkan, süper iletken, manyetik ve metalik özelliklerin hepsine aynı anda sahip olması. Yeni keşfedilen bu maddenin önümüzdeki yıllarda hayatımızın bir parçası olması muhtemel. Ayrıca yeni teknolojik gelişmelere yol göstereceği de kuşkusuz.

08 AIDS AŞISI İÇİN TARİH BELİRLENDİ

2015 yılında AIDS ile savaş konusunda önemli bir adım atıldı. Amerika Birleşik Devletleri'nde maymunlar üzerinde denenen bir HIV aşısı, AIDS'e yol açan bu virüse karşı umut oldu. 24 maymun üzerinde denenen bu aşı, 13 maymun üzerinde etkili oldu ve koruma sağlandı. Uzmanlar bu araştırmanın sonuçlarının HIV/AIDS'e karşı aşı geliştirilmesine önemli derecede katkı yapabileceğini belirtiyor ve hatta üç yıl içinde insanlar üzerinde denenebilecek bir aşı geliştirilebileceği konuşuluyor.

09 PENTAKUARKLARIN KEŞFİ

Yine geçtiğimiz yılın önemli gelişmelerinden biri Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi'nin (CERN), evrenin yapısını anlamaya yardımcı olacak yeni parçacıklar keşfedildiğini duyurması oldu. Higgs Bozonu adı verilen atomaltı parçacığın keşfinden kullanılan dünyanın en güçlü ve en büyük parçacık hızlandırıcısı olan Büyük Hadron Çarpıştırıcısı'nda ortaya çıkan parçacıklara ise "pentakuark" adı verildi. Beş atomaltı parçacığının bir araya gelerek oluşturduğu "pentakuarklar üzerinde yapılacak çalışmalar evrenin yapısını daha iyi anlamaya yardımcı olabilecek.

10 KANSER KAN TESTİ

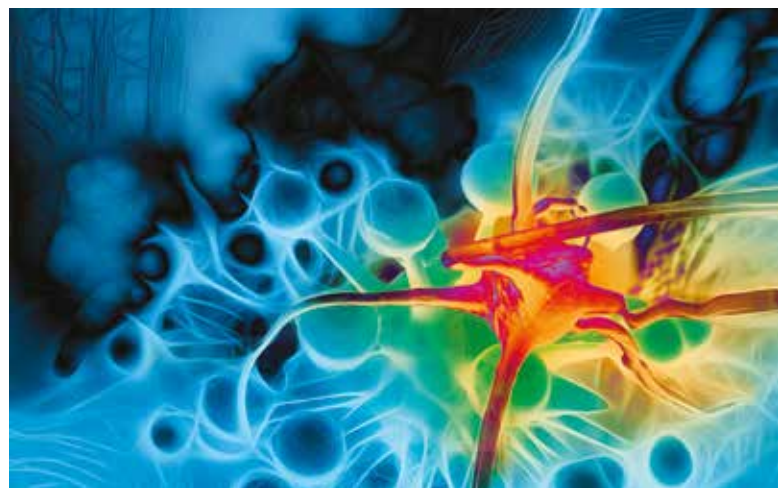
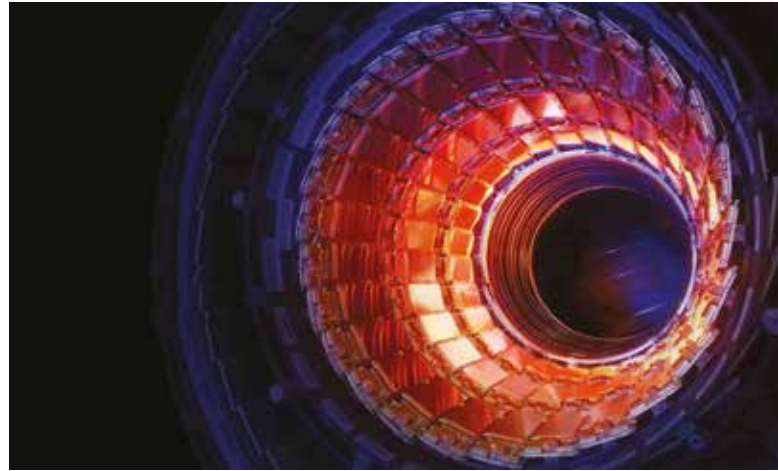
Hiç kuşkusuz 2015 yılının en önemli bilimsel gelişmelerinin başında geliyor kanser kan testi... Bu testle birlikte kanser teşhisinde önemli bir adım atılması ve erken teşhisle kanserle mücadelenin önünün açılması hedefleniyor. "Sıvı biyopsi" adıyla gerçekleştirilecek olan testler yıllık sağlık checkup'larında gerçekleştirilecek basit bir kan testi olacak. John Hopkins Üniversitesi Kimmel Kanser Merkezi Onkoloji ve Patoloji servisi profesörü Dr. Victor Velculescu, yüzlerce akciğer, göğüs, kolon, pankreas ve yumurtalık kanseri hastasında test ettikleri bu devrimsel gelişmenin, "kanserin ameliyatla alınabilecek erken aşamada teşhisi için yepyeni bir döneme işaret ettiğini" vurguluyor. Bu sayede tedavide daha etkili terapi yöntemleri geliştirilebilecek ve kanserden ölüm oranı düşürülebilecek. Halihazırda bazı hastalarda kullanılan bu yöntemden test başına 5.400 dolar gibi yüksek ücretler alınması ise bu tekniğin yaygın kullanımının önündeki en önemli engellerden biri. Ancak büyük sağlık kuruluşlarının bu alana yatırım yapmasıyla yüzyılın en korkunç hastalığına yakalananların yaşam kalitesinde ve hayatta kalma oranlarında ciddi bir artış yakalanacağı düşünülüyor.

08

09

10

İSTANBUL'UN İMGELERİ DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE AĞA HAN'DA...

KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI ÖMER M. KOÇ'UN ÖZEL KOLEKSİYONU VE MURAT GERMEN'İN GÜNCEL FOTOĞRAFLARINDAN OLUŞAN DEĞİŞEN BİR ŞEHİR: İSTANBUL İMGELERİ, GEÇMİŞTE VE ŞİMDİ" SERGİSİ 26 HAZİRAN'A KADAR TORONTO'DAKİ AĞA HAN MÜZESİ'NDE İZLENEBİLİR.

► Nesrin Koçaslan

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç'un özel koleksiyonundan 19. yüzyıl fotoğrafları, Murat Germen'in günümüz İstanbul imgeleriyle buluştu. Bu buluşma, İstanbul'un eski yüzünün bir arada olduğu bir tablo yarattı. Aynı zamanda serginin eş küratörü olan Arter Genel Koordinatörü Bahattin Öztuncay bu buluşmayı "Çağdaş bir yorumla kentin içine düştüğü çıkmazı, daha da açıkça ve üzüntüyle ifade etmek gerekirse, çökmekte oluşunu gündeme getirmek" olarak tanımlıyor. Bu serginin de özel bir misyonu olduğunu sözlerine ekliyor: "Yeni İstanbul'u gözlemlemenin ve günlük yaşamımızdaki karmaşanın yarattığı acılar hepimizce malum. Elimizdeki bozulmamış İstanbul görüntülerinin günümüz idarecilerini en azından daha sağlıklı düşüncelere sevk etmesini arzu etmekten başka temennimiz de yok maalesef." 6 Şubat'ta ziyaretçileriyle buluşmaya başlayan serginin hazırlık süreci tam iki yıl sürdü. Bu anlamlı ve geçmişi izlerini süren sergiyi, 26

Haziran'a kadar Toronto / Ağa Han Müzesi'nde ziyaret edebilirsiniz.

"Değişen Bir Şehir: İstanbul İmgeleri, Geçmişte ve Şimdi"si fikrinin ortaya çıkış hikâyesini anlatır mısınız? Eski İstanbul ve yeni İstanbul'u bir araya getirmek sizin için nasıl bir motivasyondur?

2013 yılı Kasım ayında Ömer M. Koç koleksiyonlarını temel alarak Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi'nde (ANAMED) açılışını yaptığımız "James Robertson – Osmanlı Başkentinde Fotoğrafçı ve Hakkâk" sergisi ve sanatçı ile ilgili hazırladığım biyografik araştırma yayını aynı dönemlerde İstanbul'da bulunan "Toronto / Ağa Han Müzesi" Müdürü Henry Kim'in çok ilgisini çekmişti. Kanada tarafından gelen talep üzerine aynı müzenin küratörü Dr. Filiz Çakır Phillip ve ekibiyle bu proje üzerinde yaklaşık iki yıl süren sıkı bir çalışma dönemine girdik ve nihayetinde, üç hafta önce sergimizin açılışı ile

Toronto / Ağa Han Müzesi'nde yer alan serginin eş küratörlerinden Arter Genel Koordinatörü Bahattin Öztuncay, iki yıl süren sıkı çalışmanın ardından sergiyi ziyaretçilerle buluşturmanın mutluluğunu yaşıyor.

Ömer M. Koç'un 19. yüzyıla ait fotoğraf koleksiyonu ve Murat Germen'in güncel fotoğraflarından oluşan sergi, ziyaretçilerini geçmiş ve yeni İstanbul ile yüzleşmeye davet ediyor.

hedefimize vardık. Koleksiyonlarımızı ve araştırmalarımızı böylesine önemli bir müzenin çatısı altında ve "küresel arenada" paylaşmak benim için de büyük bir motivasyondur.

Bu serginin nasıl bir amacı var? Ziyaretçilerine eski ve yeni İstanbul'u gözlemlene şansı mı veriyor?

Sergide, 19. yüzyıl dönemine ait altı panorama, beş fotoğraf albümü ve 50'den fazla tekil fotoğrafın yanı sıra, Murat Germen tarafından hazırlanan şehrin güncel görünümüne ait, geçmişe referans niteliğinde iki panorama fotoğraf ve 21 adet yeni eser ve animasyon çalışması bulunuyor. Serginin amacı İstanbul'un 19. yüzyıl fotoğraf sanatında çok önemli bir merkez olduğunu vurgulamak ve aynı zamanda da çağdaş bir yorumla kentin içine düştüğü çıkmazı, daha da açıkça ve üzüntüyle ifade etmek gerekirse, çökmekte oluşunu gündeme getirmek. Yeni İstanbul'u gözlemlenmenin ve günlük yaşamımızdaki karmaşanın yarattığı acılar hepimizce malum. Elimizdeki bozulmamış İstanbul görüntülerinin günümüz idarecilerine en azından daha sağlıklı düşüncelere sevk etmesini arzu etmekten başka temennimiz de yok maalesef.

Murat Germen ile yolunuz nasıl kesişti? Onun çalışmaları sergiye nasıl bir anlam kazandırdı?

Murat Germen takdir ettiğim, çalışmalarını uzun süredir takip ettiğim bir sanatçı; kendisi sanatsal yorumları kadar, teknik alandaki becerileri ile

de ülkemiz çağdaş fotoğraf sanatına büyük değer katıyor. Murat Germen'le daha önce de hem Arter'de, hem de Koç Holding Enerji Grubu bünyesinde önemli çalışmalar yapmıştık. 2011'de "Aygaz 50 Yılın Yükselen Enerjisi" adlı yayınlamamız için özel olarak hazırladığı, LPG dolum ve üretim tesislerini, ülke çapındaki Opet / Aygaz Otogaz istasyonlarını kapsayan fotoğraf serileri büyük beğeni toplamıştı. Germen, Ağa Han Müzesi'nde düzenlediğimiz bu sergide "Muta-morfoz" serisi ile İstanbul'un mimari açıdan son derece kaotik bir şehre dönüştüğünü, günlük yaşam kalitesi açısından da artık bütün sabırları zorladığını çarpıcı yorumları ile gözler önüne seriyor.

“*Koleksiyonlarımızı ve araştırmalarımızı Ağa Han'daki müzenin çatısı altında ve "küresel arenada" paylaşmak benim için büyük bir motivasyon oldu.*”

Ömer M. Koç'un özel koleksiyonundaki tüm eserler, içerdiği konular, fotoğraf sanatçılarının çeşitliliği ve fotoğraf tekniğinin en erken dönemlerden itibaren geçirmiş olduğu tüm safhaları ortaya koyması açısından sergi için büyük bir önem taşıyor.

Galata ve Beyazıt Kuleleri'nden çektiği güncel panoramik fotoğraflar ve drone kullanarak yeni yerleşim bölgelerinde havadan çektiği belgesel içerikli fotoğraflar da bu sergide ilk defa izleyiciye sunuluyor.

Eserler seçilirken nasıl bir yol izlediniz? Şehrin mimari dokusunu yansıtan örneklerde ne kadar geriye gitmeye karar verdiniz?

Eski İstanbul'u belgeleyen fotoğrafların seçiminde şehrin geçmişi yüzyıllara dayanan, Bizans ve Osmanlı dönemleri mimari eserlerini ve henüz bozulmamış doğasını öne çıkarmaya özen gösterdik. Boğaz ve Haliç sahillerini, günümüzle karşılaştırıldığında en azından görsel olarak bir bütünlük gösteren yapılanmalarını, şehrin gündelik hayatını, kozmopolit yaşamını, halk kıyafetlerini, sokak satıcılarını da içeren 19. yüzyıl fotoğraflarından seçimler yaptık.

Bu bağlamda 19. yüzyıl fotoğraf koleksiyonunun serginin hazırlık sürecinde nasıl bir önemi oldu? Bu fotoğrafların bir araya geliş hikâ-

yesini sizden dinleyebilir miyiz?

Osmanlı tarihi ve coğrafyası ve ağırlıklı olarak İstanbul konulu kitaplar, resimler, görsel ve yazılı dokümanlar üzerine eşsiz bir birikime sahip bulunan Ömer M. Koç'un fotoğraf koleksiyonunda bulunan eserler de bu sanat dalının bölgemizde erişmiş olduğu düzeyi tüm detayları ile gözler önüne serer niteliktedir. Uzun yılların çabası ve heyecanı ile yurt içi ve yurt dışındaki müzayedelerden, özel koleksiyon sahiplerinden ve profesyonel tüccarlar-
dan yapılan alımlarla zenginleştirilmiş bu koleksiyon, hem içerdiği konuların ve fotoğraf sanatçılarının çeşitliliği ve çalışmalarının sayısal toplamaları itibarı ile hem de fotoğraf tekniğinin en erken dönemlerden itibaren geçirmiş olduğu tüm safhaları kademe kademe ortaya koyan örnekler taşıması açısından benzersiz konumdadır. İstanbul'a, Osmanlı İmparatorluğu ve Ortadoğu'nun bütün önemli yerleşim merkezlerine ait yaklaşık 250 adet albüm, 15.000'in üzerinde fotoğraf içeren ve hem sanatsal, hem de belgesel açıdan çok büyük bir önem taşıyan bu arşivin benzerinin bir

daha yan yana getirilmesi imkansızdır. Erken dönem fotoğraf koleksiyonculuğunu kitap ve benzeri basılı eserler koleksiyonculuğundan daha da zor ve belki de daha da heyecanlı kılan husus, bulunan birçok eserin, bilinen ilk ve çoğu zamanda ileride de bulunabilecek tek örnekler olması gerçeğidir.

Bu koleksiyonun değerini vurgulaması açısından dikkat çekilmesi gereken diğer bir konu da, yurt içinde ve yurt dışında başka hiçbir özel ve kurumsal yapıda ve devlet arşivlerinde Sultan Abdülmecid ve Sultan Abdülaziz dönemlerinden kalan (1839-1876) ve dolayısı ile fotoğrafın bulunuşu ve "altın yılları" olarak adlandırılan erken zaman dilimine ait bu kadar kapsamlı bir arşivin bulunmayışıdır. Koleksiyonun dikkat çekici diğer bir bölümü ise İstanbul'un panoramik görüntülerini içeren fotoğraf albümleridir. 1850'lerden itibaren James Robertson, Abdullah Biraderler, Vasılakı Kargopulo, Pascal Sebah, Guillaume Berggren ve Gülmez Kardeşler tarafından yapılmış çekimleri içeren bu panorama albümleri, 19.

yüzyıl İstanbul'unun doğasını, mimari eserlerini ve yerleşim bölgelerini ve bunların ilerleyen yıllardaki değişimini gözler önüne sermektedirler. Toronto Ağa Han Müzesi'nde düzenlediğimiz sergi de saray albümlerinden ve panorama fotoğraflardan önemli örnekler içermektedir.

Sergide yer alan fotoğraf ve albümlerde dönemin padişahının tuğrası da yer alıyor. Bunun anlamı nedir?

Fotoğraf sanatçıları Abdullah Bira-derler'in ve Vasilaki Kargopulo'nun 1862 ve 1876 yıllarında sırası ile Sultan Abdülaziz ve Sultan II. Abdülhamid tarafından resmi bir sıfatla "Osmanlı Sarayı Fotoğrafçıları" olarak atanmış olmaları, kendilerine büyük bir ufuk açmıştı. Fotoğraf kartları üzerinde, albüm kapaklarında, gazete ve dergi ilanlarında gururla sergilemeye başladıkları padişah tuğrası, ticari anlamda da adeta bir sihirli anahtar niteliğindeydi. Beyoğlu'nun yerli, yabancı bütün ileri gelenleri portre çekimleri için doğal olarak sultanın tuğrasını kullanma izni olan stüdyoyu tercih ediyorlardı. Saray fotoğrafçılığının pratikteki diğer bir büyük ayrıcalıklığı da Osmanlı hanedanı üyelerinin ve devlet adamlarının portre fotoğraflarının çekimi ve bu

fotoğrafların dağıtımı, ayrıca hanedana ait köşk ve yalıların iç ve dış fotoğraflarının çekim işlemlerinin kendilerine verilmiş olmasıydı. İlerleyen yıllarda, özellikle 1890'ların başından itibaren albümlerde ve stüdyo kartlarında tuğra kullanımı saray fotoğrafçılarının tekeline çıkmış bulunuyor ve Saraya başvurarak alınan izinlerle Sebah&Jo-aillier, Gülmez Kardeşler ve benzeri ileri gelen diğer stüdyolarda bu imtiyazı ekonomik açıdan da değerlendirme imkânına kavuşmuşlardı.

Sergide mutlaka görülmesi gereken hikâyeleriyle öne çıkan eserler hangileri?

Sergide öne çıkan eserler arasında Abdullah Bira-derler tarafından 1891 yılında "Palais Imperiaux et Monuments Historiques" adı altında

hazırlanmış, gümüş kesme tuğralı, kadife saray cildinde muhteşem bir fotoğraf albümü bulunuyor. Dijital teknoloji sayesinde izleyiciler orijinal cildin bu etkileyici görüntüsünün yanı sıra bütün albümün ve dolayısı ile de tarihe karışan İstanbul'un sayfa sayfa tadına varabiliyorlar. James Robert-son tarafından 1850'li yıllarda çekilmiş, İstanbul'un kağıt üzerine tarihteki en eski fotoğrafları da belgesel anlamda büyük değer taşıyorlar. Gösterime sunulan 19. yüzyıla ait Beyazıt ve Galata kulelerinden çekilmiş her biri 3,5 m uzunluğundaki iki orijinal panoramanın Murat Germen'in güncel fotoğrafları ile yan yana sergileniyor olmaları da izleyiciler üzerinde büyük etki bırakıyor. Germen'in drone kullanarak havadan yaptığı çekimlerin de son derece etki-leyici olduğunu düşünüyorum.

Sergide Sultan Abdülaziz ve Sultan II. Abdülhamid tuğralı pek çok fotoğrafı görme şansınız olacak.

ÇOCUKLARA VE HER DAİM ÇOCUK KALANLARA

RAHMi M. KOÇ MÜZESİ

Rahmi M. Koç Müzesi hem deniz kenarında konumlanmış tarihi binaları, hem sahip olduğu koleksiyon, hem de açık hava bölümünde yer alan uçakları, treni, vapuru, denizaltısı ile çocuklar için adeta bir harikalar diyarı.

Müzedede özellikle klasik araba koleksiyonu göz kamaştırıyor. Tarihi oyuncaklar, makineler, bilimsel aletler, 1920'li yılların Türkiye'si hakkında fikir veren bazı hatıra objeleri ve kendine ait özel eşyaları Atatürk bölümü çocukların olduğu kadar büyüklerin de ilgisini çekiyor. Yaşayan geçmiş bölümünde ziyaretçiler; tarihi zeytinyağı fabrikası, oyuncakçı, saatçi ve eczane gibi artık deneyimleyemeyecekleri tarihi dükkanları yaşama fırsatı buluyor. Ayrıca müzede çocuklar için hafta sonları birbirinden güzel sanat ve bilim eğitim atölyeleri yapılıyor. Bugüne kadar ziyaret etme fırsatı bulamadıysanız, bu ziyaret çocuğunuza ve kendinize vereceğiniz güzel bir hediye olacak.

İSTANBUL OYUNCAK MÜZESİ

Şair-yazar Sunay Akın tarafından kurulan ve Göztepe'de tarihi bir köşkte konumlanan İstanbul Oyuncak Müzesi, Sunay Akın'ın 20 yılda 40'ı aşkın ülkedeki antikacılardan ve açık artırmalardan satın aldığı oyuncaklarla kurulmuş. Müze 5 kattan oluşuyor. Her odada, içinde yer alan oyuncaklara uygun bir atmosfer yaratılmış. İçeri adınızı attığınız anda sizi masalsi bir dünya karşılar. Oyuncak Müzesi'nde çocuklarınız bugün artık üretimi yapılmayan yüzlerce oyuncak ilk kez keşfederken, siz de evcilik oynadığınız bebeğinizi, kurşun askerlerinizi, metal arabalarınızı görebilir ve anılarınızı yeniden canlandırabilirsiniz. Sunay Akın'ın müzenin açılış tarihini 2005 yılında özellikle 23 Nisan'a denk getirmesi de çok anlamlı olmuş. Dolayısıyla bu yıl 23 Nisan'da yapacağınız ziyaret, aynı zamanda müzenin 11. açılış yıldönümüne denk gelmiş olacak.

LEGOLAND® DISCOVERY CENTRE

Bayrampaşa'da yer alan Legoland, adından da anlaşılacağı üzere bir lego tema parkı. Çocuklar çok sevdikleri legolardan kurulu bu diyarda adeta kendilerinden geçiyor. 1 milyondan fazla lego tuğlası ile inşa edilmiş; küresel ve yerel simgelerin bulunduğu Miniland bölümü, Krallık Macerası Lazer Oyun parkuru ve Merlin'in Çırağı bölümlerinin ardından, 4D sinemada favori lego karakterlerin canlanışını seyretmek büyük keyif veriyor. Legoland'ın en güzel yanı çocukların her bölümde interaktif katılımlarıyla burayı gezmeleri. Temalı inşa ve oyun alanlarındaki binlerce lego parçasıyla özgürce oynamak ve legolarla dolu minik havuzlarda vakit geçirmek çocuklar için unutulmaz bir eğlence oluyor.

İSTANBUL AKVARYUM

İstanbul Akvaryum, Florya'da yer alan bir tematik akvaryum. Adeta sualtında yürüyüş yaparak, muhteşem bir atmosferde yüzlerce çeşit su canlısını görme fırsatınız oluyor. Burada coğrafi bir rotayı takip ederek Karadeniz ile başlayan ve Pasifik'e kadar uzanan toplam 16 tema ve 1 adet yağmur ormanından oluşan güzergâhta yolculuk yapıyorsunuz. Alanların temalandırılmasında o alanın kültürel, coğrafi, tarihsel ve mimari özellikleri, buna uygun dekoratif unsurlar, interaktif oyunlar, filmler ve alan hakkında detaylı bilgilerin verildiği görsel grafikler yer alıyor. İstanbul Akvaryum, hem çocuklar hem de yetişkinler için 23 Nisan'da güzel bir gezi alternatifi...

PERA MÜZESİ

Beyoğlu'nda bulunan Pera Müzesi, açtığı sergilere paralel olarak çocuklar ve gençler için yaratıcı atölyeler düzenliyor. Örneğin çocuklar müzede bir çini ve seramik sergisi gezdikten sonra, atölyede temel seramik yöntemlerini öğrenerek; kilin yoğrulmasından, şekillendirilmesine ve en son aşama olan boyamaya kadar uygulanacak çalışmayla kendi seramik fincanlarını yapıyor. Ya da bir resim sergisini gezip, atölyede birtakım bilgiler aldıktan sonra, o resimlerin benzerlerini yapmaya çalışıyorlar. Siz de önce Pera Müzesi'ni gezip, ardından çocuklarınızın bu son derece eğitici ve eğlenceli atölye programlarından birine katılmalarını sağlayabilirsiniz.

“MATEMATİĞİ SEVDİRMEK İÇİN MATEMATİĞİ ANLATIYORUM”

KURDUKLARI MATEMATİK KÖYÜ'NDE HER YIL YÜZLERCE ÖĞRENCİYİ MATEMATİKLE TANIŞTIRAN, TANIŞTIRMAKLA KALMAYIP SEVDİREN PROF. DR. ALİ NESİN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI İÇİN BUGÜNE KADARKİ HİÇBİR KİTABA BENZEMEYEN BİR MATEMATİK KİTABI HAZIRLIĞINDA...

► Nesrin Koçaslan

1

Matematikle uğraşmak, matematik bilimini anlamak ve hayata katmak insanın bakış açısına nasıl bir katkı sağlıyor?

Matematik yapınca insan her şeyden önce “gerçek” üzerine düşünüyor. Ne de olsa matematik gerçeği anladığını iddia eder. Gerçek ne demektir? Anlaşılır mı? Anlaşırsa nasıl anlaşılır ve başkasına nasıl anlatılır? Bir zaman sonra gerçek denen şeyin çok muğlak, tanımlanması zor bir kavram olduğunu, gerçeğin daha çok zihinsel bir kavram olduğunu anlıyorsunuz. Böylece kuşkuculuk başlıyor. Hem başkalarının hem de kendi düşüncelerinden kuşku duyuyorsun. “Doğru” üzerine, kanıt üzerine, mantık üzerine düşünüyorsun, sorguluyorsun.

2

Çocukları daha küçük yaşta matematik bilimiyle tanıştırmamanın sizce nasıl bir avantajı var?

Ben çok küçük yaşta eğitimde matematik için özel bir çaba harcanmasına karşıyım, bunu doğru bulmuyorum. Eğer çocuk çocukluğun gereklerini yaparsa matematiğinin doğal olarak gelişeceğine inanıyorum. Oyun oynasın, şarkı söylesin, resim yapsın... Önemli olan matematik değil, yoğunlaşma kapasitesidir. Çocuk eğitiminin en önemli amacının yoğunlaşma kapasitesini artırmak olduğunu düşünüyorum, gerisi kendiliğinden gelir. Bunun için de çocuğun giderek artan süreler boyunca yalnız kalması önemlidir. Satranç, kitap okuma, piyano, çamurla oynamak, resim yapmak gibi etkinlikler çocuğu kendinden alır ve yoğunlaşma kapasitelerini artırır. Matematiğe yoğunlaşma yaşının 12 olduğunu düşünüyorum, ergenlikten biraz önce.

3

Sizinle birlikte matematik köyünde vakit geçirenlerin hemen hemen hepsi matematiği severek ayrılıyorlar buradan. Matematiği sevdirmeyi nasıl başarıyorsunuz?

Matematiği sevdirmek için hiçbir şey yapmıyoruz. Sadece bildiğimiz matematiği anlatıyoruz. Geri kalmış ülkedir demiyoruz, daha çok gençler demiyoruz, tüm içtenliğimizle matematiği anlatıyoruz. Matematik çirkin bir şey değil ki, matematik tam tersine çok güzel bir şey. Anlaşıncı da doğal olarak seviliyor. Yani matematiği sevdirmek için hokkabazlık yapmıyoruz, matematiği sevdirmek için matematiği anlatıyoruz. Hokkabazlık yapabiliriz, o başka, ama matematiği sevdirmek için değil, hokkabazlık olsun diye!

Tüm Apple Ürün Ailesi İçin

Bakım ve Teknik Destek Hizmetleri
Artık KoçSistem'de...

Apple markalı tüm ürünler için, sertifikalı uzman personelimizle,

Garanti kapsamında ya da dışında yetkili servis hizmeti,

Orijinal yedek parça desteği,

5 güne kadar onarım taahhüdü,

Son kullanıcılara ve kurumlara özel çözümler sunuyoruz.

Brooks Brothers

ZORLU CENTER - AKASYA ACIBADEM - EDWARDS AKMERKEZ
ANKARA PANORA - İZMİR KONAK PIER - MAXX ROYAL OTEL BELEK

WWW.RMKCLASSIC.COM

NEW YORK LONDON PARIS MILAN ROME MADRID ISTANBUL SHANGHAI TOKYO HONG KONG